

ይግባኝ ለክርስቶስ

የአቡነ ጴጥሮስ የመጨረሻ እስትንፋስ

ጸሐፊው ሰማዕቱ አቡነ ጴጥሮስ
አዘጋጅቶ ሊያቀርብ ይግባኝን ለክርስቶስ
ቁርጥ ቃሉን ጻፈ በመትረየስ እርሳስ

አዘጋጅ:- አባ ቀውስጦስ

የሰሜን ምዕራብ ሸዋ ሀገረ ስብከት ሊቀጳጳስ

1999 ዓ.ም.



ብፁዕ አቡነ ቀውስጦስ

1999 ዓ.ም

መብቱ በሐግ የተጠበቀ ነው
ALL RIGHTS RESERVED

አድራሻ፡- ምዕራብ ሸዋ ሰላሌ ሀገረ ሰብከት
ስልክ 0111 35 07 13
መ.ሣ.ቀ 29
ፍቼ
ስልክ 0111 57 97 14
አዲስ አበባ

ምስጋና

ይህችን አነስተኛ መጽሐፍ ሳዘጋጅ፣ በኮምፒውተር ረቂቅን በመጻፍ፣ እርማት በማድረግ፣ ጽሑፉን በአጠቃላይ ለጎትመት ዝግጁ እስኪሆን ድረስ በማንኛውም መንገድ አስተዋጽኦ ላደረጋችሁ ልጆቼ ሁሉ እግዚአብሔር አምላክ በበረከት ይጎብኛችሁ፤ በረድኤት ይጠብቃችሁ፤ በረከተ ቅዱሳንን ያድላችሁ፡፡ ከዚህም ሁሉ ጋር ልባዊ ምስጋናዬ ይደረሳችሁ፡፡

እባ ቀውስጦስ ሊቀ ጳጳስ

መታሰቢያነቱ



ሐምሌ 1928 ዓ.ም. በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ፍቅር ተደዞው በሕረመኔውና በጨካኝ የኢጣልያ ሐር በጥይት ተደብደበው ደግግኛቸውን ስክርባት ሳቀረቡት ሰላማዊቱ ሲቀዳጁ ስብጦት አቡነ ዴፕሮስ ይሁንሰኝ።

አባ ቀውስጦስ ሊቀ ጳጳስ



ብፁዕ አቡነ ቀውስጦስ
የሰሜን ምዕራብ ሸዋ ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ

ማውጫ

አርእስት

ገጽ

ምክንያት ስያሜ	7
መቅደም	8
መግቢያ	12
ምዕራፍ አንድ የዴሞክራሲ ሥልጣን ጉዳይ	16
ምዕራፍ ሁለት ግብዓውያን በአባቶቻችን ላይ	25
ምዕራፍ ሦስት ግብዓውያን ኢትዮጵያውያንን አጠቁ ሲባል	33
ምዕራፍ አራት የዛሬይቱ ኢትዮጵያ	41
ምዕራፍ አምስት ምዕራባውያን በክህደት መርዝ ያደነዘዟቸው	52
አንቀጽ አንድ ከብርሃን ወደ ጨለማ አሳዛኝ ጉዞ	53
አንቀጽ ሁለት የማይገባ ትምክህት	55
ምዕራፍ ስድስት ሰደተኞቹ እነማን ናቸው	56
አስረጅ አንድ ኤልያስ ስለ ናቡቴ	59
አስረጅ ሁለት የሐንስ አፈወርቅ በሰደሀይቱ መበሰት	61
አንቀጽ ሦስት በአሁኑ ጊዜ የአክላብን ያህል እንኳ የሚጸጽት አልተገኘም::	65
ምዕራፍ ሰባት ክህደትን በዲሞክራሲ ያወጀ ትውልድ	68
ምዕራፍ ሰምንት እናቶች በሐሳናት ላይ	75
አንቀጽ አራት ይህ ወቅት እጅግ አስቸጋሪና ፈታኝ ወቅት ነው	85
አንቀጽ አምስት ብሔራዊ ፈደልን መናቅ ቅኝ ተገዥነትን መናፈቅ ነው	87
አንቀጽ ስድስት ዘመናችን ያፈራው ትውልድ አታላይ ብቻ ሳይሆን ሾተላይም ነው::	90
የፕሮፌሰር ሰቨን ሩቢንስን ምስክርነት	94

ምክንያት ስያሜ

የዚህን መጽሐፍ ርእስ «ይግባኝ ለክርስቶስ» በማለት የሰየምኩበት እና ምክንያት ስያሜውንም የጻፍኩበት ምክንያት ከዚህ የሚከተለው ነው::

ይህን ለመጻፍ ያነሳሱኝ ሁኔታዎች በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ስመለከታቸውና እያየሁ ሳከፍታቸው የነበሩት በዚሁ መጽሐፍ የተካተቱት ነገሮች ናቸው:: እነዚህን ነገሮች ተመልክቼም በመጽሐፈ እንደገለጽኩት ለክርስቶስ ይግባኝ ያሰኛል በምልበት ጊዜ ሰማዕቱ ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳስ እቡነ ጴጥሮስ በምዕራባውያኑ ዘንድ ያሳለፍነው ምዕተ ዓመት በማዕት ተብለው ተመረጡ:: የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ኅብረት እና ዩኒቨርሲቲ በጋራ ባቋቋሙት ኮሚቴ ከተመረጡ በኋላ ሐምሌ 22 ቀን 1993 ዓ.ም (29 July, 2001) በስዊድን ሀገር በስዊድናውያን ዘንድ በሰማቸው የጸሎት ቤት ተሠርቶ ተመረቀ:: ከዚህም በኋላ ጥቅምት 12 ቀን 1998 ዓ.ም. በተካሄደው ቅዱስ ሲኖዶስ «እቡነ ጴጥሮስ በማዕተ ጽድቅ ዘኢትዮጵያ» ተብለው የሰማዕትነት ሰማቸው ጸድቆ ቅድስና ተሰጣቸው:: ይህንንም ተከትሎ በተወለዱበት ከተማ በፍቼ የመታሰቢያ ቤተ ክርስቲያን እየታነጸሳቸው ይገኛል:: ከዚህም በመነሣት 70ኛ ዓመት በዓለ ዕረፍታቸውን ሐምሌ 22 ቀን 1998 ዓ.ም በፍቼ ከተማ ስማክበር የምዛጋጅበት ጊዜ ይህን መጽሐፍ ሰማሳተም ከተነሡበት ጊዜ ጋር ተገጣጠመ:: ይህም ብቻ ሳይሆን በመጽሐፈ ቀደም ብዬ እቡነ ጴጥሮስን ከማዘከራም በላይ ይግባኛቸውን «ይግባኝ ለክርስቶስን» እንደ አገማች በየ አናቅጹ ተጠቅሟቸው ነበር:: የሁኔታዎቹን መገጣጠም ከተመለከትኩኝ በኋላ የመጽሐፈን ርእስ ለመቀየር አስብኩ:: አቡነ ጴጥሮስ ያሰፈው ምዕተ ዓመት እውነተኛ በማዕት ተብለው ከኢትዮጵያውያኑ አልፎ በምዕራባውያኑ እንኳ ሳይቀር ከተመረጡ እኔም መጽሐፈን በእርሳቸው የመጨረሻ እስትንፋስ «ይግባኝ ለክርስቶስ» ብዬ ስመሰየም ወስንኩ:: በዚህ ምክንያት ርእሱ ይሰየም እንጂ ጽሑፉ ግን ቀደም ብሎም በዚህ ርእስ የተዘጋጀ እስከሚመስል ድረስ ክርእሱ ጋር ተዋሕዶ አገኘሁት:: እኔም ፈቃደ እግዚአብሔር መሆኑን ተመልክቼ በዚሁ አጸናሁት:: ስለዚህ የተወደዳችሁ አንባብያን የርእሱ ምክንያት ከላይ የተገለጸው መሆኑን ተረድታችሁ የመጽሐፉን መልእክት ደግሞ በርጋታ በማንበብ እንድትገነዘቡልኝ እጋብዛለሁ:: ብዕዕ አቡነ ጴጥሮስ የምዕተ ዓመቱ በማዕት ሆነው እንዲመረጡ ያስቻለው የፕሮፌሰር ሰቨን ሩቢንስንን የእንጌሊዝኛ ጽሑፍም አስተርጉሜ በመጽሐፉ መጨረሻ ላይ አያይዜ አቅርቤላችኋለሁ::

ለባ ቀውስመስ ሊቀ ጳጳስ

መቅደም

በማንኛውም ጊዜና ቦታ ለሚሠራው ሆነ ለሚነገር ቁም ነገር ርእስ ወይም መግቢያ መቅድም ያስፈልገዋል። ምክንያቱም አንድ ቁም ነገር መነሻ ከሌለው መድረሻው ስለማይታወቅ ነው።

በመሆኑም በዚህ ጽሑፍ ውስጥ ላለው ቁም ነገር መነሻው ኢትዮጵያ ብሉይ ኪዳንንና ሐዲስ ኪዳንን የተቀበለችበት ታሪክ ነው። የታሪኩም ጥንታዊ ስፍራ በኢየሱሳም ያለው የኢትዮጵያ ገዳም ደር ሠላጣን ነው። ማንም እንደሚያውቀው ኢየሱሳምና ኢትዮጵያ እንዲሁም ኢትዮጵያና አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን የታሪካቸው ጽምረት ወይም ተዋሕዶ ጸንቶ እንዲኖር የተመሠረተው በእግዚአብሔር ቅዱስ ፈቃድ ነው።

በስም አጠራርም ሀገሩ እግዚአብሔር በመባል ኢትዮጵያና ኢየሱሳም አንድ ናቸው።

ይሁን እንጂ ኢየሱሳም ከአቤል ጀምሮ እስከ ዘካርያስ ከዘካርያስም ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ንጹሕ ደም የሚፈሰባት መከራ የማይለያት ሁኔታ በመገኘቷ ሊታዘንላት የሚገባ ነው። እንዲያውም የአማኞች ሁሉ የሕይወት ምንጭ መፍለቂያ በመሆኗ ህልውናዋ ተጠብቆ እንዲኖር የማይመኝ የለም።

ምኞትም ብቻ ባይሆን እንደነ አቤሚሌክ እድገቷን እንጂ ጥፋቷን እንዳያሳየን የምንጸልይላት ብዙዎች ነን። በሌላ መልኩ ደግሞ እግዚአብሔር በማይወሰን ችርነቱ ላዘጋጀው ሰላምና ሕይወት ጸጋና በረከት ባለቤት እንድትሆን መርጧታል። ሆኖም የተነገረላትን ተስፋና ትንቢት አልቀበልም ማለቷ የተስፋዋ ባለቤት የሆነ እግዚአብሔርን አስቆጥታል። ከቁጣውም የተነሣ በዓለም ዙሪያ የምትታወቅበትን መመኪያዋ የነበረች ታቦተ ሕጉን ጽላት ኪዳኑን ከጄ ነሥቶ /ወስዶ/ በእምነት እጆቿን ዘርግታ ለምትለምነው የተስፋዋ ወራሽ ለሆነችው ቅድስት ሀገር ኢትዮጵያ አባልሮ ሰጥቶባታል።

በጊዜውም ጊዜ የተነገረው ተስፋና ትንቢት የተቆጠረው ሱባዔ ሲፈጸም ኢባይያስ በትንቢቱ «ስሙ ድንቅ መካር ኃያል እምላክ የዘለዓለም አባት የሰላም አለቃ ተብሎ ይጠራል።» ብሎ ኢሳይያስ 9+6፣ ሉቃስ 1+47። ላይ የመሠከረለት ዘለዓለማዊ እምላክ፤ የሰውን ባሕርይ ተዋሕዶ ለው ከሆነ በኋላ ሕገ መንግሥቱ ወንጌልን በሚያስተምርበት ጊዜ በሉቃ 19+42 ላይ እንደተጻፈው «ሰበሰቡ ተአምሪ የም ለላምኪ፤ ኢየሱሳም ሆይ አላወቅሽም እንጂ ብታውቁሰ በላምሽ ዛሬ ነው የይቅርታሽም ዘመን አሁን ነው፤» በማለት የሚደርስበትን ችግር ባይሸሽግ ገልጦ እያለቀሰ በእንባጭምር አስጠንቅቋት ነበር።

እርሷ ግን አሁንም አለመታደል ሆነና ምክሩን ለመለማት ዝርዋን አልሰጠችም። በእርሱም ለማመን ልቧን አላስገዛችም። እንዲያውም ይባስ ብላ «አእትቶ ወለቅሎ ከፊቴ አስወግደው፤ ከፍ አድርገህም በእንጨት ላይ ስቀለው እያለች፤» በኢሳጦስ ፊት ከጧት እስከ ማታ ይሙት በቃ ለማስፈረድ ስትጮህ ውላለች። ኢትዮጵያ ግን እንዲህ አይደለችም። ኢባይያስ «እንደ በግ ሊታረድ መጣ፤» ብሎ የተናገረውን ትንቢት እንዲተረጎምላት ሐዋርያው ፊልጶስን ተማዕናለች። ከተረጎመላት በኋላ በሐዋርያት ሥራ ፳+26 እስከ መጨረሻው ባለው መሥመር ውስጥ እንደተጻፈው «እኔ ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር አብ የባሕርይ ልጅ መሆኑን እምናለሁ፤ እነሆ ውኃ ከዚህ አለ፤ በለሙ እምኔ እንዳልጠመቅ የሚከለክለኝ ማነው?» በማለት ልዋል ልደር፤ ልጠራጠር ሳትል ከመቶ ሃያው ቤተሰብ ቀጥላ ከዓለም በፊት በመጀመሪያው መቶ ዓመት በ34 ዓ.ም እምና ተቀብላለች። እርሱም በአመኑበት ቅርብ ነውና «ዛቴ ይለቲ ምዕራፍየ ለዓለም ዝዩ አገድር እለመ ገረይከዋ፤ መርጫታለሁና ለዘለዓለሙ ማደሪያዬ ናት፤» ብሎ እማናዊት ጽዮን ቅድስት ድንግል እመቤታችን ማርያምን ለእናትነት በመረጠበት መለኮታዊ ጥበብ ቅድስት ሀገር ኢትዮጵያንም ለእምልኮቱ መገለጫ እንድትሆን አድርጎ ከሌሎች ዓለማት ለይቶ መርጧታል።

በዚህም መሠረት ለሦስት ሺህ ዘመን መቶ ስድሳ ዓመታት ሥርዓተ እምልኮትን ከምትፈጽምበት ቤተ እግዚአብሔር ላትለይ ኖራለች። ይሁን እንጂ ከላይ በተጠቀሱት ሰፊ ዘመናት ውስጥ አቀራረቡና ሰልቴ በየዓይነቱ የሆነ ፈተና በየጊዜው ሳይገጥማት አልኖረችም። ሆኖም በእምነቷም ሆነ በሀልውናዋ ላይ በተለያዩ ጊዜያት የቀረበባትን ፈተናና የተቃጣባትን ጥቃት በድል አድራጊነት እየተወጣች ክብር ምስጋና ሰጋያሉ እግዚአብሔር በማለት የድሏ ባለቤት እግዚአብሔር መሆኑን በትመበከር ኖራለች። በዚህም የዓለም ሕዝብ እያደነቃት ከዚህ ደርሳለች፤ እሁን ግን ለዘመናት ጸንቶ በነበረው ሥርዓቷ ለመኖር አልቻለችም። በተለይ ከ1966 ዓ.ም ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ የተነሣው ሊእማኒ ትውልድ፡-

1ኛ/ በዕድሜ ልኳ ከኖረችበት ቤተ እግዚአብሔር እንድትለይ፤ ተሳይታም እንድትወጣ እያስገደዳት በመሆኑ፤

2ኛ/ ልጆቿ ሃይማኖታቸው የማይፈቅድላቸውን ዓላማ ከመከተላቸው የተነሣ በተለያዩ ሃይማኖት መበል ክህደት ተከፋፍለው ሰረሀብ ለበደት፤ ለመከራ በመዳረጋቸው፤

3ኛ/ በኢትዮጵያነቷ ውስጥ እስከ እሁን የነበረ ዛሬም ወደፊትም ሊኖር የሚገባውን ሥጋዊና መንፈሳዊ ሥርዓቷን ሊለውጡ ጨርሶም ሊያጠፉ በሚታገሉ ኃይሎች ላይ የሚፈርድባቸው ዳኛ ባለመገኘቱ የዚህ ጽሑፍ ርእስ እንደ እቡነ ጴጥሮስ የመጨረሻ አባትንፋስ «ይግባኝ ለክርስቶስ» ሊያሰኝ ችሏል።

ይህም ለጽሑፉ መግቢያ በር ቢሆን በውስጡ ላለው ኃይለ ቃል አልፎ አልፎ እንደ እዝማች ሁኖ ተቀርጿል። ይህንንም ለመረዳት እስከ ጽሑፉ መጨረሻ መመልከት ያስፈልጋል።

ይህም በስምንት ምዕራፍ፤ በሁለት አስረጅና በበድስት እንቀጽ ባዕድር ባዕድሩ ስለተገለጸ ፍሬ ነገሩን ማንም በው በቀና መንፈስ እንዳመለከተው በትሕትና አሳስባለሁ።

ከዚህም ጋራ ችግርን ለመግለጽ ቃላትን አሳክቶ የመጸፍ ችሎታ የሌለኝ መሆኔን ሳልሸሸግ አገልጻለሁ። ነገር ግን አቀናብሮ የመጸፍ ችሎታ ባይኖረኝም በመንፈሳዊ ቁጭትና በሜት ተነሣሥኬ ይህን ጽሑፍ ለማቅረብ ተገድቻለሁ። የተገደድኩበትም ምክንያት ፡-

1ኛ. ኢትዮጵያ ሀገረ እግዚአብሔር በመባል እውቅና ያገኘችበት እምልኮተ እግዚአብሔር እንዳይጣሰና በእምልኮተ ባዕድ የምእመናን ሕይወት እንዳይበላሽ

2ኛ. ሕገ ቤተ ክርስቲያንና ሥርዓተ ሃይማኖት እንዳይፈርስ ለመከላከል ያህል ነው።

ይህም ጥረቱ ከቤተ ክርስቲያን ጠላቶች በቀር ማንንም የሚያስከፋ እንደማይሆን አምናለሁ። በለማምንም የኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ህልውና ተጠብቆ እንዲኖር የሚመች ሁሉ ያዝኑብኛል ብዬ አልበጋም።

እንዲያውም የጸሎት ተባባሪ ሁኔታ ባሁኑ ሰዓት መላልሰው ሊጸልዩት የሚገባቸው ጸሎት «እቤቱ አምላካችን ካሉተኛና ከዐመፀኛ ትውልድ አድነን፤ ነፍሳችንንና ሥጋችንን በቸርነትህ ጠብቅ፤ ቤተክርስቲያናችንን በምስጋናና በጸሎት በቀናች ሃይማኖትም ጠብቅ፤ እምላካችን ሆይ ይቅር በለን። እባታችን ሆይ፤ በሰማይ የምትኖር፤ ወደፊተና እታግባን፤ ከክፉ ሁሉ አድነን እንጂ፤ ለበይጣን ከመሸነፍ ከመዋረድና ከመውደቅ አድነን፤ በየጊዜው በየሰዓቱ ሁሉ ያለድካምና የላሃኬት እናገባግለህ ዘንድ እርዳን፤ ዛሬም ዘወትርም ለዘላለሙ እሜን።» የሚል መሆን እንዳለበት አስገንዝባለሁ። «ሊጠን ዘሐሙበ»

መግቢያ

ይግባኝ ለክርስቶስ የሚለው ቃል ተበዳይነቱ እየታወቀ በባለሥልጣኖች ዘንድ ትክክለኛ ፍትሕ አጥቶ በግፍ የተፈረደበት በው የነበረው ተስፋ ሲሟጠጥ የሚያስማው የመጨረሻ ቃል ነው። በመሠረቱ ኃይለኛው ደካማውን እንዳያጠቃው ባለ ጸጋውም ድህውን እንዳይበድለው የሚከላከልለት ወይም የሚጠብቀው ከእግዚአብሔር የተሰጠ ሕግ አለ። ከእግዚአብሔር የተሰጠውም ሕግ በውን ሊጠብቀው የሚችለው በመጀመሪያ በው ሕጉን ሲጠብቀው ነው። ነገር ግን ሕጉን በመጠበቅ ፋንታ ሕግ እፍራሽ በመሆን አንዱ ሌላውን ሲበድለው ሕጉን ለማስከበር የሚፈርድ ባለስልጣን እንዲኖር እግዚአብሔር ፈቅዷል። ችግሩ በእግዚአብሔር ፈቃድ ሥልጣን እግኝተው ሕዝብን እንዲመሩ እንዲያስተዳድሩ የተመረጡ በዎች ለተመረጡበት ዓላማ ብቁ ሆነው አለመገኘታቸው ነው። ብቁ ሆነው ካለመገኘታቸውም የተነሣ ከተገፋው ይልቅ እንደ በርባን ላለው የግፍ ግፍ ለፈጸመው በማድላት አውነትን በሐሰት ሸፍነው በተገፋው ላይ ይፈርዱበታል። ይግባኝ ብሎ ሲሔድ የበላዩ ባለሥልጣን ይግባኝን ተቀብሎ እውነቱንና ሐሰቱን ለመለየት እንዳይችል የግፍ አድራጊው ማደንዘገፍ /ገብ/ አእምሮውን እየበተነበት ዓይኑን እየጨለመበት ግራ ተጋብቶ ልቡ እያወቀ ያንኑ በሐሰት የተፈረደበትን ከሚያጸድቅበት በቀር እውነተኛ ፍርድ እይፈርድለትም።

ከዚህም በኋላ በበው ዳኝነት በኩል የነበረው ተስፋ ሲሟጠጥ ይግባኝ ለክርስቶስ ይላል። በርግጥም በፍጹም እምነት ይግባኝ ለክርስቶስ የሚል ተበዳይ እይኖርም እንጂ ካለ ሳይውል ሳያድር ይግባኝን ተቀብሎ ክርስቶስ ትክክለኛውን ፍትሕ እንደሚሰጠው እይጠረጠርም።

በምሳሌ ፋሽስት ኢጣሊያ ድንግሊቱን ኢትዮጵያን በወራሪነት በደፈራት ጊዜ ነፍሳቸውን ለእግዚአብሔር በማስረከብ ይግባኞቻቸውን ማሰማት የፈለጉት ኢትዮጵያዊው ለማዕት ብፁዕ አቡነ ዴጥሮስ ፋሽስቱ ገና ሲያዛቸው «በእኔ ላይ የፈለጋችሁትን አድርጉ፤ ተከታዮቼን ግን አትጎኑ፤» ነበር ያሉት። ብፁዕነታቸውን በዚህም በዕለተ ሐሙስ በአይሁድ ሲያዝሉ ለርማውያን ጭፍሮች «ማንን ትፈልጋላችሁ? እኔ እንደሆንኩ እለሁላችሁ፤ እነርሱን ግን ተውዋቸው ይሒዱ» ያለውን ጌታችንን መስለውታል። ዮሐ.18+8።

ብፁዕነታቸው በፋሺስት እጅ ተይዘው ወደ ግራዚያኒ የቀረቡት ሐምሌ 22 ቀን 1928 ዓ.ም. ነበር። በወቅቱ ሊቀ ጳጳስ የነበሩት ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ ግብፃዊ፣ አቡነ ዴጥሮስን በዲፕሎማሲ ለማስፈታትና ዓለምአቀፉን ኅብረተሰብ ለማሰማት ፈልገው ግራዚያኒን «ለእስክንድርያው መንበረ ፓትርያርክ ምክር ቤት ሳታበማ በአቡነ ዴጥሮስ ላይ አንዳች ነገር ማድረግ አይገባ ህም» አሉት። እርሱ ግን ደም እንደተጠማው ተቻክሎ። በእነርሱ አገዛዝ አምነውና ሃይማኖታቸውን ንቀው ሀገራቸውንና ሕዝባቸውን ከደው እነርሱን መስለው ለመኖር ሲሰማሙ ብቻ ለሕይወት ተስፋ፤ የመኖር ዕድል እንዳላቸው ገለጸላቸው። እርሳቸው ግን እውነትን ይዘው ቀጠሉ። በዐመፅ ተመልተው በደም ተጨማልቀው በግፍ ለመግደል አሁንም አሁንም ከሚላላቱ ባልደረቦቹ ሦስቱን በዳኝነት ሰየሙ። እርሳቸውም «ሕዝብ ቀስቅበዋል፤ ራስዎም ሀምፀዋል፤ ሌሎችንም እንዲያምፁ አድርገዋል» በሚል ተከሰሰው ቀረቡ። ከዳኞቹ እንዱም «ካህናቱም ሆኑ የቤተ ክህነት ባለሥልጣኖች፤ ሊቀ ጳጳሱ አቡነ ቄርሎስም የኢጣሊያንን መንግሥት ገዥነት እምነው፤ አሜን ብለው ሲቀበሉ እርስዎ ለምን ዐመፁ? ለምን ብቻዎን አፈንጋጭ ሆኑ?» ቢል ራሱ በከላሽ አንበደት ተናገራቸው። እርሳቸውም ፍትሕ እንደሌለች ግፍም ጽድቅ መስላ እንደታየች አስተውለዋልና «አቡነ ቄርሎስ ግብፃዊ

ናቸው፤ በለ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያን የሚገዳቸው ነገር የለም። እኔ ግን ኢትዮጵያዊ ነኝ። ሐላፊነት ያለብኝ ክርስቲያን አባት ነኝ። ስለዚህ ስለ አገሬና ስለ ቤተ ክርስቲያኔ እቆረቆራለሁ። ከዚህ በቀር ለአናንተ ችሎት የማቀርበው ነገር የለኝም። ለፈጣሪዬ ብቻ የምናገረውን አናገራለሁ። እኔን ለመግደል እንደወሰናችሁ ዐውቃለሁ። ስለዚህ በእኔ ላይ የፈለጋችሁትን አድርጎ ተከታዮቼን ግን አትገኙ» በማለት አቤቱታቸውን ለእግዚአብሔር አቀረቡ፤ ይግባኝ ለክርስቶስ አሉ። ግራዚያንም በስምንት ጥይት አስደብድቧቸው አልሞት ባሉ ጊዜ ከአሳገሮቹ አንዱ በሦስት የሽጉጥ ጥይት ራሳቸውን በመምታት ገደላቸው። ሕዝቡ በአንድነት አለቀሱ፤ ዋይታውን አሰማ። እርሳቸው ነፍሳቸውን ሰውተው ለሀገራቸውና ለሕዝባቸው ፍትሕ እንዲሰጥላቸው ይግባኝ ለክርስቶስ አሉ። አግዚአብሔርም የእርሳቸውንና የመሰሎቻቸውን ቆራጥ ለማዕታት አባቶች ይግባኝ ተቀበለ። የሕዝቡንም ዋይታና ለቅሶ ሰማ። ስለዚህም ገጸ መዓቱንም ወደ እነርሱ /ግራዚያን/ አዘረ። «ገጹ ለእግዚአብሔር ገብ እለ ይገባሉ አኩዩ፤ የእግዚአብሔር ፊቱ ክፉ ወደሚያደርጉት ነውና» መዝ.33+16 ሠራዊቱ እንደ ተበተነ፤ መሪው እንደተዋረደ አንዲቀር አደረገ። በሀገራቸውም ላይ ሂትለርን አስነሥቶ ፊታቸውን ወደዚያ እንዲያዞሩ ሀገራችንም ለቅቀው እንዲወጡ አስገደዳቸው። በዚህ ጊዜ በጄኔቫ ጉባኤ ላይ ተሰብስበው ለነበሩት ግፈኞች ዓለምን በወራሪነት ለመቀራመት ለተነሡ ነገሥታት ግርማዊ ቀዳማዊ ዐፄ ኃይለሥላሴ የኢትዮጵያን ባንዲራ ይዘው አቤቱታ በሚያቀርቡበት በዓት ከማድጨትና ከማሸጧት በቀር አቤቱታቸውን የሰማቸው አልነበረም።

እርሳቸው ግን ይህንን ግፍ ታሪክና እግዚአብሔር ይፍረደው በማለት በከረረ ኃዘን ይግባኝቸውን ለክርስቶስ አቅርበዋል። ክርስቶስም ይግባኝን ተቀብሎ ትክክለኛ ፍርድ በመፍረድ ፋሽስት ኢጣሊያን እንደ ሠናከሬም በራዊት በዋለበት አስቀርቶታል።

የኢትዮጵያ ባንዲራ በኢትዮጵያና በዓለም ዙሪያ አንድነት ወለባለብና ንጉሠ ነገሥት ግርማዊ ቀዳማዊ ዐፄ ኃይለሥላሴም ዙፋናቸውን እንዲረከቡ አድርጓል።

የኢትዮጵያ ጀግና ሕዝብም የእምስቱን ዓመት የመከራ ጉዞና ተጋድሎ አያበቃወሰ ይግባኝ ስሟ እውነተኛ ፈራጅ የሆነ ክርስቶስን ለማመስገን በቅቷል።

ይግባኝ ለክርስቶስ የሚባለው እንዲህ ስለሚጠቅም ነው። ምንም እንኳን ቃሉ ከባድ ቢሆንም በዚህ አጭር ጽሑፌ ውስጥ ላበባሰብኩት ከባድ ነው ብዬም ላመንኩበት ነገር ርእስ አድርጌ መርጨዋለሁ። ርእስ አድርጌም በመረጥኩት ቃል ለማሳሰብ የሞክርኩት፡-

- 1ኛ. በደር ሠላጣን ይዘታችን ላይ ሲፈጸም የነበረውና አሁንም እየተፈጸመ ያለው ችግር፤
- 2ኛ. በዛሬይቱ ኢትዮጵያና በኢትዮጵያዊት አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ላይ በተፃራሪዎች እየተፈጸመ ያለው ነገር ነው።

ይሁን እንጂ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ላይ እየተፈጸመ ያለው ነገር ከቀድሞ ጀምሮ አንድ መንግሥት አልፎ ሌላው መንግሥት በተተካ ቁጥር ሲነድ ሲበርድ የኖረ ነው። ጊዜ ሲያልፍ የሚያልፍ በመሆኑ ተስፋ የሚያስቆርጥ አይሆንም።

ምዕራፍ አንድ

የዴር ሡልጣን ጉዳይ

የዴር ሡልጣን ጉዳይ ከማንኛውም የተለየ ክብደት ያለው ነው። እንደሚታወቀው እስካሁን በተደረገው የመከራ ጉዞ እንደተረዳነው የዴር ሡልጣን ጉዳይ ፈራጅ ዳኛ ያጣ፤ ሥጋዊ ደማቂ የሆነ ምድራዊ ባለ ሥልጣን በይግባኝ ሰሚነት ሊፈታው ያልቻለ ነው። ወደፊትም እንደ አቡነ ጴጥሮስ ይግባኝ ለክርስቶስ ከማለት በቀር በሰው በኩል ዳኝነት ይገኛል የሚል እምነት በሌሊት በጽሑፊ ውስጥ ለተመልካች የነገሩን ክብደት ለመግለጽ ሞክራለሁ። ወደ ፍሬ ነገሩም ለመግባት በቅድሚያ የኢትዮጵያውያን ይዘታ በኅልጎታ እንዴት እንደነበረ በመጠኑ እገልጻለሁ። ዝርዝር ሁኔታውም የሚከተለው ነው።

እንደሚታወቀው የኢትዮጵያውያን ይዘታ በኅልጎታ መነሻው ከክርስቶስ ልደት በፊት በአራት ሺህ አምስት መቶ ዓመተ ዓለም ነው። ኢትዮጵያውያን አባቶቻችንና እናቶቻችን ለክርስቶስ ፍቅር መስቀሉን ተሸክመው ከኢትዮጵያ እስከ ቀራንዮ በፍኖተ መስቀል ሲጓዙ በሱዳንና በግብፅ በረሀ የደረሰባቸው ጸዋት መክራ በእጅጉ የሚዘገንን እንደነበረ ተመላልሶ ተነግሯል።

አሸዋ ሳይውጣቸው አውሬ ሳይበላቸው ከኅልጎታ የደረሱትም በህፅመ ርብታቸው በዴር ሡልጣን ምክንያት በግብፃውያን ኮፐቶችና በእርመኖች በሌሎችም ቃዲዎች ሲፈጸሙባቸው የነበረው ግፍ በክርስቶስ ላይ በዕለተ ዓርብ ተፈጽሞ የነበረውን መክራ መስቀል ሲያስታውስ የሚኖር ነው።

ዛሬም ችግሩ ሳይገታ በአባቶቻችንና በእናቶቻችን ላይ የነበረውን መክራ ለዘር ተላልፎ በኛ በልጆቻቸው ላይ እየተፈጸመ ነው። ለዚህም ምክንያት የሆነው ከላይ የተጠቀለው ዐፅመ ርብታችን ዴር ሡልጣን ነው።

ይህ ዴር ሡልጣን የኢትዮጵያውያን ነው አይደለም ተብሎ አሻሚ ወይም አጠራጣሪ ነገር የሚገባበት አይደለም። የዓለም ታሪክ ጸሐፊዎች ያረጋገጡት በመጽሐፍ ቅዱስ የተመዘገበ በትክክል የኢትዮጵያውያን ዐፅመ ርብት ነው። በመሆኑም ኢትዮጵያውያን እናቶቻችን እና አባቶቻችን በቅድስት አሌኒ አማካኝነት የተረከቡት ይህን ጥንታዊ ይዘታቸውን እያጠናከሩ በቅድስት ህገር ኢየሩሳሌም ላይ በየጊዜው የሚደርሰውን መክራ ባይስቀቁ ገዳማቸውን ሲያስፋፉ ኖረዋል። በአካባቢው ካሉት ታላላቅ ገዳማት አንጻርም በዴር ሡልጣን ገዳማችን የተሾሙትን ኢትዮጵያውያን አበምኔቶች እናስታውስ ከ1320 ዓ.ም. እስከ 1943 ዓ.ም. ድረስ ለዚሁ ገዳም በአስተዳዳሪነት 18 ኢትዮጵያውያን መምህራን ተሾመዋል። መዓርጉን ከፍ ሰማድረግ ደግሞ ከ1944 ዓ.ም. እስከ 1998 ዓ.ም. ድረስ ዐሥራ ሁለት ሊቃነ ጳጳሳት ተሾመውበታል። እነዚህም መምህራኑ

- 1ኛ/ አባ ገብረክርስቶስ ፤
- 2ኛ/ አባ ቶማስ
- 3ኛ/ አባ ኒቆላዎስ
- 4ኛ/ አባ ተጠምቀመድኅን
- 5ኛ/ አባ ፍሬክርስቶስ
- 6ኛ/ አባ ጊዮርጊስ
- 7ኛ/ አባ ብርሃነመስቀል
- 8ኛ/ አባ አንኪቶስ
- 9ኛ/ አባ ተስጋ
- 10ኛ/ አባ ወልደ ሰማዕት
- 11ኛ/ መመህር ፈቃደአግዚእ
- 12ኛ/ መምህር ማኅፅንተሥላሴ
- 13ኛ/ መምህር ይርዳው /አባ ተስፋመስቀል/
- 14ኛ/ መምህር ወልደ ሚካኤል
- 15ኛ/ መምህር ገብረ ጊዮርጊስ
- 16ኛ/ መምህር ክፍለ ገሪማ
- 17ኛ/ መምህር ገብረ ኢየሱስ
- 18ኛ/ መምህር ሐረገወይን ናቸው።

ከሊቃኝ ጳጳሳቱ፡-

- 1ኛ/ ብፁዕ አቡነ ፌሊጸስ ከ1944 ዓ.ም ጀምሮ የመጀመሪያው
- 2ኛ/ ብፁዕ አቡነ ዮሴፍ
- 3ኛ/ ብፁዕ አቡነ ማቴዎስ
- 4ኛ/ ብፁዕ አቡነ ማጥያስ
- 5ኛ/ ብፁዕ አቡነ በርሃብስ
- 6ኛ/ ብፁዕ አቡነ ሰላማ
- 7ኛ/ ብፁዕ አቡነ አትናቴዎስ
- 8ኛ/ በድጋሚ ብፁዕ አቡነ ማቴዎስ
- 9ኛ/ ብፁዕ አቡነ ገብርኤል
- 10ኛ/ ብፁዕ አቡነ ቀውስጦስ
- 11ኛ ብፁዕ አቡነ ገሪማ
- 12ኛ ሰሁስተኛ ጊዜ ብፁዕ አቡነ ማቴዎስ ናቸው፡፡

ይህም አስከ ስምንተኛው ተራ ቁጥራ ድረስ ብፁዕ አቡነ ማቴዎስ ሊቀ ጳጳስ ታሪክህን አስታውስ አትርሳ ብለው በጻፉት መጽሐፍ ውስጥ ከገጽ 88 አስከ ገጽ 118 የሠፈረ ነው፡፡ ወደፊትም አስከአሁን ከነበረው በተሻለ ሁኔታ የገዳሙ መንፈሳዊ አስተዳደር ሳይቋረጥ እንደሚቀጥልና ጸንቶም እንደሚኖር አምነታችን ፍፁም ነው፡፡ ወደ ጥንተ ነገሩም ስንመለስ ኢትዮጵያውያን አናቶቻችንና አባቶቻችን ለአሥራኤል የተነገረውን ተስፋና ትንቢት ተካፋዮች ሆነው በአራት ሺህ አምስት መቶ ዓመተ ዓለም ብሉይ ኪዳንን የተቀበሉበት ታሪክ ነው፡፡

የዚህም ምክንያት ንግሥተ ሳባ ናት፡፡ ንግሥተ ሳባ የሰሎሞንን ጥበብ ለመረዳት ከብዙ ገጸ በረከት ጋራ ብዙ ሠራዊት አስከትላ ወደ ኢየሩሳሌም መጥታለች፡፡

ለመጣችም ጊዜ ንጉሥ ሰሎሞን፡-

1ኛ. ተከትለዋት ለመጡት ሠራዊቶቿ፤

2ኛ. ገጸ በረከት ጭናባቸው ላመጣቸው ግመሉቿና ፈረሶቿ እንዲሁም ሰቅሎዎቿ ባጠቃላይ የጓዟ ማሳረፊያ የሚሆን

የጋዛን አካባቢ ሰጣት፡፡ ለእርሷም ሉዓላዊ ክብሯን የሚጠብቅ ክቡር ሥፍራ መርጦ ከኢየሩሳሌም ቤተመቅደስ አቅራቢያ የሚሆን ዴር ሠልጣንን ሰጥቷታል፡፡ ንጉሡ በፈቃዱ ከሰጣት ሌላ እርሷ የወደደችውንና የለመነችውን ሁሉ እንደሰጣት ነገሥት ቀዳማዊ ም.10 ከቁጥር 1- 14 የሰፈረው ቃል ያስፈጽል፡፡

እርሷም የኢትዮጵያን ስም የሚያስጠራ ቤተመንግሥት ሠርታበት ማረፊያ አድርጋዋለች፤ ልጇ ቀዳማዊ ምኒልክም ተረክበታል፡፡ ምኒልክ በ22 ዓመት ዕድሜው ወደ አባቱ ወደ ንጉሥ ሰሎሞን ሔዷል፡፡ በአባቱም ቤተ መንግሥት ለሦስት ዓመታት ያህል ለዕብራይስጥ ቋንቋ ሕገ መንግሥቱንና ሕገ ኦሪቱን ቢማር ከቆየ በኋላ አባቱ ሰሎሞን ከአሥራ ሁለቱ ነገደ አሥራኤል 12ሺህ የሚሆኑ አዋቂዎች መርጦ ከተማሩትም ካህናትና ከመሳፍንት ልጆች 22 ታላላቅ ሹማምንት ሰጥቶ በአራት ሺህ አምስት መቶ አሥራ ስምንት ዓመተ ዓለም ወደ ኢትዮጵያ እንዲመለስ አድርጎ በክብር እንደሸኘው አክሊለ ብርሃን ወ/ቂርቆስ የተባሉት የቤተክርስቲያናችን ምሁር በጻፉት መጽሐፍ ገልጸውታል፡፡ መጽሐፉ አሜን ገጽ 74/

ትውልድ አልፎ ትውልድ ቢተካ እንዳንድ ጊዜ ነገሥታቱ እንዳንድ ጊዜም ወኪሎቻቸው በአሪቱ ሥርዓት መሠረት ሰዓመት በዓመት የእግዚአብሔርን በዓል ለማክሰር ወደ ኢየሩሳሌም በሚመጡበት ጊዜ የሚያርፉበት ቤተ መንግሥታቸው ዴር ሠልጣን ነው፡፡ ነገሥታቱም ከቀዳማዊ ምኒልክ እስከ ልደተ ክርስቶስ ስድሣ ሰባት ናቸው፡፡ ዘመኑም ዘጠኝ መቶ ሰማንያ ሁለት ዘመን ነው፡፡ ይህም ቃል ከላይ በተጠቀሰው መጽሐፍ ላይ የሰፈረ ነው፡፡

ከልደተ ክርስቶስ በኋላ

ከልደተ ክርስቶስም በኋላ ዐራት ነገሥታት በአራቱ ሥርዓት መሠረት በኢየሩሳሌም በዓል ለማክበር እየመጡ በዚሁ ቦታ ሲያርፉበት ኖረዋል። ዐራተኛይቱም ንግሥት ሕንደኬ ናት። የንግሥት ሕንደኬ ዘመነ መንግሥት ኢትዮጵያውያን ሐዲስ ልደትን የተቀበሉበት ብሉይ ኪዳንን በሐዲስ ኪዳን የተረጉሙበት ዘመን ነው።

አባቶቻችን ከመቶ ሃያው ቤተሰብ ቀጥሎ ከዓለም ክርስቲያኖች በፊት ክርስትናውን ተቀብለዋል በኋላ አብነት አድርገን ለምስክርነት የምንጠቅለው የንግሥት ሕንደኬን ጃንደረባ ነው። የንግሥት ሕንደኬ ጃንደረባ እንደተለመደው የአራቱን በዓል ለማክበር ሊለግድ ወደ ኢየሩሳሌም ከመጣ በኋላ በጋዛ የነበረውን የኢትዮጵያውያንን ይዞታ ንብኝቱ በሰረገላ ሆኖ ሲመለስ የኢሳይያስን መጽሐፍ ያነብ ነበር። መንፈስ ቅዱስም ፊልጶስን «ሐድ፤ ይህን በረገላ ተከተለው፤» አለው። ፊልጶስም ፊጥኖ ደርሶ የነበዩን የኢሳይያስን መጽሐፍ ሲያነብ ሰማው። ፊልጶስም «በውኑ የምታነበውን ታውቃለህን?» አለው። ጃንደረባውም «ያስተማረኝ ሳይኖር በሦስት አውቃለሁ» አለው። ወደ በረገላውም ወጥቶ አብሮት ይቀመጥ ዘንድ ፊልጶስን ለመነው፤ ጃንደረባውም ወደፊልጶስ ተመልሶ «ነቢዩ ስለማን እንዲህ ይላል? በላራሱ ነውን? ወይስ ስለሌላ እባክህ ንገረኝ?» አለው። ፊልጶስም አንደበቱን ከፈተ። ስለኢየሱስ ክርስቶስም በዚያው ባለው መጽሐፍ ያስተምረው ጀመረ። ሊሔዱም ከውኃ ደረሱ፤ ጃንደረባውም «ውኃ ይኸው መጠመቅን ማን ይከለክላኛል?» አለው። ፊልጶስም «በፍጹም ልብህ ልታምን ይገባሃል» አለው። ጃንደረባውም መልሶ «ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ እኔ አምናለሁ» አለው። ለረገላውንም እንዲያቆሙ አዘዘ፤ በረገላውንም አቆሙ። ፊልጶስና ጃንደረባው

ባንድነት ወደ ውኃው ወረዱ፤ አጠመቀውም። ከውኃውም ከወጡ በኋላ የእግዚአብሔር መንፈስ ፊልጶስን ነጥቆ ወሰደው፤ ገናንደረባውም ከዚያ ወዲያ አላየውም። ደስ እያለው ወደ ሀገሩ ገባ በማለት ወንጌላዊ ሉቃስ በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 8 ክፍተር 26 እስከ 40 በሰፊው ዘርዘሮ ጽፏል። እንግዲህ ከዚህ በላይ ባጭሩ የተጠቀሰው ታሪክ የሚያስገነዝበን ለአባቶቻችን ዴር ሡልጣን ዐፅ መርሰታቸው ጋዛም በይዞታቸው የቆዩና በሐዋርያትም ዘመን ክርስትናን የተቀበሉበት ቦታቸው መሆኑን ነው።

ይሁን እንጂ ምንም እንኳ ታሪኩ በመጽሐፍ ቅዱስ የተመዘገበ በመሆኑ ማንም ሊፍቀው ባይችልም አባቶቻችን በተጠመቁበት ፈላሽ ውኃ እጠገብ ታሪካቸውን የሚያስታውስ አንድ ቤተክርስቲያን አለመሠራቱ፤ ያም ባይቻል አንድ የታሪክ ማስታወሻ መንፈሳዊ ሐውልት እለመኖሩ በጅጉ የሚያሳዝን ነው። እንደሚታወቀው ጥጦስና አስባስያኖስ ኢየሩሳሌምን እስኪያጠፉት ድረስ በጋዛም ሆነ በጎልጎታና በዴር ሡልጣን የነበረን ይዞታ ሳይሸራረፍ ወይም የኔነው ይገባኛል የሚል ተከራካሪና ተፈካካሪ ሳይኖርብን ሙሉ በሙሉ በአባቶቻችንና በእናቶቻችን እጅ እንደነበረ ታሪክ የሚመስክረው ነው። ወረራው በነጥጦስ ከተጀመረ በኋላ ግን የተለያዩ ዐላውያን ነገሥታት እየተፈራረቁ ኢየሩሳሌምን አፈራርበዋታል። ያ ዘመን ቅዱሳን ሐዋርያት በየሐዱበት እንደበገ የሚታረዱበት፤ ኢየሩሳሌም በደም የተጥለቀለቀችበት ክፉ ዘመን በመሆኑ፤ በክርስቶስ ደም የከበረ ድውይ ፈዋሽ፤ ሙት አስነሽ የሆነ የክርስቲያኖች መመኪያቸውና የሕይወት አርማቸው ቅዱስ መስቀልም በጠላቶች በአይሁድ እጅ የተቀበረበት የጨለማ ዘመን ነበር።

በተከታታይም የነገሡት ነገሥታት እግዚአብሔርን የማይፈሩ ለሰው የማያዝኑና የማይራሩ፤ ጨካኞች ስለነበሩ። የክርስቲያኖች ነጻነታቸው ተገፍቶ እንደ ሽንኩርት የሚላጡበት፤ እንደ ሽማ የሚቀልጡበት፤ ከአንበሳ ጋር የሚታገሉበት የመክራ

ዘመን ነበር። ዘመኑም ዘመነ ሰማዕታት ተብሏል። ልቡል እግዚአብሔር በጽድቁ ንጉሥ በቆስጠንጢኖስ እማካይነት መከራውን አስኪገታው ድረስ በዚያ ከፋ ዘመን በኢየሩሳሌም ርስት እለኝ፤ ይህ የኔ ይዞታ ነው ብሎ ሊጠይቅ የቻለ አንድም ከርስቲያን አልነበረም። ነገር ግን ጨለማን በብርሃን፣ ሐዘንን በደስታ የመሰወጥ ሥልጣን ያሰው ልቡል እግዚአብሔር ያን መከራ አባልፎ ራትዕ ንጉሥ መፍቀሬ ሃይማኖት /ቅን ሃይማኖትን የሚወድ/ ቆስጠንጢኖስን አነገሠ። ጽድቁ ቆስጠንጢኖስ በእግዚአብሔር ቅዱስ ፈቃድ ከነገሠ በኋላ መከራው ሲገታ እናቱ ቅድስት እሌኒ የተቀበረ የክርስቶስን መስቀል ለማውጣት ከእግዚአብሔር ስለተፈቀደላት በ327 ዓመተ ምሕረት ወደ ኢየሩሳሌም ተጉዛለች። ጎልጎታም በደረሰች ጊዜ መስቀሉ የተቀበረበትን ቦታ አጥታው ብዙ ብትችገርም አመጣጧ በእግዚአብሔር ፈቃድ ስለነበረ ተሰውሯት አልቀረም። በተለያዩ ምልክት የተቀበረበትን ቦታ አግኝታ፤ ለመንፈት ያህል ተራራውን አስቆፍራ ከተቀበረበት መስቀሉን አውጥታ በኢየሩሳሌም ብዙ አብያተ ክርስቲያናትን አሠርታለች። አሠርታም ስትፈጽም ለክርስቲያኖች በጎልጎታ ርስት ማካፈል ጀምራለች።

ርስት በምታካፍልበት ጊዜ በኢትዮጵያ የነገሡት ነገሥታት አብርሃ አጽብሐ ነበሩ። እነዚህም ቅዱሳን ነገሥታት መምህራቸው ቅዱስ ፍሬምናጦስን ወደ እስክንድርያ ልከው በእግዚአብሔር ፈቃድ በእስክንድርያው ፓትርያርክ በቅዱስ ኢትዮጵያውያን አንብሮተ ዕድ ጳጳስ ሆኖ ሰላማ ከሳቴ ብርሃን ተብሎ ተሸሞላቸዋል። በቅዱስ ፍሬምናጦስም የወንጌል ትምህርት በመሳከር ኢትዮጵያ ተስብኮላቸው የሃይማኖታቸውን ምስጢር ጠንቅቀው ከተረዱ በኋላ በእራተኛው መቶ ዓመተ ምሕረት እጋማሽ ላይ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖታቸው የኢትዮጵያ ብሔራዊ ሃይማኖት ሆኖ ታውጇል።

በዚህም ጽኑ ሃይማኖታቸው እግዚአብሔርን እያገለገሉ በ

ኖሩ በቅድስት ሀገር ኢየሩሳሌም የምእመናን ነጻነት ተረጋገጠ። የቅድስት እሌኒም በጎ ሥራ ጎልቶ ሲነገር በመስማታቸው «እስከዛሬ ድረስ ዝም ያልነው የመከራ ዘመን በመሆኑ ነው። አሁን ልቡል እግዚአብሔር በንጉሥ ቆስጠንጢኖስ እማካይነት በክርስቲያኖች ላይ የነበረው መከራ እንዲገታ ካደረገ ከርስቲያኖችም በጎልጎታ ርስት የሚካፈሉ ከሆኑ እኛም ክርስቲያኖች በመሆናችን በጎልጎታ ይዞታ ሊኖረን ይገባል። በተለይም ከንግሥተ ሳባ ተያይዞ የመጣ ዴርሡልጣን የተባለው ዐፅጽመ ርስታችን ነው። ይህም በታሪክ የተረጋገጠ እውነተኛ ርስታችን ነው። በመሆኑም ሊሰጠን ይገባል» ቢሉ ለንጉሥ ቆስጠንጢኖስና ለንግሥት እሌኒ የይገባኛል ጥያቄ አቀረቡ። ንጉሥ ቆስጠንጢኖስና ንግሥት እሌኒም ጥያቄያቸውን ተቀብለው በጎልጎታ ይዞታ እንዲኖራቸው አድርገዋል። ዴርሡልጣንም በዐፅመ ርስትነት አረጋግጠው ሰጥተዋቸዋል። ከሰጧቸውም በኋላ ለ300 ዘመናት ያህል አለላሞች እስከ ነገሡበት ዘመን ድረስ ኢትዮጵያውያን በሰላም ይኖሩበት ነበር በማለት ብፁዕ አቡነ ማቴዎስ «ታሪኩን አስታውላ አትርሳ» በሚል ርእስ ስለ ዴርሡልጣን በጻፉት መጽሐፍ በምዕራፍ 1 በገጽ 7 ላይ ገልጸውታል። ከዚያም በኋላ ኢትዮጵያውያን መነከሳት በተለያዩ ጊዜ መከራ ባይለያቸውም ከነ ዓጼ ካሌብ ጀምሮ የነበሩ ኢትዮጵያውያን ነገሥታት ደጋግ ስለነበሩ ዘውዳቸውን ሳይቀር ለዴርሡልጣን ገዳማቸው እየሳኩ መነከሳቱን ይደግፏቸው ስለነበር መብት የሚያሳጣ የከፋ ችግር አልገጠማቸውም። ከጎልጎታ ሳይወጡ የዴርሡልጣን ይዞታቸውን እያጠናከሩ በየዓመቱ የትንሣኤን መብራት መጀመሪያ የሚያበራው የኢትዮጵያ ገዳማት አበምኔት ነበር። ይህም ኢትዮጵያውያን በጎልጎታ የነበራቸው መብት ከፍተኛ እንደነበረ የሚያስረዳ ነው።

ገዳማቸውን በዙሪያው አስፋፍተው እስከ 16ኛውና እስከ 17ኛው መቶ ክፍለ መዘን ድረስ በጎልጎታ ይኖሩ ነበረ። በ15ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ላይ ከኢትዮጵያ መንግሥትና ከሕዝብ

ክርስቲያኑም ለእድሳት ገንዘብ ተልኮላቸው በቅዱሳት መካከል በጎልጎታ የነበሯቸውን መቅደሶችና ገዳሞቻቸውን እንዲታደሱ አድርገዋል። ይህንንም የኢየሱሳሌም ሊቀ ጳጳስ የነበሩት ብዕሶ እቡነ ፊልጶስ የሰነድ ማሰረጃዎች ብለው በጻፉት መጽሐፋቸው ገልጸውታል። አንደኛ ማሰረጃ ገጽ 15፤ ሁለተኛ ማሰረጃ ገጽ 17 ብለው በጻፉት ላይ «በኢትዮጵያዊው እባ ሒኒስ ትጋት በ1500 ዓ.ም መታደስ ጀመረ። የማደሻውም ገንዘብ ከግርማዊ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት እና ከኢትዮጵያውያን ምእመናን ዘንድ የተላከ ነው፤» ይላል።

ኢትዮጵያውያን ከግራኝ ጦርነት ወዲህ የቱርክ መንግሥት እንደጠላት አይቶ ቸል አላቸው። ከኢትዮጵያም ርዳታ ተቋረጠባቸው። በዚህ ምክንያት እጅግ በመቸገራቸው በጎልጎታ ውስጥ የነበራቸውን የርስት መብት ለአርመኖች ለቀው ዴር ሡልጣን ከሚባለው ከጎልጎታ ቤተክርስቲያን ጋር በምሥራቃዊ ክፍል በኩል ገጥሞ በሚገኘው ገዳማቸው ብቻ ተወሰነው ሰፈሩ። ከዚህ በኋላ በጎልጎታ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኘው የኢትዮጵያ ንብረት ሁሉ ለአርመኖች ተለቆ ነበር። የግሪክ ፓትርያርክ የኢትዮጵያ ንብረት በአርመን እጅ መውደቅ አይጠገባቸውም ሲል ተቃውሞ በሁለቱ ማኅበሮች በግሪክና በአርመን መካከል በኢትዮጵያ ንብረት ምክንያት በየጊዜው ይፈጠር የነበረው ትግል ልክ እንዳልነበረው ከላይ በተጠቀሰው መጽሐፋቸው ብዕሶ እቡነ ፊልጶስ እስረድተዋል።

እንግዲህ ታሪኩን በንመረምር ከዚያ ጊዜ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ባለነው ኢትዮጵያውያን መነኮሳት ላይ ተከታታይ ጥቃት ሲፈጸም የኖረ ለመሆኑ ማንም ሰው ሊረዳው ይገባል።

ግብፃውያን በአባቶቻችን ላይ በየጊዜው ያደረሱትን ጥቃት እናስታውስ ካልን ከ11ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ጀምሮ የፈጸሙባቸው ስውር ደባ ለሰሜው የሚያስደንቅ ነው። እንኳን ከክርስቲያን ምንም ከማያውቅ እረመኔ የማይጠበቅ አባዛኝ ድርጊት ሆኖ እናገኘዋለን። በመሠረቱ እግዚአብሔር አድልዎ የሌለበት እምላክ ነው።

ምዕራፍ ሁለት

ግብፃውያን በአባቶቻችን ላይ

ሰው ሆኖ በሞቱ ሞትን አሸንፎ በትንሣኤው መቃብርን ድል ነሥቶ ከተነሣ በኋላ ሥርዓተ ቤተክርስቲያንን ለሐዋርያትና ለሰብአ አርድዕት አስተምሮ ከቁልፍ ያዥ በረኞነት እስከ ፓትርያርክነት ያለውን መዓርገ ክህነት ለጥቷቸዋል። ካረገ በኋላም ሐዋርያትና ሰብአ አርድዕት እስከ ጽንፈ ምድር ዞረው ወንጌልን በማስተማር ጳጳሳትን ሊቃነ ጳጳሳትን ሾመዋል። ሊቃነ ጳጳሳትም፤ ጳጳሳትን፤ ኤጲስ ቆጶሳትን እየሾሙ ወንጌል እየለፉት ምእመናን እየበዙ እስከ ዓለም ዳርቻ እብያተ ክርስቲያናት ተሠርተዋል። ግብፃውያን ግን መዓርገ ጳጳስና ከግብፅ ወደ ኢትዮጵያ እንዳይተላለፍ እግዚአብሔር የከለከለ እስመስለው «ወሰብአ ኢትዮጵያን ኢይሊሙ ሊቀ ለማእምራኒሆሙ፤ የኢትዮጵያ ሰዎች ከሊቃውንቶቻቸው ጳጳስና እንዳይሾሙ የተከለከለ ነው» በማለት ሥርዋጽ አስገብተው፤ ከልክለው ኑረዋል።

እንደ እውነቱ ከሆነ ማንኛውም ሐዋርያ ባስተማረበት ሀገር ውስጥ ካስተማራቸው የሀገር ተወላጆች ምሁራን መካከል በእግሩ የሚተካ ኤጲስ ቆጶስ መርጦ ባስተማራቸው ምእመናን ሾሞላቸው ይሔዳል እንጂ የራሴ ተወላጅ ካልሆነ አልሾምላችሁም ብሎ ምእመናንን ያባዘነ እንድም ሐዋርያ የለም።

ለዚህም ሌላ ምስክር አያሻም። ምክንያቱም ቅዱስ ማርቆስ አስከንድርያ ገብቶ ግብፃውያንን አስተምሯል። በስኔል ገመድ አስረውም፤ በኩብት እያስጎተቱ ግፈኞች ግብፃውያን እስኪገድሉት ድረስ ባስተማራቸው ክርስቲያኖች የራሳቸው ተወላጅ የሆነ አንድን መርጦ ኤጲስ ቆጶስ አድርጎ ሾመላቸው እንጂ በኢ

የሩሳሊያም ካሉ ዘመዶች ካልሾምታችሁ ለናንተ ወገን ጽጽብና አይገባም አላለም።

አባቶቻችንም ይህንን ተረድተው ከተወላጆቻቸው ከኢትዮጵያውያን ጳጳሳት እንዲሾሙላቸው ሳይጠይቁ ያለፉበት ጊዜ የለም። ግብፃውያን ግን ገጸ በረከት ከመቀበል በቀር ሌላ ገሊና አልነበራቸውም። ያሳስተማሩትን ብሉይ ኪዳንና ሐዲስ ኪዳንን በመቀበል የሚቀድማቸውን ከነሱ በፊት ክርስቲያን የሆነውን ምሁር ሕዝብ እንዳላዋቂ አድርገው «ኢትዮጵያውያን እንኳን ጽጽብና ተሾመው እንሾም ብለው በመመኘታቸው እንኳን እግዚአብሔር መፃት አመጣባቸው።» በማለት የድፍረት ድፍረት በእግዚአብሔር ስም አሳበው ለጦር የከበደ የውሸት ታሪክ ጽፈዋል።

ይህንንም የውሸት ታሪክ እውነተኛ ታሪክ አስመስለን በመጽሐፋችን ውስጥ ጠርዘን እያነበብነው እንገኛለን። ለማስገንዘብም ያህል ይህንኑ እሳፋሪ ታሪክ እንደሚከተለው ጽፈዋለሁ። ዘመኑ እንደ ኢትዮጵያውያን አቆጣጠር 1123 ዓ.ም እንደ አውሮፓ አቆጣጠር ደግሞ በ1131 ዓ.ም ነው። በዚያ ዘመን በኢትዮጵያ የነገሠው ጳድቁ ንጉሥ ሐርቤ ነበር። በእስከንድርያ የተሾመው ፓትርያርክ አባ ገብርኤል የሚባል ሲሆን በኢትዮጵያ የተሾመው ጳጳስ ደግሞ አባ ሚካኤል ይባል ነበር። የኢትዮጵያው ንጉሥ ሐርቤ ለኢትዮጵያ አገሮች ኤጲስ ቆጶሳትን ይሾም ዘንድ አባ ሚካኤልን አዘዘው። አባ ሚካኤልም ያለ ሊቀ ጳጳሳቱ ትእዛዝ ሌሎች ኤጲስ ቆጶሳትን መሾም አልቻለም ብሎ ለንጉሡ መለበለት።

በዚህ የኢትዮጵያ ንጉሥ ወደ አባ ገብርኤልና ወደ ግብፅ ንጉሥ እየለመነ እና እየማለደ ንጉሡ አባ ገብርኤልን

እንዲያዝለት አባ ገብርኤልም ለአባ ሚካኤል እንዲፈቅድለትና በተጨማሪ ሌሎች ኤጲስ ቆጶሳትን አስቀድሞ በሾሟቸው ላይ እንዲሾም መልእክት ላከ። የግብፅ ንጉሥም የኢትዮጵያን ንጉሥ ፈቃዱን ሁሉ ይፈጽምለት ዘንድ አባ ሚካኤልን እንዲፈቅድለት አባ ገብርኤልን አዘዘው። ከዚህ በኋላ መኳንንቱ ወደ ንጉሥ ዘንድ ገብተው እንዲህ አሉት። በኢትዮጵያ ሀገር ኤጲስ ቆጶሳት ቢበዙ ደፍረው ጳጳሳትን ይሾማሉ። ከዚህ በኋላ ከቶ ወደኛ አይመጡም። ንጉሡም ይህንን በለማ ጊዜ ይህን አባት አባ ገብርኤልን እንዲህ ብሎ አዘዘው። ከእንግዲህ በኢትዮጵያ ሀገር ኤጲስ ቆጶሳትን እንዳይሾም ለኢትዮጵያ ንጉሥ የውግዘት ደብዳቤ ላክ አለው።

ሊቀ ጳጳሳቱም የግብፅ ንጉሥ እንዳዘዘው ላከ፤ የውግዘት ደብዳቤውም ወደ ኢትዮጵያ ንጉሥ ደርሶ በተነበበች ጊዜ የንጉሥ አዳራሽ ተቃጠለ። በኢትዮጵያ አገርም ረሀብና ቸነፈር ሆነ፤ ዝናብም ተከለከለ፤ ችግርም ሆነ፤ የኢትዮጵያ ንጉሥ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ተላልፏል። ከዚህ በኋላ የኢትዮጵያ ንጉሥ ተመልሶ ተጸጸተ። ወደ ግብፅ ንጉሥም ይህንን አባት አባ ገብርኤልን እንዲያዝለትና ከውግዘቱ ይፈታው ዘንድ እየለመነ መልእክት ላከ። የግብፅ ንጉሥም አዘዘለት፤ አባ ገብርኤልም የመፍቻና የቡራኬ ደብዳቤ ኢትዮጵያውያንን ሁሉ እየባረከ ወደ ኢትዮጵያ ንጉሥ ላከ። ይቺ የበረከት ደብዳቤ ወደ ኢትዮጵያ አገር ደርሶ በተነበበች ጊዜ እግዚአብሔር መፃቱን ከላያቸው አርቆ ይቅርታውን በጣቸው። ዝናብም ወረደላቸው፤ ቸነፈሩም ተወግዶ ታላቅ ደስታ ሆነ ይላል።

ይህም ሚያዝያ 10 ቀን በሚነበበው ስንክላር ውስጥ ይገኛል። በጣፋጭ ምግብ ላይ አጸያፊ ነገር ሲወድቅበት ጣፋጩን ምግብ እንደሚያስጠላው ሁሉ ይህም የፈጠራ ታሪክ በቅዱሳን ታሪክ ውስጥ ተለጥፎ ሲነበብ የቅዱሳንን እውነተኛ ታሪክ የሚያጠራጥር እንዳይሆን ያስጋል። እንግዲህ ከዚህ በላይ የተገለጸውን ታሪክ አስተዋይ ልቡና ያለው ሰው ሊመዝነው ይገባል።

ንጉሥ ሐርቤ ለኢትዮጵያውያን ጽሕፈት በመመኘቱ እግዚአብሔር ተቆጥቶ አዳራሹን አቃጠለበት፤ ዝናብም እንዳይዘንብ ከሰከለበት፤ ሕዝቡንም በርህብ በቸነፈር ቀጣበት፤ አባ ገብርኤል በእስላም ንጉሥ አማላጅነት ንጉሥ ሐርቤን ከውግዘቱ ቢፈታው የቡራኬ ደብዳቤውንም ልኮ በኢትዮጵያ ቢነበብ ዝናም ዘነበለት፤ ቸነፈሩም ተወገደበት፤ ሕዝቡንም ደስ አለው፤ በማለት በእግዚአብሔር ስም እስታኮ የተቀደበውን ሕዝብ እግዚአብሔር እንደጠላው እስመበሎ የሐብት ታሪክ በተቀደበው ሕዝብ ላይ በድፍረት መጻፍ፤ ሥርዮት የሌለው ኃጢአት ነው። እንግዲህ ይህ ታሪክ ግብፃውያንም ይጻፋት፤ ደብተሮችም ይበጥፋት፤ በታሪኩ መግቢያ ላይ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ማን እንደጻፈው ያልታወቀ ጽሑፍ እናገኛለን የሚል በላለ በተንኮል የተጻፈ ታሪክ ለመሆኑ የሚያጠራጥር አይደለም።

ይህንንም ታሪክ እውነተኛ ነው የሚል ካለ፤ ንጉሥ ሐርቤ ለኢትዮጵያውያን ጽሕፈት በመመኘቱ ብቻ በመቅሰፍት የተቀጣ ከሆነ፤ ግርማዊ ቀዳማዊ አፄ ኃይለሥላሴ ከብዙ ጥረት በኋላ የንጉሥ ሐርቤን ሐሳብ ወደ ተግባር ለውጠው።

1ኛ/ ግንቦት 25 ቀን 1921 ዓ.ም አራት ኢትዮጵያውያን መነኮሳትን ጽሕፈት አሹመዋል።

2ኛ/ የግብፅን ፓትርያርክ እስክ ኢትዮጵያ ድረስ አስመጥተው አጨፌ ገብረመንፈስ ቅዱስን ሳዊርስ አሰኝተው ጥር 1 ቀን 1922 ዓ.ም አሹመዋል።

3ኛ/ ሐምሌ 18 ቀን 1940 ዓ.ም አምስት ኢትዮጵያውያን መነኮሳትን ጽሕፈት አሹመዋል።

4ኛ/ ጽሕፈትና ወደ ሊቀ ጽሕፈት ክፍ አድርገው ጥር 6 ቀን 1943 ዓ.ም ብፁዕ አቡነ ባስልዮስን የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ አሰኝተው አሹመዋቸዋል።

5ኛ/ የመጨረሻውን መዓርገ ክህነት በማስገኘት ሰኔ 21

ቀን 1951 ዓ.ም ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስን ፓትርያርክ ዘኢትዮጵያ አሰኝተው አሹመዋል። ይህ ሁሉ ሊሆን ግን የግርማዊ ቀዳማዊ አፄ ኃይለሥላሴ ቤተ መንግሥት አልተቃጠለም፤ ዝናም ምሕረትም ከኢትዮጵያ አልተቋረጠም፤ የኢትዮጵያ ሕዝብም በርህብ በቸነፈር አልተቀጣም። ለእግዚአብሔር ክብር ምስጋና ይግባውና ከደስታ በስተቀር በዚህ በበብ ክፉ ነገር አላየንም። እንዲህም ከሆነ በንጉሥ ሐርቤ ዘመነ መንግሥት በጽሕፈትና ጥያቄ ምክንያት መቅሰፍት ታዛ ነበር የተባለውን ታሪክ ማንም ሊቀበለው የማይገባ የመጨረሻ ውሸት ነው። የአባቶቻችን ውጤታማ ድካም ከንቱ አድርጎ ለማስቀረት የተጠነበሰ የጠላት ሴራ ነው። በቤተ ክርስቲያናችን ላይ የተፈጸመ ሥውር ደባ ነው። ይህም ታሪክ እስከ ቅርብ ጊዜ በግእዝ ተጽፎ በብራና ተሸፍኖ ስለሚኖር ተመልካች አልነበረውም። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ግን ምሁሩ ሊቀ መዘምራን ላዕከ ማርያም ወልደ ኢየሱስ ግእዙን ወደ አማርኛ ተርጉመው አቅርበውታል። በዚህ መጽሐፍ ማን አንድ ጻፈው ያልታወቀ ጽሑፍ እናገኛለን በማለት ይህን ቤተ ክርስቲያንነቱን የሚጎዳ ጠላት የጻፈውን ታሪክ መታረም እንደሚገባው አመልክተው ሳለ ለምን ባይታረም ታተሞ ለምእመናን እንደተሰራጨ አልገባንም። ወይም የሊቃውንቱ ጉባዔ አይቶ መርምሮና አርሞ ያሳለፈው የታመነ ታሪክ ነው ከተባለም ዛሬም እንደቀድሞው በኢትዮጵያ ላይ መቅሰፍት ይበጋል። በአባቶቻችን ጸሎት፤ በእግዚአብሔር ቸርነት፤ በቀዳማዊ ዐፄ ኃይለሥላሴ ያሳለለ ጥረት ተገኝቶ የነበረውን የጽሕፈት መዓርገና ፕትርክናም ያለውድ በግድ ለግብፃውያን ማስረከብ ሊኖርብን ነው። እንደኔ አመለካከት ግን ይህ ጠላት በመጽሐፋችን ውስጥ የቀበረው የቤተክርስቲያናችንን ሕይወት የሚጎዳ ፈንጅ ነው። በለዚህ ቅዱስ ሲኖዶስ ሊመረምረውና ልጆቻችንንም ከማጠራጠሩ በፊት ሊያመክነው የሚገባ ነው። እንደሚታወቀው ግብፃውያን ኮፕቶች ቀድሞም ሆነ ዛሬ ምኞታቸው ኢትዮጵያዊት እናት ቤተክርስቲያናችንን አካለ ጎደሎ አድርገው እስክንድርያ እናታችን እያለች በመማጸን የእስክንድርያ ሰማኝ ጥገኛ ሆና

እንድትኖር ነው። ይህም ከንቱ ሐሳባቸው ወይም ሕልማቸው በእግዚአብሔር ቸርነት በአባቶቻችን ጸሎት በግርማዊ ቀዳማዊ ሀይ ኃይለሥላሴ ጥረት ቅዠት ሆኖ ቀርቷል። ይሁን እንጂ የጦር ሚዳቸው ዴር ሡልጣን ገዳማችን እስከ አልተከለከለባቸው ድረስ እኛን ለማጥቃት ዕረፍት እንደማይኖራቸው በሚገባ እናውቃለን። እስላሞች በመንግሥት ከተጠናከሩበት ጊዜ ጀምሮ በዴር ሡልጣን ገዳማችን ላይ ከግብፃውያን ሲቃጣ የኖረው ጥቃት በየጊዜው በኢትዮጵያ የነገሡትን ነገሥታትና ሕዝቡን ያበላሹ እስካሁን ምድራዊ ዳኛ ያልተገኘበት ወደፊትም እንደ አቡነ ጴጥሮስ ይግባኝ ለክርስቶስ ከሚያለኝ በቀር የፍርድ ፍጻሜ በዚህ ጊዜ ይሆናል የማይባል ነው። ከጥንት ጊዜ ጀምሮ የነበረውን ታሪክ ስንመለከት ዴር ሡልጣን ከእጃቸው እንዳይወጣ በየጊዜው በኢትዮጵያ የነገሡት ነገሥታትና ሕዝቡ ቦታ ጠባቂ የሆኑትን የዴር ሡልጣንን መነኮሳት ጨኸት በሰሙ ቁጥር በየዘመናቸው ለነበሩት ባለሥልጣኖች ያልጻፉት ጽሑፍ ያላደረጉት ትግል የሰሙ። በተለይ መነኮሳቱ እንደ አሥረኛ በር እየተዘጋገባቸው ለዘመናት ሲሰቃዩ ከኖሩ በኋላ ዳግማዊ ሀይ ምኒልክና እቴጌ ጣይቱ ደጃች መሸሻ ወርቁን አስከቱርክ ድረስ ልከው የቦታ ባለቤትነት ማስረጃ አበባሰበው በማዘጋጀት የዴር ሡልጣን ምሥራቃቸውን በር በ1895 ዓ.ም አስከፍተው ለመነኮሳቱ አዲስ ሕይወት ዘርተውባቸዋል። ከዚያም በኋላ ግርማዊ ቀዳማዊ ሀይ ኃይለሥላሴ የዴር ሡልጣን ጉዳይ ሲያስጨንቅ የኖረው አባታቸውን እጼ ምኒልክን ብቻ ሳይሆን ብዙ ኢትዮጵያውያን ነገሥታት ሲቸገሩበት ኖረው ውጤት ሳያገኙበት የቀረ። በነ ሀይ ነእኩቶ ሰአብ፣ በነ ሀይ ዳዊት፣ በነ ራስ ዓሲ፣ በነ ደጃች ውቤ ከፍተኛ መሥዋዕትነት ሲከፈልበት የኖረ ሥር የለደደ ችግር መሆኑን ጠንቅቀው የሚያውቁ፣ አርቆ ተመልካች በመሆናቸው ችግሩን በውይይት ለመፍታት ገና በአልጋ ወራሽነታቸው ጀምሮ ያደረጉት ጥረት ከፍተኛ ነበር።

ኢየሩሳሌም ድረስ መጥተው መነኮሳቱን አነጋግረዋቸዋል። በወቅቱ የነበሩት አበምኔት መምህር ይርዳውና መነኮሳቱም እቤቱታ እቅርበውላቸዋል። ያን ጊዜ የግብፅ ፓትርያርክ እቡነ ቄርሎስ በኢየሩሳሌም የተሾሙት ግብጻዊ ዳዳስ ደግሞ እቡነ ጢሞቴዎስ ይባሉ ነበር።

አልጋ ወራሹም ኢትዮጵያውያን መነኮሳትና አበምኔቱ ያቀረቡላቸውን እቤቱታ ካዳመጡ በኋላ በኢየሩሳሌም የተሾሙት ግብጻዊ ዳዳስ ታመው ወደ ሀገራቸው ለላሂዱ ሳያገኙቸው በመቅረታቸው አዝነው ሚያዝያ 18 ቀን 1916 ዓ.ም ማሳሰቢያ ደብዳቤ ጽፈውላቸዋል። በሳምንቱም ሚያዝያ 26 ቀን 1916 ዓ.ም ወደ ካይሮ ሄደው ለፓትርያርኩ ከአንድ እስከ ዘጠኝ ተራ ቁጥር የያዘ ከፍተኛ የሆነ ሽልማት ሽልመዋቸዋል። ለግብፅ ገዳማትና አድባራት እንዲሁም ለትምህርት ቤቶች የገንዘብ ሰጦታ አበርክተው ችግሩን በውይይት ለመፍታት ግብፃውያኑ አመቻችተው እንዲቆዩዋቸው አደራ ጭምር አላሰበው ከሀገራቸው የመጡበትን መንግሥታዊ ጉዳይ ለማከናወን ወደ አውሮፓ ሄደዋል።

ከዚያ እንደተመለሱ ግን የኮፕት ማኅበር ቅን ሐሳብ ይዞ አልጠበቃቸውም። ችግሩን በውይይት ለመፍታት ፈቃደኛ ሆኖ አላገኙትም። በዚህም አዝነው ከሌዱ በኋላ፡-

1ኛ. ለግብፃውያኑ የጻፉትን ማሳሰቢያ፤

2ኛ. የኢትዮጵያ መነኮሳት ያቀረቡትን ማመልከቻ፤

3ኛ. ለግብፅ ፓትርያርክ የበጣቸውን የሽልማት ዓይነት ዘርዘረው ብፁዕ እቡነ ፌልጶስ «ኢየሩሳሌምን እወቁ!» በሚል ርእስ በጻፉት መጽሐፍ ከገጽ 29 እስከ ገጽ 32 በሰፊው ገልጸውታል። ይህም የሚያስረዳው ግርማዊ ቀዳማዊ ሀይ ኃይለሥላሴ ገና በአልጋ ወራሽነታቸው ለዴር ሡልጣን ገዳማችን ያደረጉትን ከፍተኛ ጥረት ነው።

ከዚህም ሌላ ችግርን በክርክርና በጦርነት ከመፍታት በፍቅርና በሰላማዊ ውይይት መፍታት የሚበልጥ መሆኑን በጥልቀት የሚያውቁ ብልህ አዋቂ እግዚአብሔርን ፈሪ አርቆ አስተዋይ እንደነበሩ የሚያስረዳ ነው። በሌላ በኩል ደግሞ ግብፃውያን ከጥቶች ክርስቶስ ለሞተበት ፍቅር ደንታ የሌላቸው

እንደ ፈርዖን ልባቸው በትዕቢት የደነደነ ክርስቲያን ነን ሲሉ ክርስቲያናዊ ፍቅር የሌላቸው መሆናቸውን የሚያሳዝንብ ነው። ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ገን ተከራክረው የሚረቱበት ብዙ በቂ ማሰራጃ እያላቸው፤ እስከ ካይሮ ድረስ ተጉዘው ዘጠኝ ዓይነት የተለያዩ የወርቅ ሽልማት እስከማበርከት ድርሰዋል። ችግሩንም በውይይት ለመፍታት የጣሩት አንደኛ «ንሥሳ ለሰላም ወዴግና ሰላምን ፈልጋት ተከተላትም» ብሎ ነቢዩ ዳዊት የተናገረውን ለመፈጸም ነው።

ሁለተኛ የዛሬዎቹም ግብጻውያን አባቶች እንደቀድሞዎቹ እንደነ ቅዱስ እትናቴዎስ እንደነ ቅዱስ ቄርሎስ ቅድስና ያላቸው ለመንፈሳዊ ፍቅር የሚላቡ የክርስቲያን አጋሮች መሰለባቸው ነው። ነገር ገን ነቢዩ ዳዊት «ከጠማማ ጋር የዋለ ጠማማ ነው» እንዳለ ንጹሕ ደም አፍሰው መንግሥተ ሰማያት እንገባለን ከሚሉ እክራሪዎች ጋር በመዋላቸውና በመጉራባቸው ወይም በነዚያ ጠባይ በመበከላቸው ጠባያቸው ተለውጦ ኢትዮጵያውያን መነኮሳትን አሳደው ለመምታት ጨርለም ለማጥፋት ሳንጃቸውን እንደወደሩ፤ ድንጋያቸውን እንደወረወሩ ይኖራሉ። ይህም የሆነበት ምክንያት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዮሐንስ ወንጌል ምዕ 16 ቁ 1 ላይ የተናገረው ይፈጸም ዘንድ ነው፤ ቃሉም፡ «እንዳ ትሰናከሉ ይህን ተናግራልችኋለሁ። ከምኩራባቸው ያወጧችኋል፤ ከዚህ በላይ ደግሞ የሚገድላችሁ ሁሉ እግዚአብሔርን እንደሚያገለግል የሚመስልበት ጊዜ ይመጣል።» የማል ነው።

የአሁኖቹ ግብጻውያን ይህ ዓይነቱ ምኞት ያላቸው ለመሆኑ የሚያጠራጥር እይደለም። ይህ ዓይነቱ ምኞት ባይኖራቸው ኖሮ 1600 ዘመናት ወርቅ በሳጥን የዝሆን ጥርስ በግመል እየሄደን ያበረከትንላቸው ገጸ በረከት ከግምጃቢታቸው ሳያልቅ እኛን ለማጥፋት ጧት ማታ ሰይፍ ባልመዘዙበንም ነበር። በየጊዜው የሚፈጽሙበን ግፍ ይቅርና በ1994 ዓ.ም ሐምሌ 21 ቀን በገዛ ቦታችን ላይ በሊቀ ጳጳሳቸው መሪነት አዘናግተው እታለው ያፈሰሱት የንጹሕ ኢትዮጵያዊ ደም በቂ ማሰራጃ ነው።

ምዕራፍ ሦስት

ግብፃውያን ኢትዮጵያውያንን አጠቁ ሲባል እንዴት ነው

ምንጊዜም ግብፃውያን ኢትዮጵያውያንን አጠቁ ሲባል የሃይማኖት ወንድሞቻችሁ ነን እያሉ በማታለል እንጂ በሌላ መንገድ እይደለም። ይህንንም ለመረዳት ከ 17ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ጀምሮ የፈጸሙብንን ተንኮል ከታሪኩ መመልከት ያስ ልጋል። ለማስታወስም ያህል በገዳሙ የሚኖሩት እረጋውያን መነኮሳት፤ ብዕሩ አበኝ ፊልጶስ የታሪክ ሰነድ ብለው ከጻፉት መ ጸሐፍ ላይ መዝግበው ከያዙት ታሪክ ውስጥ ዋና ዋናውን እንደሚከተለው ገልጸንዋል። ይኸውም፡-

1ኛ. የኢትዮጵያ መነኮሳት ከላይ እንደገለጽነው ከጎልጎታ ወጥተው ከጎልጎታ በስተ ምሥራቅ ዴር ሠልጣን በተባለው ቦታላቁ ገዳማቸው በነበሩበት ጊዜ ግብፃው መዓልም ኢብራሂም ዠሮ የሚባለው ለው እ.ኤ.አ. በ1770 ዓ.ም ገደማ መጥቶ መነኮሳቱን አባቶች የሃይማኖት ወንድማችሁ ነኝ፤ በከተማው ቤት ሰላጣሁ ከእናንተ ቦታ ማረፊያ ሰጡኝ ብሎ ስለሰመነ አስጠጉት። እርሱም የተማረ ነበርና ከቱርክ መንግሥት ሥራ አግኝቶ ከፍ ያለ ባለሥልጣን ሆነና በመነኮሳቱ ላይ ሠልጦኖ ለእነርሱ ተጠያቂ ነኝ እስከ ማለት ድርሰ ከቤታቸው ከፍሎ ይሰሐቅ ቤክ ለሚባለው በው በኪራይ ሸጠባቸው። ቀጥሎም ወደ ግብፅ ተላልኮ ጊዮርጊስ የሚባለውን ግብጻዊ ቄስ አስመጥቶ በገዳሙ አስገባውና ኢብራ ሂም ዠሮ ሲያልፍ ቀሲስ ጊዮርጊስ በሱ ሥፍራ ተተክቶ ለገዳሙ ዋና እኔ ነኝ አለ። ግብፆች በዚህ የተንኮል ተግባራቸው ከገዳማችን ገብተው ከዚህ በኋላ የመጡ ግብፃውያን ሁሉ ሐሰሾች የኛ ጥገኞች ናቸው እያሉ መነኮሳቱን ያንገላቷቸው ጀመር።

2ኛ/ ይባሰ ብለው በ1820 ዓ.ም የገዳሙን ቤት እናሳድስዋለን ልቀቁ በማለት እንቅጽታውያን ከነጓዛቸው ከገዳማቸው አስወጧቸውና ከታደሰም በኋላ ተመልሰው እንዳይገቡ አደረጓቸው። መነሳቱም ሥፍራቸውን ስቀው መውደቁያ ቢያጡ የጭቃ ጎጂ እያሰጁ ዛሬ ከሚገኙትበት ሥፍራ ውስጥ ብቻ ተወሰነው ቀሩ ዋናውን የእትዮጵያን ገዳም በዚህ ዓይነት የተነኩል ተግባራቸው አስለቅቀው እስካሁን ይዘውት ይገኛሉ።

3ኛ/ አሁንም እንደዚሁ ቀሊስ ጊዮርጊስ እኛ ከምንኖርበት ዴር ሠልጣን ከፍሎ በምሥራቅ በኩል ያለውን ለመስከባች ሸጠው። የእስክንድርያው ፓትርያርክ ቦታውን መሸጡን ስምተው ሲጠይቁት ቢጠሩት ደንግጦ በልብ ድካም ዐረፈ።

4ኛ/ በ1831 ዓ.ም የምሥር መሐመድ አሊ ልጅ አብራሂም ፖሻ እየሩሳሌምን ይዞ በሰነበር ለኮፕቶች እጅግ ጥሩ አጋጣሚ ሆነላቸው። እበሾች በተላላፊ በሽታ ተለክፈዋልና በአካባቢው ያለው ነገር ሁሉ ተጠራርጎ እንዲቃጠል ትእዛዝ ይተላለፋልን ብለው ፈቃድ ጠየቁ። እብራሂም ፖሻም ይህንኑ በመፍቀዱ እንደ እውሮፓ አቆጣጠር በ1838 ዓ.ም በእትዮጵያውያን ቤተ መዛግብት ውስጥ የነበረውን የርስት ማሰረጃና ካርታ ጭምር በቅዱሳት መጻሕፍት የተመላውን ግምጃ ቤት በሙሉ በእሳት አቃጠሉት ። ወዲያውም የገዳሙን መክፈቻ ቁልፎች እጅ አደረጉ። በእትዮጵያዊነቱ ለሚያምን ሁሉ ከዚህ የበለጠ የሚያናድድ የለም።

ከዚህ ጊዜ ጀምሮ ግብዎች ዴር ሠልጣን የሚባለው ገዳም የኮፕቶች ርስት ነው እንጂ የሐበሾች አይደለም ማለትን ደፍረው ለመናገር ቻሉ።

5ኛ/ ከላይ እንደጠቀስነው በ1838 ዓ.ም በዴር ሠልጣን ገዳም ተነሥቶ በነበረው ተላላፊ በሽታ ምክንያት ንብረታቸውን፣ ንዋዩ ቅድሳታቸውንና መጻሕፍታቸውን ቢያቃጥሉባቸውም እንኳ እትዮጵያውያን የራሳቸው ንብረት ሆነው በኖሩት በቅዱስ ሚካኤልና በዐርባዕቱ እንስሳ አብያተ ክርስቲያናት ሲቀድሱና ሲጸልዩ ኖረዋል። በቤተ ክርስቲያኑ ውስጥ አድርጎ ወደ ጎልጎታ የሚያሳልፍ መንገድ በመኖሩ ቱሪስቶች ቤተ ክርስቲያኑን ጎብኝተው በዚያ ሲያልፉ ግብፃውያን መነኮሳትና ምእመናኖቻቸውም አብረው ያልፉ ነበር እንጂ በቤተ ክርስቲያኑ ውስጥ መቀደስ ይቅርና ቆመው የጎሲና ጸሎት እንኳ አድርሰው አያውቁም።

6ኛ/ በ1898 ዓ.ም ግብዎች የዴር ሠልጣን ስሜኑን ጠባብ በር ባስፉት ጊዜ ከእትዮጵያውያኑ ጋር ታላቅ ግጭት አድርገው ነበር። በዚያ በቀል በጊዜው በነበረው ባለሥልጣን እየተረዱ እትዮጵያውያን በቤተክርስቲያናቸው እንዳይቀድሱና ቤተ ክርስቲያናቸው ተዘግቶ እንዲኖር አድርገዋል።

7ኛ/ አሁንም በዘመናችን በ1944 ዓ.ም አሱኑ ፊልጶስ ተሾመው እንደመጡ ግብዎች «ዴር ሠልጣን የኮፕቶች ርስት ነው፤ ሕጋዊ ማሰረጃ አለን!» እያሉ ሲኖሩ ብፁዕነታቸው «በሰላምና በዕርቅ ለምን እንፈጽመውም፣ በዚህ በትንሹ ቦታ የተነሣ በሁለቱ አብያተ ክርስቲያናት መካከል ጠብ ከሚፈጠር» ብለው ቢጠይቋቸው የትምክህት ኃይለ ቃል መልስ ከመስጠት በስተቀር በበጎ እመለካከት የማያቀርቡላቸው ሆኑ። በዚህን ጊዜ

አቡነ ፊልጶስ ሕጋዊ ማሰረጃዎችን ሰብስበው በጀርጃን መንግሥት ከስ አቅርበውባቸው መልሰ አሳጧቸው። ግብፃውያን ግን መልስ ቢያጡ ከሕግ ለመሸሸ «አንድ ቤተ ክርስቲያን ነን። የባዕድ ዳኛ በመካከላችን አይገባብንም።» አለ። የጀርጃን መንግሥትም «ቡስታችሁን በሚያጣላ በርስት እንጂ በሃይማኖት አልገባንም።» በማለት በቀረበባቸው ክስ መሠረት የግድ አንዲቀርቡና አለን የሚሉትን ማሰረጃ እንዲያቀርቡ አበገደዳቸው። በዚህን ዓይነት ከሁለታችንም በኩል የቀረበውን ማሰረጃ የጀርጃን መንግሥት ዘጠኙ ዓመት ያህል መርምሮ ካጠናው በኋላ ግብፆች የጻፉትና የሰበሰቡት መሠረት የሌለው ሆኖ በመገኘቱ «የዴር ሡልጣን ጠቅላላ መብቱ የኢትዮጵያ ነው» ብለው ሀሥራ ዐራት ሚኒስትሮች የአጸደቁት ታሪካዊ ውሳኔ አስተሳሰቧ። በ1953 ዓ.ም ይዞታችን ተረጋግጦ በሕግ ተረተው የተዘጋው ተከፋፍቶ ቤተ ክርስቲያኖችንን መልሰውልን አንድንረከብ ተደረገ።

ግብፆች ይህ ውሳኔ አስቆጥቷቸው በሕግ መሸነፋቸውን ሰውረው እንደልማዳቸው በደረገት ከፍተኛ ጩኸት የምሰር ፕሬዝዳንት ጀማል አብዱል ናስር በጀርጃን ንጉሥ ላይ ባደረገው ከባድ ተጽዕኖ ውሳኔው ሳይሻር በቴሌፎን ትክክለኛ ፍርድን አሳግዶ አንደገና የቤተ መቅደሶቹ ቁልፎች ለግብፃውያን ተመለሱላቸው። በዚህ ጊዜ በኢትዮጵያ ገዳማት ላይ ከባድ ሐዘን ሆነ። ፍርዱን የፈረደውና መልሶ ፍርዱን ያገደው የጀርጃን መንግሥት በጦርነት ድል ሆኖ፣ ሀገሪቱን ለቆ ሲወጣ ደግሞ የአሥራ ኤል መንግሥት ሀገሪቱን ተረከቦ ማስተዳደር ጀመረ። የኢትዮጵያ ገዳምም ለአሥራኤል መንግሥት አቤቱታውን ለማሰማት መረጃዎችን አቀረበ። ከዚህ በኋላ በሕጋዊ መንገድ የተፈረደውን ፍርድ መሠረት በማድረግ ለ135 ዘመን ያህል በግፍ ተነጥቀው የነበሩት በዴር ሡልጣን የሚገኙት የዐርባዕቱ እንሰላና የቅዱስ ሚካኤል ሁለቱን ቤተ መቅደሶች የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን

ሚያዝያ 18 ቀን 1962 ዓ.ም አጅ አደረገች። ተዘግተው የነበሩት ቤተ መቅደሶቻችን ተከፈቱ። በዚህ ጊዜ የግብፁ ጳጳስ በአግዚአብሔር ላይ አኩሪ ጎልጎታ አልገባም ከማለቱም በላይ የግብፃውያን ምእመናን ለትንሣኤ ወደ ኢየሩሳሌም እንዳይመጡ ከልክሏል።

በዚያ ዐታ ላይ የተፈጸመውን ግፍ አሁንም እንደገና አናስታውስ ካልን።

1ኛ. አባ ገሚካኤል ሳህሉ በኢየሩሳሌም የኢትዮጵያ ገዳማት ብዙ ዓመታት ሲያገለግሉ ኖረው ሚያዝያ 10 ቀን 1940 ዓ.ም ከዚህ ዓለም በሞት ሲለዩ ከዴር ሡልጣን ገዳም ፊላቸው በሚወጣበት ጊዜ ግብፆች ቀምተው የያዙትን የሴሜናዊ በራችንን ቆልፈው አንከፍትም በማለታቸው ፊላቸው 3 ቀን ቆይቶ የኢየሩሳሌም ማዘጋጃ ቤት ጽዳት ሠራተኞች ወሰደው ቀብረዋቸዋል።

2ኛ አባ ወ/ማርያም መርሻ በዴር ሡልጣን ገዳም የኢትዮጵያውያንን መብት ለማስከበር ብዙ መከራ ሲቀበሉ ኖረው ከዕብራይስጥ አንድ ቀን በዴር ሡልጣን ገዳም ውስጥ በሰሜን በኩል ያለው ቅጽር እየፈረሰ ሲወድቅ ድንጋዩን አንሥተው ሲከቡ /ሲጠግኑ/ የግብፆች ቀዋስ አብደላ የተባለ ጎፍትሮ ጣላቸው። ጎፍታውም ተሰብሮ ደም እያሰመሰላቸው ቆይተው በዚህ ጠንቅ ምክንያት ጥር 10 ቀን 1946 ዓ.ም ከዚህ ዓለም በሞት ተለዩ። አስከፊናቸው በበሩ ወጥቶ እንዳይቀበር የሰሜናዊ በራችንን ዘግተው 38 ሰዓት እንደቆየ የኢየሩሳሌም ማዘጋጃ ቤት ጽዳት ሠራተኞች ወሰደው ቀብረዋቸዋል።

በዚህ አኳኝ እንደገኘው ከብቶች አድርገው በመመልከት የሰላም ኑሮ አሳጥተዋቸው ሲኖሩ የሞቱትም እንኳ በሰላም እንዳይቀበሩ ለብአዊ መብታቸውን አሳጥተው ከሃይማኖታቸው ውጭ በሆኑ ሰዎች እንዲቀበሩ አድርገዋቸዋል።

እንግዲህ ከዚህ በላይ ለማስታወስ ያህል የተፈጸመውን ግፍ ከሞላ ጎደል ባጭሩ ጠቀስን እንጂ ስለ ጎልጎታም ሆነ ስለዴር ሠልጣን ባለቤትነት የሚቀድመን ሳይኖር ዘወትር እንደ እንግዳ ደራሽ እድርገው ግብዖች በአባቶቻችን ላይ ሲፈጽሙት የኖሩት አሁንም የሚፈጽሙት ግፍ እንዲህ ባጭር ጊዜ ተዘርዝሮ የሚፈጽም አይደለም።

አሁንም ግፉ እስከአልተገታ ድረስ የመነኮሳቱ ጩኸት አይገታም፤ መንፈሳዊ ትግላቸውም አይቋረጥም። ነገር ግን ጩኸቱም ሆነ መንፈሳዊ ትግሉ የመነኮሳቱ ብቻ መሆን የለበትም፤ የመብት ጉዳይ ስለሆነ ሊያስብበትና ሊቆረቆርበት የሚገባው መላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ነው። መነኮሳቱ በቦታ ጠ ባቂነታቸው የደረሰባቸውንና የሚደርስባቸውን ችግር ለሚሰማቸው ሁሉ ያሰማሉ።

ምክንያቱም፡-

- 1ኛ. የሚኖሩበት ቦታ በ20ኛው መቶ ክፍል ዘመን ያውም በሠለጠነው ዓለም ውስጥ የሰው ልጆች ሊኖሩበት ይቅርና እንስሳ እንኳ ሊያድርበት የማይገባ በጨለማ የተዋጠ ግበ በምድር /የቀበሮ ጉድጓድ/ ነው።
- 2ኛ. ሽንት ቤቱ ተበላሽቶ አካባቢው በክፉ ሽታ ተበክሎ አረጋው ያን አበው መነኮሳት በተለያዩ ሀመም እየተጠቁ ናቸው።
- 3ኛ. የቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ጣሪያው እየተቀረፈ በመውደቅ ላይ ነው።
- 4ኛ. ሕዝብ በሚመላለስበት የጋራ ይዞታ በሆነው ቦታ በኛና በእነርሱ ግንብ ላይ መስቀል ያለው ሁለት ቅስት ተክለውበታል።

ይህም ይዞታን ለማስፋፋት እኛን ቦታ ለማሳጣት ነው። እነሱ ስታትስቲ እያሉ እኛ እንዳናድስ አንደሚከሰክሉ ሁሉ እኛ ልንከለክላቸው አልቻልንም፤ ለምን እንደተፈቀደላቸውም አልገባንም። ያልነበረ ነገር ተተክሎ ነገ ከነገ ወዲያ ደግሞ በአንድ ሌሊት በቅስቱ ላይ የኮፕቲክ ቤተክርስቲያን ይዞታ ነው ብለው እንደሚጽፉበት እያጠራጥርም። ይህም ትልቅ ጥቃት ነው።

5ኛ. በጥንት ይዞታችን ቤት ውስጥ አንድ ሰው አስቀምጦ ውበታል። ይህ ቤት የኛ ለመሆኑ አያጠያይቅም። ከጥንት ጀምሮ በሰማችን የተመዘገበው በቤቱ ውስጥ ያለው የመብራት ቆጣሪ ምስክር ነው። ይህንንም የተረዱ ኮፕቶች ቆጣሪውን በሰማቸው ለማዛወር ከባለስልጣኖች ጋር እኛን እያታገሉ ማስረጃ ለማግኘት እየጣሩ ናቸው። በዚህም ቤት እንዲቀመጥ ያደረጉት ሰው በእርጅና ምክንያት ሲደክም ሌላ ወጣት ተክተውበታል። በማታለል ቤታችንን ነጥቀው በዚህ ቦታ ላይ የነሱ ሰው አንዲ ቀመጥ ካደረጉበት ምክንያት እንዴ የፈረሰውን እንዳናድስ፤ እንደነሱ የሰው ልጅ በሚኖርበት ቤት ከብራችን ተጠብቆ እንዳንኖር ለማድረግ፤ የየዕለት ሥራችንን እየተከታተሉ አንድ ምስግር ሲመታ ጥቆማ እንዲያደርግላቸው ነው።

እነሱ ግን ስታትስቲ የሚባለው ሥርዓት ሳይገታቸው ውስጥ ለውስጥ መሬቱን በድጅኖ እየቆፈሩ ሦስት ዐራት አብያተ ክርስቲያናትና የተለያዩ ክፍሎችን አውጥተዋል። በዚህም ሁሉ ለምን እንዲህ ታደርጋላችሁ የሚላቸው ሰው አልተገኘም። እኛ ግን ከግንባችን ላይ የተፈነቀለ አንድ ድንጋይ መልስን ከቦታው ለማኖር ይቅርና ወደ ቤት ውኃ የሚያሰገባ የተሰነጠቀ ግንብ በሲ ሚንቶ ለመድፈን አይፈቀድልንም። መነኮሳቱም ተስፋ ባለመቁረጥ ዘወትር ለእስራኤል መንግሥት አቤቱታ እያቀረቡ ናቸው። በዴር ሱልጣን የሚገኙ አበው መነኮሳት ስለሚኖሩበት

ቤት ምክንያቱን ያልተረዱ የዓለም ተራሮች ሀገራችን ኢትዮጵያ ከጊዜ በኋላ የተፈረጀችው በድህነት ስለሆነ በድህነት ምክንያት መሰላቸው እኩሌቶቹ ከንፈራቸውን እየመጠጡ የሚያዘኑልን ሲሆኑ እኩሌቶቹ ደግሞ እስታዋሽ የሌላቸው ተረፈ ሕዝቦች ናቸው በማለት ሊያሸሟጥጡብን ይታያሉ። እንደ እውነቱ ከሆነ ግብፃውያን ከብረው ገነው የሚታዩት በማናቸውም ነገር ከኛ የሚበልጡበት ምክንያት ኖሮ አይደለም፤ መንግሥታቸው በሃይማኖት ለማይመስሉት ዜጎቹ የውስጥም ሆነ የውጭ ፖሊሲው እንዳይናጋበት ለእስራኤል መንግሥት ጧት ማታ ለሚያሳስባቸው በመብት ላይ መብት አግኝተው ስታትስኮ የሚባለው ውሳኔ ሳይገታቸው የፈለጋቸውን እየሠሩ የእኛን መነከሳት እያስቃዩ ይኖራሉ። ይህም ጥረታቸው የኛ ሰዎች ተመርረው መኖሪያ አጥተው በታውን ጥለው ሲሄዱ ይዞታችንን እጅ ለማድረግ ነው።

እንደተባለውም እንዳንዶች አበው መነከሳት መከራው አስመርጋቸው ጧት ማታ እቤቱታ እያቀረቡ ናቸው። ይህ አዝማሚያ የግብፃውያንን ሕልም እውን የሚያደርግ መስሎ ይታያል፤ እንግዲህ እኛ ኢትዮጵያውያን ለእስራኤል መንግሥት አመልከተን ችግራችንን የምናስወግድበት መፍትሔ የምናገኝ እይመስለንም። አስተዋሽ ተቆርቋሪ እንደሌለው ዜጋ እድርገው መከራ የሚያጸኑብን ሁሉ ሊገቱ የሚችሉት እጃችንን ዘርግተን ይግባኝ ለክርስቶስ በማለት የማይቋረጥ ጸሎት ለማቅረብ ስንችል ነው። እንደሚታወቀው የቀድሞይቱ ኢትዮጵያ እጆቿን ወደ እግዚአብሔር ትዘረጋለች ተብሎ ተነግሮላታል። ይህም የሚያሳየው በጸሎት በአምልኮት ለእግዚአብሔር ተገኝቷን ሲሆን በአንጻሩ ደግሞ የእግዚአብሔር ምሕረት ጸጋና በረከት እስከ ዓለም ፍጻሜ እንደሚይለያት የሚያመለክት ነው። ይህንንም የተረዱ ጠላቶቿ ቅድስናዋን ለማጉደፍ እምነቷንና ጸጋዋን ለመግፈፍ ከጥንት ጀምረው ሲታገሏት ኖረዋል።

ምዕራፍ አራት

የዛሬይቱ ኢትዮጵያ

በዛሬይቱም ኢትዮጵያ ትግላቸውን አጠናክረው ይታያሉ። ድህነት ለመቀነሳት ዝክር፤ የጽዋ ማኅበር፤ ተዝካር፤ በዓል ማክበር ይቅር ይላሉ። እንደሚታወቀው የዛሬይቱ ኢትዮጵያ ችግሯ አሁንም እንደ ቀድሞው ያለ ችግር ነው፤ ዛሬም ከቀድሞው ተያይዞ በመጣ የውስጥ ችግር በመታወኗ የኢትዮጵያነት መልካ እየተለወጠ ነው። በተለይ ከ1966 ዓ.ም ጀምሮ የደረሰባት ችግር መልኩን ለውጦ እየከበደ በመምጣቱ በተለመደ ቋንቋዋ እንደ አቡነ ጴጥሮስ ይግባኝ ለክርስቶስ ሳያለኛት አልቀረም። ኢትዮጵያን ያሳወቁ አለቁ፤ እንጂ አሁንም ያሉት ወደ ኋላ መለስ ብለው ታሪኳን ቢመረምሩ ኢትዮጵያ በሕገ ልቡና እየተመራች እግዚአብሔርን ያወቀች። በሕገ ኦሪት እጆቿን ወደ እግዚአብሔር ትዘረጋለች ቢሉ ነቢያተ እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ የመሰከሩላት። ከ3000 ሺህ ዘመናት በላይ የበለጸገ ሕያው ታሪክ ያላት ለመሆኑ የዓለም ታሪክ ጸሐፊዎች ያረጋገጡላት። ጥንታዊ የሰው ዘር መገኛ፤ የታሪክ ማኅደር፤ የሥልጣኔ ምንጭ፤ የዓለም ጥቁር ሕዝብ ማንነቱ የታወቀባት ቅድስት ሀገረ እግዚአብሔር ናት።

ሀገረ እግዚአብሔርም ያለኛት ጥንት በሕገ ልቡና ኋላም በሕገ ኦሪት ቀጥሎም አሥሩን ቃላተ ኦሪት በሰድለት ቃላተ ወንጌል አጠናክራ በሕገ እየተመራች እግዚአብሔርን ስታገለግል በመኖሯ ነው።

እግዚአብሔርን አውቃ ሕጉን ጠብቃ ከመኖሯም የተነሳ ወዳጆቹ ቅዱሳን ጻድቃን በማዕታት ቅዱሳን መላእክት ከቅድስት ድንግል እመቤታችን ማርያም ጋር ምዕራፍ አድርገዋታል።

በዚህም ምክንያት ኢትዮጵያ ምዕራፈ ቅዱሳን አሥራተ ማርያም ለመባል በቅታለች። ዝክር፤ የአዋ ማኅበር በማዘጋጀት ቅዱሳን መላእክት ቃል ኪዳን የተቀበሉበትን ተለምራት ያደረጉበትን፤ ጻድቃን፤ ቅዱሳን በማዕታት የተወለዱበትን በሰማዕትነት የሞቱበትን ዕለት፤ ወርና ዓመት ጊዜና ቦታ ለይታ በዓላቸውን በማከበር በሰማቸው ለተራበ በማብላት ለተጠማ በማጠጣት ፍቅሯን እየገለጸች አትርሱኝ በማለት ስትማፀንባቸው ኖራለች።

ይህም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሉቃስ ወንጌል ምዕ: 16 ቁ 9 ላይ «እኔም እሳችኋለሁ በኃላፊው ገንዘብ ለእናንተ ወዳጅ ግዙ፤ ገንዘባችሁ ባለቀ ጊዜ እነርሱ በዘለዓለም ቤታቸው ይቀበሏችሁ ዘንድ» ብሎ ያስተማረውን በተግባር መፈጸም ማለት ነው።

ላፈጸጸምም እመች ሆኖ ያገኘችው፡-

ሀ. ዝክር

ለ. የአዋ ማኅበር

ሐ. ተዝካር

መ. በዓል ማከበር ነው።

ዝክር

1ኛ ዝክር ማለት ዘክረ፡- ስም ጠራ፤ ተዘክረ፡- እለበ ከሚለው ግእዛዊ ቋንቋ የወጣ ወይም የተገኘ ቃል ነው።

በዚህ ትርጉም ዝክር ስም መጥራት፤ ማለብ፤ ማስታወስ ማለት ነው፤ የእግዚአብሔርን ባለሟሎች ስም ጠርቶ የተሰማቸውን ቃል ኪዳን እስከ የመሰጠት የመመጽወት መነሻው ወይም መሠረቱ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ቃል ነው። ቃሉም

«እናንተን የተቀበለ እኔን ተቀበለ፤ እኔንም የተቀበለ የላከኝን ተቀበለ፤ በነቢዩ ስም ነቢይን የተቀበለ የነቢይን ዋጋ ያገኛል። በጻድቅ ስም ጻድቅን የተቀበለ የጻድቅን ዋጋ ያገኛል፤ በእነዚህ ከታናናሾች ሳንዱ በደቀመዝሙራ ስም ቀዝቃዛ ጽዋ ውኃ ብቻ ያጠጣ እውነት እነግራችኋለሁ ዋጋውን አያጣም» የሚል ነው ማቴ 10+40።

እንደሚታወቀው ልዑል እግዚአብሔር የማያደርገውን የማይናገር የተናገረውን የማያስቀር እውነተኛ እምሳክ ዘለዓለማዊ ጌታ የጻድቅ ባለቤት ነው። በመሆኑም አርሱን ለሚፈሩ ቃሉን ለሚያከብሩ በትእዛዙ ለሚመሩ ወገኖቹ ከመከራ ሊያድናቸው፤ በተድሳ በደስታ ሊያኖራቸው፤ ዘራቸውን ባርኮ ሊያበዛላቸው ከብዙ ዘራቸውም መካከል በተፈጥሮ ገንዘብ የሆነውን ዓለም የሚያድንበት ቤዛነት ያለው ዘር መርጦ እንደ ሚያስነሳላቸው ቃል ኪዳን ሰጥቷቸዋል። እነሱም የተገባላቸው ቃል ኪዳን ተግባራዊ ሆኖ የሚጠቀሙበት መሆኑን እውቀው፤ «የሠራዊት ጌታ እሸናፊ እግዚአብሔር ዘርን ባያስቀርልን ኖሮ እንደ ሰዶም በሆነ፤ እንደ ገሞራም በመስልነ ነበር፤» ብለዋል ኢሳ 1+9

የቃል ኪዳኑም አመሠራረት አሞንዮለና እውባብዮስ የተባሉት ሊቃውንት በመቅድመ ወንጌል እንደተናገሩት ነው። የመጀመሪያው ሰው አዳም ያደረገውን ስሕተትና የሠራውን ኃጢአት የተፈረደበትንም ፍርድ እያለበ ልዑል እግዚአብሔርም መሐረ ይቅር ባይተ ሰውን በንስሐ ተቀባይ፤ እንደመሆኑ መጠን በኃዘን ደፍሮሰ ተሸብሮ የነበረ ልቡናውን በተሰፋ ሊያጸናለት ስለፈቀደ እምስት ሺ እምስት መቶ ዘመን ቢፈጸም ከልጅ ልጅህ ተወልጄ አድንሃለሁ ብሎ የምሕረት ቃል ኪዳን ሰጥቶታል። /ቀሌምንጠህ/ የቃል ኪዳንም ሁሉ መሠረት ይህ ነው። ሁለተኛም ከአዳም አሥረኛ ትውልድ በሆነው በኖን ዘመን የነበሩ ሰብእ ትካትን በኃጢአታቸው ብዛት በፈሳ ውኃ እልም

ድርግም እድርጎ ሲያጠፋቸው ኖኦ ሴተሰቦቹን አድኖ ብዙ ተባዙ ምድርንም ምላት በእኔና በእናንተ መካከል ሕያው ነፍስ ባለውም ሥጋ ሁሉ መካከል ያለውን ቃል ኪዳን አሰባሰቡ። ሥጋ ያለውንም ሁሉ ያጠፋ ዘንድ ዳግመኛ የጥፋት ውኃ እይሆንም ቀስቲቱም በደመና ትሆናለች በእኔና በምድር ላይ በሚኖር ሥጋ ባለው በሕያው ነፍስ ሁሉ መካከል ያለውን የዘላለም ቃል ኪዳን ለማበብ አያታለሁ ብሎ ቃል ገብቶላቸዋል። ለገባላቸውም ቃል ኪዳን ምልክት ወይም ማረጋገጫ አድርጎ ዐራት ሕብር ያላት ቀስት በደመና ላይ ዘርግቶ እስከ ዓለም ፍጻሜ እንድትኖር አድርጓል። ዘፍ. 9+1-18። ሦስተኛም ዓለም ሁሉ እንደፈረሰ ገሮ እንደጦር ጉሮሮ ተካክሎ ጣዖት በሚያመልክበት ዘመን አብርሃም በሕገ ልቡና እየተመራ አምልኮተ እግዚአብሔርን ይዞ በመገኘቱ የመንግሥተ ሰማይ ምሳሌ የምትሆን ከነፃንን እንደሚያወርሰውና ዘፋንም እንደሰማይ ከከጠ እንደ ባሕር አሸዋ እንደሚያበዛለት በዘፋም አሕዛብ እንደሚባረኩ ቃል ኪዳን ሰጥቶታል። የሰጠ ውንም ቃል ኪዳን ለማረጋገጥ ይምልበት ዘንድ ከእርሱ በላይ ምንም ምን ስለሌለና ሁሉን ፈጥሮ የሚገዛ አምላክ እንድ እርሱ ብቻ ስለሆነ «እኔ ሕያው ነኝ ቃሌ ከአፈ በጽድቅ ወጥታለች አትመለስም ጉልበት ሁሉ ለእኔ ይንበረከካል፤ ምሳሌም ሁሉ በእኔ ይምላል ብዬ በራሴ ምያለሁ፤» ብሎ በመሐላ አጽንቶለታል ኢሳ 45+23፤ ዘፍ. 17+2-9፤ ዘፍ. 22+16።

ለይስሐቅና ለያዕቆብም ይህንን የመሰለ ቃልኪዳን ሰጥቷቸዋል ዘፍ. 26+2-5፤ ዘፍ. 35+9-14 እንዲሁም እድርጎ የለጣቸውን የምሕረት ቃል ኪዳን ከነርሱ በኋላ የተነሡ ልጆቻቸው እነሙሴ ላይንቁና ላያቃልሉ «በራሴ የማልከላቸውን የአብርሃምንና የይስሐቅን የያዕቆብንም ቃል ኪዳን አሰብ፤» እያሉ በመጸለይ ከእበቃቂ መቅለፍት ከድንገተኛ ሞት ወገኖቻቸውን ሲያድኑ ችለዋል ዘፀ. 32+9-15

ነገር ግን ከነሱ መካከል ደግሞ በድስት መቶ ሺ የሚሆኑት ሠራዊት የታሪካቸውን ሂደት ስንመለከት የጥርጥር መንፈስ አድርገው እናገኛቸዋለን። እግዚአብሔር በራሱ ምሉ ለአባቶቻቸው የገባላቸውን ቃል ኪዳን እውነት ነው ብሎ መቀበል ስለተሳናቸው በምድረ በዳ እንደሻሸ ተነጥፈው እንደ ቅጠል ረግፈው እንደግንድ ተረብርበው መቅረታቸውን እንረዳለን። ዘኁ. 14+1-45።

ይህም ሁኔታ ከእዳም ጀምሮ ለተነሡ ቅዱሳን አባቶች የተሰጣቸውን ቃል ኪዳን እውነት ነው ብሎ ቢቀበሉት ለምሕረት ሐሰት ነው ብሎ ቢያቃልሉት ለመቅለፍት የሚዳርግ መሆኑን ያሰገነዝባል።

እንግዲህ የአባቶች ቃል ኪዳን ይህን ያህል ግዳጅ ለመፈጸም የቻለበትን ምሥጢር ሰንመረምር መሠረቱ ከልጅ ልጅህ ተወልጄ አድንሃለሁ ብሎ ለአዳም የገባለት የምሕረት ቃልኪዳን ሆኖ እናገኘዋለን። ይህ ቃልኪዳን ከእግዚአብሔር ለሰው ባይመሠረት ኖሮ ሰውና እግዚአብሔር ፊት ተማልሰው ተራርቀውና በከረረ ፀብ ውስጥ ሁነው ፍጻሜ በሌለው ዘመን ሊኖሩ በቻሉ ነበር። ነገር ግን እግዚአብሔር የኅሊና ገዥ እንደመሆኑ መጠን የመጀመሪያው ሰው አዳም ያደረገውን ጸጸት አይቶና ተመልክቶ ይህን የምሕረት ቃል ኪዳን ሊሰጠው ችሏል።

አዳምም የተሰጠው ቃል ኪዳን ተፈጻሚነት የሚያገኘው በልጅ ልጁ መሆኑን ከተረዳ በኋላ ለሕይወቱ መገኛነት የተመደበችውን የልጅ ልጁን አምስት ሺ አምስት መቶ ዘመን በተሰፋ ሲጠብቃት ኖሯል። በተሰፋ ሲጠብቃት የነበረችውም የልጅ ልጁ አመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ሁና ተገኝታለች። ከዚህም የተነሣ ልደታ፤ በዓታ፤ ኪዳን ምሕረት እያልን በዓሏን በምናከብርበት ቁጥር «መሠረተ ሕይወት ማርያም

ወጥንተ መድኃኒት ዘእምቀዲሙ» የሚለውን መዝሙር እንዘምራለን። ይህም ማለት ከቀድሞ ጀምሮ የድንገታችን ጥንትና የሕይወታችን መሠረት እመቤታችን ማርያም ሆይ በጸሎትሽና በአማላጅነትሽ ለዓለም ቤዛ እንድትሆኑ አድርጎ እንቺን የፈጠረ እግዚአብሔር በሙ የተባረከና የተመሰገነ ይሁን» ማለት ነው። እንዲሁም እያልን በለ እርሷ ያለንን አክብሮትና ፍቅር በመማለጽ እግዚአብሔርን እናመሰግናለን።

ከዚህም ጋር ኪዳን ምሕረት እያልን በሰሟ እንመጽውታለን። ኪዳን ምሕረት የሚለውም አነጋገር ምንም እንኳን ቃል ኪዳን የተቀበለችበትን ዕለት የሚያበቃው ቢሆንም ምሥጢሩ ሲመረመር በእርሷ አማካይነት የተነገረው የምሕረት ቃል ኪዳን እንደመጠሪያ ሰም ሆኗት ኪዳን ምሕረት እየተባለች በትጠራበት የምትኖር መሆኗን የሚያስገነዝብ ነው።

ምክንያቱም የእዳም ተስፋው፣ የኖኅ መርከቡና የቃል ኪዳን ምልክት ቀስተደመናው፣ ዘር ያልወደቀባት የአብርሃም እርሻውና አሕዛብ የሚባረኩባት ንጽሕት ዘሩ እርሷ መሆኗን ሊቃውንት ሳይሠውሩ፣ እንቺ ነሽ ብለዋታል። እንዲሁም ከሆነ በቅዱሳን እባቶች ቃል ኪዳን መነሻውና መድረሻው መሠረቱና መደምደሚያ ጉልላቱ በእርሷ አማካይነት የተመሠረተው ቃልኪዳን ሰለሆነ ኪዳን ምሕረት ተብሎ መጠራት ይገባታል። በመሠረቱ ማርያም ማለት ወደ መንግሥተ ሰማያት መርታ የምታበገባ ማለት ነው። እንደሰሟም ትርጓሜ ተወዳዳሪ የሌላት ንጽሕትና ቅድበት፣ በድንጋጌ ሥጋ በድንጋጌ ነፍስ የጸናች የአምላክ እናት ስትሆን ከፍጹም ርኅራኄዋ የተነሳ ከጸድቃን ይልቅ ለጋጥእን በዚህ ዓለም አልቅላለች። በልጇ መቃብር ሳይሆን ሁና የምሕረት ቃል ኪዳን ለምናለች፣ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ልመናዋን በምቶ ቃል ኪዳኗን ተሰፋ የሚያደርገውንና

በሰሟ የሚማጸነውን እንደሚምርላት የካቲት 16 ቀን የምሕረት ቃል ኪዳን ሰጥቷታል። በዚህም መሠረት ፍጹም ኃጢአተኛ የነበረው ሰምያን የተባለው ሰው በሰሟ ተማጽኖ ለተጠማው ድጋግ ጥርኝ ውኃ በማጣጣቱ ምክንያት ለተድላ ገነት አብቅታዋለች።

በጥርኝ ውኃ እንዴት መጻን ይቻላል የሚል ጠያቂ ቢኖር ለተጠማው ደህ ጽዋ ውኃ ያጠጣ ዋጋውን አያጣም ብሎ የተናገረ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነውና ከላይ የጠቀሰውን ቅዱስ ቃሉን ይመልከት እንላለን። ማቴ.10+40

የጽዋ ማኅበር

2ኛ. ለጽዋ ማኅበር መሠረቱ ከላይ የጠቀሰው ቢሆን ማኅበርተኞች ማኅበራቸውን በነቢያትም ሆነ በሐዋርያት በመላ እክትም ሆነ በጸድቃን በሰማዕታት በተለይም በእመቤታችንና በመድኃኒ ዓለም ሰም ይሰይሙታል። እንደቀጥራቸው ብዛት በዓመት 12 ቀን ተካፍለው እያንዳንዱ ማኅበርተኛ በተራው ለማኅበርተኞቹ የሚሆነውንና ለነዳያን የሚመጸውን አቅሙ እንደፈቀደ ያዘጋጃል። ወሩ ሲደርስ ማኅበርተኞቹ ከቤተክርስቲያን አስቀድሰው እንደተመለሱ በተረኛውም ቤት ሆነ በቤተክርስቲያን አካባቢ ዝግጅቱ ባለበት ቦታ ይገኛሉ።

በሙሴውና በምክትል ሙሴው አማካይነት ሰዓልናክ በመባል የሚጠራው ኅብስት በመሰብ ወርቅ፣ ወይኑ በጽዋ ተሞልቶ ይቀርብና ካህኑ ይጸልይበታል። የተጸለየበትንም ሰዓልናክ ሁሉም ከተመሱ በኋላ ቦታ ቦታቸውን ይይዛሉ፤ በሙሴውና በምክትል ሙሴው አማካይነት ምጽዋቱ ለነዳያን ይበጣል።

ማኅበርተኞቹም ድርሻቸውን ከተሳተፉ በኋላ የፕሮግራሙ ፍጻሜ ሲቃረብ ሙሴው ከምክትል ሙሴው ጋር በመሆን ተረኞቹን በማስጠንቀቅ ማነህ ባለገምንት ያስጠመድህ በአሥራ ስምንት፣ ማነህ ባለሁለት ያስጠመድህ በአሥራ ሁለት፣ ማነህ ባለ

ሦስት ያስጠመድህ በአሥራ ሦስት እያሰ ከማገበርተኞቹ ጋር የቅብብሎሽ ድምፅ ከእሱም በኋላ ተረኞቹ በተራ እየተነሡ፡- «እኔ ነኝ ወንድማችሁ ቢያውሰኝ ቢያውላችሁ ቄጠማዬን ጎዝጉዜ ማይ ቀድቼ እቆያችሁ፤» በማለት ግንባራቸውን መሬት አስነክተው ከጉዝጓዙ ላይ ይወድቃሉ፤ ካህኑም እንደወደቃችሁ ኃይለ አጋንንትን ያውድቅላችሁ፤ የራቀውን ያቅርብላችሁ፤ የቀረበውን ያዘጋጅላችሁ፤ ለየውሩ በሰላም ያድርሳችሁ፡፡ ብሎ ከጸለየላቸው በኋላ በክብር ያንሳችሁ ብሎ ይመርቃቸዋል፡፡

ሙሴውም ቀጠል እድርን «በባአራት ተራህን አትሳት ጌሾህን ኩትኩት ብቅልህን አብቅል፤ ሙሴ፥ ግልገል /ምክትል/ ሙሴ አይናችን በሳሳብን እጃችን በአዳላብን፤ ባለቤት ዳቦው ባረረበት ጠላው በተጠነበት ማሩን እንላልን፡፡» በማለት ተራቸውን ከጉዝጓዙ ላይ ይወድቃሉ፡፡

መላው ማገበርተኛም «ሙሴ፥ ግልገል ሙሴ ዓይናችሁ አልሳሳም፤ እጃችሁም አሳዳሳም፤ ባለቤት ዳቦውም አላረረ ጠላውም አልተጠነ ሁሉም መልካም ነው፡፡ ስለማናቸውም ግን ይቅር ይበላችሁ፡፡ ይላሉ፡፡ በዚህም ካህኑ «ይቅር እንዳላችሁ ይቅር ይበላችሁ፤ ማገበራችንን ያስፋ፡፡ እምላክ ቅዱሳን ረድኤቱን በረከቱን ያድላችሁ፤» ብሎ ከጸለየ በኋላ ኑዛዜ በጥቶ ያሰናብታቸዋል፡፡

በዚህም አኳኋን ክርስቲያኖች በጽዋ ማገበር ተሰባስበው የሚሠሩት በጎ ሥራ ሰነፍስና ለሥጋ ከፍተኛ ጥቅም የሚያስገኝ ነው፡፡ ለነፍስ «ብራብ እብልታችሁኛል፤ ብጠማ አጠጥታችሁኛል፤» አሰኝቶ መንግሥተ ሰማያትን ለማውረስ የሚያበቃ ሲሆን በሥጋዊም ኑሮ በኩል ከማገበርተኞች አንዱ የታመመ እንደሆነ አባላት የሚታከምበትን ገንዘብ ለዋጥተው ያሳክሙታል፡፡

እርሻውን አርሰው፤ ዘር ዘርተው፤ አርመው ኮትኩተው፤ አጭደው ወቅተው እህሉን በጎተራ ይሞሉለታል፡፡

ሚስቱ እንዳትቸገር ልጆቹ እንዳይራቡ እየተገባከቡ ታሞ እበዚነላ ድረስ በዚህ አኳኋን ይረዱታል፡፡ ቢሞትም ተዝካሩን ያወጡለታል፤ በኢትዮጵያ ውስጥ የጽዋ ማገበር ለክርስቲያኖች ይህንንና ይህን የመሰለ ከፍተኛ ጥቅም ያለው ነው፡፡

ተዝካር

3ኛ ተዝካር ማለት የሙታን መታሰቢያ ማለት ነው፡፡ ቢራክ «የሞተ በውስ ዐረፈ ነገር ግን ነፍሱ ታርፍ ዘንድ ተዝካር አውጣለት ከዚህ በኋላ ለቅሶህን ተው፡፡» ብሏል ቢራ. 38+10 ቤተዘመዶቻችንን በቁርባን በጸሎተ ፍትሐት ሁልጊዜ እንድናስባቸው ይህ አነሱን በእጅጉ እንደሚጠቅማቸው፥ ወደ ጌታችን ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ በክብር በባለሟልነት እንደሚያቀርባቸው ሐዋርያት በሲኖዶላቸው ያስተማሩንን ጠቅሰው ኢትዮጵያዊው ሊቅ ክቡር መልአክ ብርሃን አድማሱ ጀንበሬ ኩኩሐ ሃይማኖት በተባለው መጽሐፋቸው ዝክርና ተዝካር ከሚለው አንቀጽ ላይ ምዕ 17 ከገጽ 223 እስከ 234 ድረስ በበፊው ጽፈውታል ያንን መመልከት ጠቃሚ ነው፡፡

ሠለበቱ ምዕትም በፍትሐ ነገሥት ሕያዋን ለሙታን ሙታን ለሕያዋን ቢጸልዩ ከፍተኛ ጥቅም የሚገኝ መሆኑን አስረድተውናል፡፡

በዚህም መሠረት ኢትዮጵያ ሙታን የሚጠቀሙበትን ሕያዋን በረከት የሚያገኙበትን ተዝካሪ ሙታን፥ ጸሎተ ፍትሐት ቁርባን እያለች በማዘጋጀት ጠቃሚ ሥራ ስትሠራ ፍሬላች፡፡

በዓል

በዓል ማለት ዕረፍት ክብር ማለት ነው። የሰው ልጅ ሠርቶ ማረፍን በዓል ማክበርን በፈጠራ የጀመረው አይደለም። ሠርቶ ማረፍን ያሳየ እግዚአብሔር ነው። እግዚአብሔር የሠራውን ሥራ በሰባተኛው ቀን ፈጸመ። በሰባተኛው ቀን ከሠራው ሥራ ሁሉ ዕረፈ፤ እግዚአብሔር ሰባተኛውን ቀን ባረከው፤ ቀደሰውም እግዚአብሔር ሊሠራው ከጀመረው ሥራ ሁሉ ሀርፎበታልና፤» ይላል። ዘፍ.2+2።

በዚህም መሠረት የሰው ልጅ ሁሉ ከተግባረ ሥጋው ዐርፎ በዓል እንዲያከብር የሥራና የዕረፍት የክብር ባለቤት እግዚአብሔር ትእዛዝ ሰጥቷል። ትእዛዙም የእግዚአብሔር የአምላክሆን ሰንበት አክብር የሚል ነው ዘጸ.20+8፤ ይህ ከዐሥሩ ቃላት አንዱ ነው። አምላካዊ ትእዛዝ በመሆኑም በው ሊሸረው የማይችል ነው።

ነገር ግን ትእዛዝ ማፍረስ ከአባት ከእናት የተለመደ በመሆኑ እንደ ውርስ ተቆጥሮ ይህንን አምላካዊ ትእዛዝ አፍርሰው ድህነትን ለመቀነስ በዓል አንሻር የሚሉ ልጆች በዘመናችን ተፈጥረዋል፤ ምንገልግላቸውም ካለማወቅ የተነሣ ከሆነ በዓል መሻር የሚያመጣውን መዘዝ ለመረዳት ከፈርዖንና ከሰለላኦድ ታሪክ ቢማሩ የሚሻሻቸው መሆኑን ከወዲሁ እንመክራቸዋለን።

ሙሴና አሮን ከእግዚአብሔር ታዘው ፈርዖንን «ፈንዎሙ ለሕዝብዬ፤ ይግባኝ በዓልዎ በህቅል። በዓሌን እንዲያከብሩ መሥዋዕት እንዲሠውልኝ ወገኖቼን ልቀቅ» ብሎሃል። እግዚአብሔር «ቢሉት «ቃሉንስ እስማ ዘንድ አበራኤልንስ እለቅ ዘንድ እግዚአብሔር ማነው? እግዚአብሔርን አሳውቅም አበራኤልንም ደግሞ አለቅም፤» አለ። ከዚህ በኋላ የፈረሰበት የመከራ ዓይነት።

- 1ኛ. የወንዙ ውኃ ተሰውጦ ደም ሆኖበታል፤
- 2ኛ. ወንዙ ዓጉንቸር እንዲፈላበት ሆኖ ወንዙ በክፉ ሽታ ተበክሏል፤
- 3ኛ. የምድሩ ትቢያ ቅማል ሆኗል፤
- 4ኛ. ተቆናጣጭ ዝንብ ሠፍሮ ሰውንም ከብትንም የሚያሳድድ ሆኗል፤
- 5ኛ. የግብፅን ከብት የሚፈጅ ቸነፈር ተልኳል፤
- 6ኛ. ሻህኝ ቀበል በሰው ሁሉ ላይ ተልኳል፤
- 7ኛ. በረዶና እሳት አንድነት ዘንቧል፤
- 8ኛ. ምድርን የሚያሳብስ እንበጣ ታዟል፤
- 9ኛ. ሰው የሚዳሰሰው ሦስት ቀን ሙሉ ጽኑ ጨለማ ሆኗል፤
- 10ኛ. ከሰው እስከ እንስሳ ያላውን በኩር የሚፈጅ ሞተ በኩር ታዝዟል፤
- 11ኛ. በኤርትራ ባሕር ከነሠራዊቱ በጥሟል፤

ይህንንም ታሪክ ለመረዳት ዘጸ 5 እስከ 13 ምዕራፍ ያለውን መመልከት ያስፈልጋል። ከእስራኤል ልጆችም መካከል በለጽአድ የተባለው በው በንበት ሽሮ ጭራሮ በመልቀሙ የፈረሰበት ቅጣት ምን ይምበል እንደነበረ ዘጉልቀ 15 ቁጥር 32 ላይ ተመልክቶ መረዳት ይቻላል። እንግዲህ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ አቃሎ እግዚአብሔር በሚያመጣው መቅሰፍት የበዓል ሻሪ ደቄት ከመሆን መጠንቀቅ፤ በዓል መሻር የሚቀንሰው ድህነትን ሳይሆን ረድኤትንና በረከትን እንደሆነ ማወቅ ያስፈልጋል። ታላቅ ብልህነትም ነው።

ኢትዮጵያም ይህን አውቃ ከልደተ ክርስቶስ በፊት ከ982 ዓመተ ዓለም ጀምሮ ከልደተ ክርስቶስ በኋላም እስከ ዛሬ ድረስ ክርስቶስ የማዳን ሥራውን የሠራባቸውን ዓባይትና ንዑሳት በመባል የተቆጠሩትን አሥራ ስምንት በዓላት እያከበረች በነዚህም ላይ የነቢያት የሐዋርያት የጻድቃን የሰማዕታትን የመሳሰሉትን የአመቤታችንን በዓላት ስታከብር ኖራለች።

ምዕራፍ አምስት

ምዕራባውያን በክህደት መርዝ ያደነዘዟቸው

ዛሬ ግን ምዕራባውያን በክህደት መርዝ ያደነዘዟቸው አንድ አንድ ለዎች መሠረታዊ እቋሚን እያናወጡት ይገኛሉ። እነዚህ በዎች የኢትዮጵያ ልጆቿ ላይሆኑ የእንጀራ ልጆቿ ናቸው። በላሆኑም አውሮፓውያንን ደም ቢያፋበስ የኖረውን ክህደት ዛሬ በኢትዮጵያ ላይ እድሰው ኢትዮጵያን ሥርዓት አልባ ለማድረግ ሲጥሩ ይታያሉ።

ተገላጭጦ የሚያዩት ሰው ከማጣታቸው የተነሣ የጨለማው ፋና በመባል በታወቁት በነክቡር መልእክ ብርሃን አድማሱ ጀንበሬ መቃብር ላይ ቆመው ችግርን ወይም ድህነትን ለመቀነስ ዝክር፤ ተዝክር ይቅር፤ ድህነትን ለማጥፋት በዓል ይሻር በማለት የነ ዘመንፈሰን ርኩብ መጽሐፍ በሥራ ለመተርጎም ድምፃቸውን ከፍ አድርገው ቢጮሁ ይሰማሉ።

የሐዋርያትን ትእዛዝ የሠለስቱ ምዕትን ድንጋጌ በይፋ ለማፍረስ ይህን ያህል ሲታገሉ ከነ መምሬ አዘነ በቀር እነ መምሬ አደፍርሰና እነ መምሬ አሸብር በቃል ድጋፍ ሰጥተው በጭብጨባ ሲያጸድቁላቸው በማየታችን በእጅጉ እዝናል ።

ይህንንም ስሕተት የኢትዮጵያ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት ተከታዮች ይቀበሉታል ባይባልም በሕተትነቱ እየታወቀ የነበረውን ሥርዓት ለማፍረስ ሆን ተብሎ በተቀናበረ ስብሰባ ላይ እንዲነገር ማድረጋቸው ቤተክርስቲያኑን መናቅ የሃይማኖት መሪዎችንም እንደሌሉ መቁጠር በላሆነ በእጅጉ ያናድዳል። እነዚህ ህንም ሕግ አፍራሾች የሃይማኖት መሪዎች የሆንን ሁሉ ልንመክራቸው ልንገሥጸቸው እምቢተኛም ሲሆኑ ልናወግዛቸው በተገባ ነበር። ነገር ግን የሃይማኖት መሪዎች ዝም ካልን ኢትዮጵያ እንደ እቡን ጴጥሮስ ይግባኝ ለክርስቶስ ከማለት በቀር ሌላ ኃይል የላትም።

አንቀጽ አንድ

ከብርሃን ወደ ጨለማ አሳዛኝ ጉዞ

ዛሬ ዓለም በሠለጠነበት የወንጌል ብርሃን በሁሉም ስፍራ በደረሰበት በ21ኛው መቶ ክፍለ ዘመን በቅዱሱ ክርስቲያን ሕዝብ ላይ እየተፈጸመ ያለው ግፍ ቀላል አይደለም። እንደሚታወቀው የኢትዮጵያን ሕዝብ የቀደሙ ቅዱሳን እባቶች አበተምረውና አሳምነው አጥምቀውና እቀርበው የእግዚአብሔር ቤተሰብ ያደረጉት መሆናቸው ለማንም የተሰወረ አይደለም።

ባሁኑ ጊዜ ግን ይህንን ቅዱስ ክርስቲያን ሕዝብ በዘመናችን የተነሣው አበመሳይ ጨካኝ ትውልድ በጭካኔ ወደ ጨለማ እየመራው ነው። እውነቱ የት ቦታ እንደሆነ እየታወቀ የሥልጣን ጥሙን ለማርካት ቢል ሕዝቡን ብቻ ሳይሆን ራሱንም ጭምር በማታለል፤ እኔና መሰሎቼ ታግሰን ሕገ መንግሥት አጽድቀንልሃል፤ ድንጋዬንም፤ ዛፋንም፤ ባሕሩንም የፈለግኸውን ልታመልክ ትችላለህ፤ ዲሞክራሲዊ መብትህ ነው፤» እያለ ቢወተውተው በምተናል።

በክርስቶስ ደም የከበረ ክርስቲያናዊ ሰውነቱን ለጣዖታዊ ሥርዓት የፈበሰ የእንስሳ ደም እየቀባ ሊያረክበው ሲታገለው አይተናል። በዚህ ጉዳይ ላይም ከእኛ ወገን ትኩረት ሰጥቶ ለማስተማርም ሆነ ለመገሠጽ ቢያንበ ተገቢ አለመሆኑን እንኳ ለመግለጽ መከራ ያደረገ የለም። ምክንያቱም የበሕተቱን እስፊጻሚ ኃይሎች በመፍራትና የመንግሥትን አዋጅ ተቃወመ ይሉኛል በማለት ነው። ይህም አለማለታዋል ነው እንጂ መንግሥትም ቢሆን ክርስቲያኑን ሕዝብ ከክርስትና ጎዳና

እያፈናቀላችሁ በየወንዙ እያንከራተታችሁ በሠለጠነው ዓለም ዘንድ መሣለቂያ አድርጉት ያለ አይመስለኝም። አንድ እውነቱ ከሆነ በተቀደሰ ክርስቲያናዊ ሕዝብ ላይ ይህን የመሰለ ደባ ሲፈጸም ከማየት የበለጠ አሳዛኝ ነገር የለም። ሁላችንንም የሚያስፈርድብን ነው። ይህም ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ከፍተኛ አደጋ በመሆኑ እንደ አቡነ ጴጥሮስ ይግባኝ ለክርስቶስ ከሚያስኝ በደል አንዱ ነው። ምክንያቱም የእግዚአብሔርን አምልኮት የሚቃወም ነገር በሀገር ላይ ከመጣ ሀገር ለጥፋት ሰውም ለሰደት ለሞት መዳረጉ የማይቀር ነው።

ብዙ ጦር ሠራዊት አሰልፎ በከባድ መሣሪያ ከሚወጋ ጠላት ይልቅ በሰው ላይ የተሰያየ ተጽእኖ እያደረገ መጥፎ ምክር እየመከረ ከእግዚአብሔር ጋር የሚያጣሳ ጠላት ይከፋል። እንዲህ ያለው ሰው ሁለተኛው በሰዓም ይባላል። በሰዓም እስራኤልን ረግሞ ማጥፋት ቢላነው ለጣያት የተሠዋውን መሥዋዕት ለአሕዛብ ቆነጃጅት አስይዞ ወደ እስራኤል ሰፈር ሰደዳቸው። የእስራኤል ጉልማሶችም የአሕዛብን ቆነጃጅት ባዩ ጊዜ እግዚአብሔርን ረስተው ለጣያት የተሰዋውን እስከ መብላት ድርሰው ከአሕዛብ ቆነጃጅት ጋር አመነዘፉ። እግዚአብሔርም ለአምልኮቱ ቀንቶ መቅለፍት እምጥቶ በአንድ አፍታ 24ሺህ ሰው በመቅለፍት ቀጥቷል። ዘኁል 22፥1፤ 25፥10

ምንጊዜም ቢሆን እግዚአብሔር እየወደደው እግዚአብሔርን የሚጠላ ሕዝብ መከራ አይለየውም። ለዚህም ሌላ ምስክር ላንሻ እግዚአብሔር የሚወደው የኢትዮጵያ ሕዝብ በከሐድያን መሪዎች ግፊት ግራ እጁን እውጥቶ እግዚአብሔር የለም ካለበት ለዓት ጀምሮ የተፈራረቀበት አሠቃቂ መከራ በቂ ማስረጃ ነው።

አንቀጽ ሁለት የማይገባ ትምክህት

ዛሬም እግዚአብሔር ሕዝቡን ካለመታረቁ የተነሣ ከአንዳንድ ትምክህተኞች የምንሰማው ድምፅ ሰጥሮ የክበደ እግዚአብሔርን የሚያስቆጣ ነው። ይኸውም ክብር ምስጋና ለኃይሉ ክንዳችን የሚል ነው። በአሁኑ ጊዜ የኢትዮጵያውያን ገሮ እንዲሰማው የሚፈልገው ክብር ምስጋና ለኃይሉ እግዚአብሔር የሚሰውን ምስጋና ብቻ ነው። ነገር ግን ከቀድሞዎቹ የኋለኞቹ ካስመግራቸው የተነሣ የኃይሉ እግዚአብሔርን ብርቱ ክንድ አሁንም ሲከዱት ይታያሉ። እንደ እውነቱ ከሆነ የቀድሞውን እሳልፎ ያሁኑን ያመጣ ኃይሉ እግዚአብሔር እንጂ የኔ ክንድ ያመጣው ድል ነው ብሎ ሲመካ የሚገባው ፍጡር ሲኖር ባልተገባም ነበር።

ይህ ትውልድ ከነጌዴዎን መማር ነበረበት። ጌዴዎን ምስት መቶ ሰው ብቻ ይዞ ከምድያማውያን ጋር በተዋጋ ጊዜ የተመካው በክንዱ ሳይሆን በእግዚአብሔር ነው። ለጦርነት የተዘጋጀው ሠላሳ ሁለት ሺህ ሰው ነበረ። እግዚአብሔር ግን «ሰው በዝቷልና ቀንሰ!» አለው። ምክንያቱንም ሲነግረው፤ «እስራኤል፡ - እጄ አዳነኝ ብሎ እንዳይታበይብኝ ነው፤» ብሎታል። መላ.7፥2። ቅዱስ ዳዊትም መልካም አብነት ነው። በክንድም በጉልበትም በጦር መሣሪያም መቶ እጥፍ ከሚበልጠው በጉልያድ ፊት በቆመ ጊዜ በእጁ የነበረው ጠጠር መወርወሪያ ወንጭፍ ብቻ ነበር። ነገር ግን በእግዚአብሔር ተመክቶ «በሠራዊት ጌታ በእግዚአብሔር ስም እመጣብሃለሁ፤» አለው። በጠጠርም ግንባሩን መትቶ ገደለው። የሚገርመው ነገር ጉልያድ። በጦር ተወግቶ፤ በሰይፍ ተመትቶ፤ በፈረስ ተገፍቶ የማይወድቅ ሰው ነበረ። 1ኛ ሳሙ.17፥45-47። ከዚህም የምንረዳው ነገር ቢኖር ጉልያድን ከነዱ እንዳላዳነው ነው። እነ ፈርዖንም በቀይ ባሕር ሰምጠው ቀሩ እንጂ ክንዳቸው እሳዳናቸውም። ዘጸ.14፥26-31።

ነገር ግን አስመታደል ሆነና የኢትዮጵያ አምላክ እግዚአብሔር አሁንም በኢትዮጵያ ላይ ተፈሪነትን አላገኘም። ሁሉን አድራጊ ፈጣሪ መሆኑንም ያወቀለት የለም የዚህም ውጤት ድርቅ፤ ረሃብ፤ ቸነፈር፤ ሞት፤ ሰደት ሁኗል።

ምዕራፍ ስድስት ስደተኞች እነማን ናቸው ?

ዛሬ ስደተኞች የፖለቲካ ሰዎች ሳይሆኑ ሠርቶ አደሮች ናቸው። ድህነትን ለመቀነስ ድሆችን ማብዛት የሚጠቅም ይመስል በየፋብሪካውና በየኢንዱስትሪው ተቀጥረው ቤት ንብረት መሥርተው አሥር እና አሥራ አምስት ቤተሰብ ያላቸውን ሠራተኞች ባለ ኢንዱስትሪዎቹ ሠራተኛ ቅንሣ በሚል ፈሊጥ ከሥራቸው እያባረሩዋቸው የሚላባቸው የሚቀመስ አጥተው ሀገር ጥለው ተለድደዋል። ስደቱም በነሱ ብቻ ሳይገታ ሃያ አራት በዓት እንደመላእክት በቅዳሴ በውዳሴ በማሳሌት በዝማሬ እግዚአብሔርን የሚያመሰግኑ የአድባራት ሊቃውንትና የገዳማት መነኮሳት ከመንፈሳዊ አልግሎታቸው ላይ በተለያዩ ምክንያት በማይጨበጥ ተስፋ እየተፈናቀሉ በአውሮፓ፣ በሰሜን አሜሪካ፣ በካናዳ ወዘተ. በመሳሰሉት አህጉራት ዓለም ሲንገላቱ ወይም ሲንከራተቱ ይታያሉ። የስደቱ በር የተዘጋባቸው ደግሞ ከቆሙት በታች ከሞቱት በላይ ሆነው መከራቸውን ያያሉ። እነዚህም ቀኑ የጨለመዋቸው ሜዳው ገደል የሆነባቸው ናቸው።

ስደቱም ሁለት ዓይነት ነው፤ ይኸውም አንደኛው የምሁራን አባቶች ስደት ሲሆን፤ ሁለተኛው የልጆች ስደት ነው። ምሁራን አባቶች ሲሰደዱ ከሀገራቸው፣ ሲፈናቀሉ ከሥራቸው ነው። ከሃይማኖታቸው እይናወጡም። ከመንፈሳዊ ዓላማቸው አይሰደዱም፤ ይለወጣሉ ተብሎም አያስጋም። ምክንያቱም የሃይማኖታቸውን ምስጢር ስለተረዱት የሃይማኖት ፍቅር አላቸውና ነው። በእጅጉ የሚያሳዝኑት ግን ልጆቻቸው ናቸው። ለአቅመ እዳምና ለአቅመ ሔዋን ያልደረሱት ሕፃናቱ ለልመና ሲዳረጉ ማየት አንጀት የሚያላውሰ ሐዘን ነው። መሰደድ የሚችሉት ጉልበት ያላቸው ደግሞ ወንዶቹ መሐመድና ዓሊ፣ ሴቶቹ ፋጡማና ከዲጃ

በመባል በማቸውንና ሃይማኖታቸውን ለውጠው በዓረብ ሀገሮች ተሰደው ማየትም እጅግ የሚዘገን ነው። ባልሠሩት ክፉ ሥራ ሲጠረጠሩም ሴቶቹ የፈላ ውኃ እየፈበሰባቸው፣ ወንዶቹም በተላለ ስይፍ አንገታቸው እየተቀላ የትም የሚወድቁ መሆናቸውን መስማት እጅግ ያሳዛናል። ከሞት የተረፉት ደግሞ ወደ ሀገራቸው ቢመለሱም በዕለት ጉርስ ላገኙት፣ ንጅነቱንም ሆነ ጠቃሚነቱን ላልተረዱት እምነት ተቆርቋሪ ሆነው ክርስትና የተነሱባትን ቤተክርስቲያን ለማፍረስ ከተቃዋሚዎቿ ጋራ ወገንዋል። እሳት ሊያነዱባትም ክብሪት እየጫሩ ናቸው።

ይህም ኢትዮጵያን ወይም የኢትዮጵያን ቤተክርስቲያን የወላድ መካን አድርጎ ባዶ የሚያስቀር ከባድ አደጋ በመሆኑ እንደ አቡነ ጴጥሮስ ይግባኝ ለክርስቶስ የሚያበኝ ነው። እጅግ የሚያሳዝነው እንደ ባሪያ እሳዳሪው ዘመን ዛሬም ዜጎቻችን ሃይማኖታቸውን እየለወጡ እንደ ከብት ሲሸጡ መታየታቸው ነው። በመሠረቱ ቀድሞ በታሪክ እንደሰማነው አሳዳሪው ወይም ጌትየው አገልጋዩን ያለውድ በግድ ይሸጠው ነበር እንጂ ሳይገደድ በራሱ ገንዘብ ራሱን የሚሸጥ አገልጋይ አልነበረም። ዛሬ ግን ልጆቻችን በራሳቸው ገንዘብ ራሳቸውን እየሸጡ ለሥራ ተሰደው በሄዱበት ሀገር ሠርተው ዶላር ሊያተርፉ ይቅርና ራሳቸውን ከመከራ ለማትረፍ ተሰኟቸው እያለቀሱ የመከራቸው ዜና ሲያስለቅቡን የሚኖር ሁኔታ። ይህንንም ከተረዳን።

1ኛ. በምክንያትም ሆነ ያለምክንያት ከሥራቸው አፈናቅለው ዘመዶቻቸውን ለመተካት ሲሉ ለስደትና ለመከራ የዳረዋቸውን፤

2ኛ. ዶላር በቁና እንደሚታፈስ አስመስለው እየሰበኩ በማታለል ታሪክ የማይረሳው በደል የፈጸሙባቸውን ግፍ አድራጊዎች ልንገሥጸቸው ከዚያም አልፎ ልናወግጣቸው በተገባን ነበር። ምክንያቱም እንደዚህ ያሉትን ሰዎች በጊዜውም ያለጊዜውም መምከር ማስተማር መግሠጽ እንደሚገባ ከቅዱስ ጳውሎስ

ተምረናልና ነው። «ቃሉን ሰበከ፣ በጊዜውም እለጊዜውም ጽናተ ፈጽመህ እየታገሥህና እያስተማርህ፣ ዝላፍና ገሥጽ ምክርም። ሕይወት የሚገኝበትን ትምህርት የማይታገሡበት ዘመን ይመጣልና ነገር ግን ጆሮቻቸውን የሚያሳክኩ ሰበሆን እንደ ገዛ ምኞታቸው ሰራሳቸው እስተማሪዎችን ያከማቻሉ። እውነትንም ከመስማት ጆሮቻቸውን ይመልሳሉ፣ ወደ ተረትም ፈቀቅ ይላሉ። እንተ ግን ነገርህን በልክ እድርግ፣ መከራን ተቀበል፣ የወንጌልን በባኪነት ሥራ እድርግ፣ አገልግሎትህን ፈጽም።» የሚል ነው። 2ኛ ጢ ሞ.4+2-5። በተጨማሪም «ሌሎቹ ደግሞ እንዲፈሩ፣ ኃጢአት የሚሠሩት በሁሉ ፊት ገሥጸቸው።» የሚል አለ። 1ኛ ጢ ሞ.5+20። ነገር ግን በታዘዝነው መሠረት ሊገሠዱ የሚገባቸውን አልገሠጽናቸውም።

ምን እልባት ላይለሙን ምን እደከመን እንል ይሆናል። ነገር ግን እነርሱ በሙሉም አልሰሙም እኛ መናገር አለብን። ፀሐይ የሚሞቀኝ የለም ብላ ከመውጣት፣ ወንዝም የሚጠጣኝ የለም ብሎ ከመፍለስ እንደማያቋርጥ ሁሉ መምህራንም የሚሰማን የለም ብለን ዝም ማለት የለብንም። ጌታ ባይሰሙም ለአይሁድ ነግሯቸዋል። የግብፁ ንጉሥ ፈርዖን ባይሰማም ሙሴና አሮን እግዚአብሔር እንዳዘዛቸው ተናገረውታል። ነቢዩ ኢሳይያስ ከፍፍሩ በለም፦ የረከሱት ንጉሡ ያዘዘ እይሰማኝም ብሎ ዝም በማለቱ ነው። ኢሳ.6+5። ሊቀ ካህናቱ ዔሊም በሥጋ ዝምድና ተሸንፎ ልጆቹን በለመገሠዱ በመቅሠፍት ሞት ተቀጥቷል። ልጆቹም በጦር ሜዳ ተቀሰፈዋል። ሊቀ ካህናቱ ዔሊ በዚህ ሥራው ራሱንም ልጆቹንም ማትረፍ አልቻለም። ለበዚህ ራባችንንም ሆነ ሌላውን ላናተርፍ ከእግዚአብሔር መንገድ መውጣት የለብንም። ምክንያቱም ዓለም ልቡን አደንድኖ እኛን ባይሰማ እግዚአብሔር ፍርዱን መለጠቱ አይቀርም። አመቤታችን «በከንዱ ኃይል እድርጎአል፤ ትዕቢተኞችን በልባቸው አላብ በትኖአል፤ ገዢዎችን ከዙፋናቸው አዋርዶአል፤ ትሑታችንም ከፍ እድርጎአል፤» ያላቸው ለዚህ ነው። ሉቃ.1+51። ሰበሆንም ለተራሱት ወገኖቻችን ልንመክላቸው ይገባል።

በማቴዎስ ወንጌል እንደተጻፈውም «እነዚህን ሰዎች እንደራባቸው ልስዳቸው አልፈቅድም፤» ብሎ ሰባት እንጀራና እንድ ዓሣ አበርክቶ የተራቡትን አራት ሺህ ሰዎች አሰባሰበ እንደመገባቸው ዛሬም የተራቡትን ከተበደዱበት አሰባሰበ ሊመግባቸው የሚችል የበረከት ባለቤት ነው። ማቴ 15+32-39

እኛ ከችግሮች ጎን መቆም ከተባነን በእኛ ፈንታ ለተበደሉ ወገኖቹ በአጋርነት የሚቆሙ እንደ ኢልያስና እንደ ዮሐንስ አፈወርቅ ያሉ መንፈሳውያን መሪዎችን ሊያስነሣቸው ይችላል።

አስረጅ አንድ

ኢልያስ ስለናቡ-ቴ

ኢልያስ በናቡ-ቴ ጉዳይ ላይ ገብቶ ምን እንዳደረገ ለመረዳት በሚከተለው ዓይነት ታሪኩን መመልከት ያስፈልጋል።

ናቡ-ቴ የሚባል እስራኤላዊ ነበረ። ይህ ሰው በንጉሡ በእክእብ ቤተመንግሥት እካባቢ ከአባቶቹ የወረለው የወይን ቦታ ነበረው። ንጉሡ እክእብ ናቡ-ቴን አሰጠርቶ «የወይን ቦታህን ልቀቅልኝ፣ በቤተመንግሥቱ እካባቢ ሰለሆነ አፈልገዋለሁ ሌላ ቦታ ተካልኝ ብትለኝ እተካልሃለሁ ወይም በሽያጭ መልክ ዋጋውን እከፍልሃለሁ፤» ሲል ጠየቀው። ናቡ-ቴም «ይህን ርስት ይህን የወይን ቦታ የወረሰኩት ከአባቶቹ ነው፤ ከአባቶቹ የወረሰኩትን የወይን ቦታ አሰጥህ ዘንድ እግዚአብሔር እያድርግብኝ አልሰጥህም፤» ብሎ መለሰለት። በዚህ ጊዜ እክእብ ተናዶ ከቤቱ በመግባት እህል ውኃ አልቀምስም ብሎ ተበላጭቶ ተኛ። ሚስቱ ኢልሳቤልም «ምን ሆነህ እዝነህል?» አለችው። እርሱም «ናቡ-ቴ የወይኑን ቦታ ለጠኝ ወይም ሽጥልኝ ብለው እይሆንም ሰላላኝ በዚህ ምክንያት ተናድጄ ነው፤» አላት። እርሷም፡-

«አሁን ተነሥተህ አህል ቅመስ፤ መንግሥቱ የእኛ ነው እንጂ የእርሱ ነውን? ነገ የማደርገውን እሳይሃለሁ፤» ብላ አጽናንታው አድራሰች።

ንግሥት ኤልሳቤል እግዚአብሔርን የማትፈራ ለሰው የማታዝን የማትራራ ኃጢአት ለመሥራትም የምትደፍር ነበረች። በመሆኗም ወዲያውኑ ናቡቴ እግዚአብሔርንና ንጉሡን ሰድቧል ብላችሁ መስክራችሁ፤ ሕዝቡን ሰብስባችሁ፤ በድንጋይ ወግራችሁ ግደሉት፤» ብላ የሞቱን ደብዳቤ ጽፋ አሸከሮቿን አዘዘች። አሸከሮቿም እንደታዘዙ ሕዝቡንና የሀገር ሽማግሌዎችን ሰብስበው «እግዚአብሔርንና ንጉሡን ሲሰድብ ሰምተነዋል፤» የሚሉ የሐሰት ምስክሮችን አስመስክረው በድንጋይ ወግረው ገደሉት። አርሷም መሞቱን በሰማች ጊዜ «ናቡቴ ሙቷልና ሐደህ የወይኑን ቦታ ውረሰ፤» ስትል ለአክሊብ ነገረችው። እርሱም እንደነገረችው፡ - የወይኑን ቦታ ለመውረስ ሲወርድ እግዚአብሔር ተቆጥቶ «ያስገደልከውን የናቡቴን የወይን ቦታ ልትወርስ ወረድክን ውሾች የናቡቴን ደም በሳብስቶ ስፍራ የአንተንም ደም ይልሉታል ይላል እግዚአብሔር ብሰህ ንገረው፤» ቢል ነቢዩ ኤልያስን ልክታል። ኤልያስም እግዚአብሔር ያዘዘውን ሁሉ ነግሮታል። ነገሥ ቀዳ. 20+19 ኤልሳቤልም በተመሳሳይ መቅሠፍት እንደምትሞት ቢናገር «በግፍ ባስገደሰችው በናቡቴ የወይን ቅጽር አጠገብ ኤልሳቤልን ውሾች ይበሏታል» ብሏል። ነገሥ. ቀዳ. 20+23

ነቢዩ ኤልያስ በዚህ አኳኋን «ድሀ ተበደለ ፍርድ ኅደስ፤» በማለት እግዚአብሔር እንደአዘዘው ንጉሡንና ንግሥቱን ሳይፈራና ሳያፍር በፊጽሙት ግፍ ገሥጿቸዋል ዘልፏቸዋል።

አበረጅ ሁለት

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ስለደሀይቱ መበለት

የቀስጥንጥንያው ሊቀ ጳጳስ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ በዘመኑ ፍርድ እንዳይኖር ድሀ እንዳይበደል ጠንክሮ የሚያስተምር፤ ነገሥታቱን እንኳን ለመገሠጽ ወደኋላ የማይል፤ የድሆች መመኪያ የምእመናን አሰኝታ የሆነ ታላቅ አባት ነበር።

ይህም ታላቅ አባት ከሚያስተምራቸው ምእመናን መካከል የንጉሡ የአርቃድዮስ ሚስት ንግሥት አውዶክስያ መፍቀሪተ ንዋይ፤ ገፋኢተ ነዳይ መሆኗን ታሪክ የመስከረባት ናት። ስለገንዘብ ፍቅር ፍርድ በማጉደል፤ ደሀ በመበደል የታወቀች ጨካኝ ነበረችና የአንዲት ድሀ ሴት የከተማ ቦታ ነጥቃ ወስደች። ድሀይቱም ሔዳ ከዮሐንስ አፈወርቅ ዘንድ ተማጸነች። የደረሰባትንም በደል ስትገልጽ፡ - «እኔ ተረድቻለሁ ልጄቼ የሚረዱበትን በዓመት ሦስት ጊዜ የምታፈራውን ለቤተክርስቲያን ቅርብ የምትሆነውን ቦታ የን ንግሥት አውዶክስያ አስውድ በግድ ቀምታ ወስደችብኝ» ብላ ነገረችው። እርሱም ይህን ስምቶ «መልሸላት፤» ብሎ መልእክተኛ ላከባት። አውዶክስያም የላከባትን ነገር በሰማች ጊዜ «ቦታይቱ ለቤተ መንግሥት ቅርብ ናት ብዬ ነው። እንዲያው ልውሰድብሽ አላልኳትም፤ አሁንም ቦታ ብትል ቦታ ገንዘብም ብትል ወርቅ ብር ልስጣት፤» ብላ መልሳ ላከችበት። ከዚህ በኋላ እንዲህ ብላለች ብሎ ነገሩን ቢነገራት «እንደነገርኩህ ቦታዬ ለቤተ እግዚአብሔር ቅርብ ናት በዓመት ሦስት ጊዜ ታፈራለች፤ በዚህም ላይ ርስት የመንግሥተ ሰማይ አምላል ነው፤ ስለሆነም እኔንም ልጄንም ከምድራዊ ርስትና ከሰማያዊ ርስት ነቅያቸው አልሞትም» አሰችው። እርሱም «አይሆንም ብላለችና መልሸላት፤» ብሎ መላልሶ መክራት። ብዙ ጊዜም ማለዳት፤ እርሷ ግን በይጣን አድርባታልና «ይሆናል እይሆንም የምትል እርሷ ማን ናት? መንግሥቱ የኔ ነው እንጂ

የርሷ ነውን?» ብላ ላክችበት። በዚህ ጊዜ እርሱ «መምህር ወመገሥ
ጽ ዘኢያደሉ ለገጽ» ነውና «ከምእመናን አትገናኚ፤ ከቤተ ክርስቲያን
አትገባ፤ ሥጋውን ደሙን አትቀበይ፤» ብሎ አወገዝቶ። እርሷም ወደ
እስክንድርያ ሊቀ ጳጳሳት ወደ ቴዎፍሎስና ወደ ቆጵሮስ ኢጲቦ ቆጶስ
ወደ ኤጲፋንዮስ ዘንድ ወደ ሌሎችም ጳጳሳት አዝና ተቆጥታ ላክች።

ሊቃነ ጳጳሳቱና ኢጲቦ ቆጶሳቱ ተሰብስበው መጡ። እርሷም
«የሐንሰ አፈወርቅ ያደረገብኝን እዩልኝ በሙልኝ፤ በሃይማኖት
ያይደል በምግባር ብንጣላ አወገዝኝ፤ እንግዲህ ወዲህ እኔ ከሱ ጋራ
እሱ ከኔ ጋር መኖር አይሆንልኝም፤ ዕለት ዕለት ያሳዝነኛልና፤ ስለ
ዚህ ገባኤ ሠርታችሁ መጽሐፍ ተመልክታችሁ የሚሻርበትን
ምክንያት ፈልጋችሁ ከሹመቱ እንዲሻር አድርጉልኝ፤» አለቻቸው።
እነርሱም «ከምድር በላይ ደግነቱ በአራቱ ማዕዘን የታወቀ፤
ትምህርቱ ከሁሉ የደረሰ የሐንሰ አፈወርቅን ምን ምክንያት ፈልገን
እንሻርለን፤ አይሆንም፤» አሏት። እርሷም «ይህን ካደረጋችሁ
አብያተ ጣቦታት ይትረጋዋ አብያተክርስቲያናት ይትለጸፉ ብዬ
አዋጅ እነግራለሁ የቀደመውን የአባቶችን ዘመን በአዋጅ
እመልበዋል።» አለቻቸው። እነርሱም «በዚች ሌት ሰይጣን
አድርባታል፤ ሰይጣን ደግሞ ያበጀመረውን ማስገፋት ልማዱ ነውና
አሁን ያበበችውን ተናገረች እንግዲህ ወዲህም የተናገረችውን
ሳታደርገው አትቀርም።» ብለው ወደ የሐንሰ አፈወርቅ ሔዱ።
«ሃይማኖት የሆነ እንደሆነ ዕለቱን ጠንከር ይሉበታል፤ የምግባር ነገር
እየቀደም ይደረጋል፤ አሁንም ከግዝት ፍታት፤ ይህ ካልሆነ
የአባቶቼን ዘመን እመልበዋለሁ ብላለች፤ እንዲህ ከሆነ መናፍቃን ጠ
ፋ ምእመናን ዐረፉ፤ ከህደት ጠፋ ሃይማኖት ለፋ ስንል፤ እንግዲህ
ወዲህ ሃይማኖት መጥፋቱ አይደለምን?» አሉት። እሱም መልሶ
«ይህም እንጂ ሃይማኖት ነው፤ ንጉሥ በዘውዱ፤ ደህ ባመዱ
እንደሚባለው ጌታ። ሁሉ በየገንዘቡ ጸንቶ ይኑር ብሏል፤ ይህችን
ሃይማኖቷን ትክድ የለምን? ዳግመኛብ እርሷ የአባቶቿን ዘመን
በትመልሰው እኔን ከአባቶቼ እለያለሁን? በዚያውሰ ላይ እርሷ

በገሃነመ አባት በትቃጠል ትናራለች እንጂ እኔ ምን እንዳለሁ፤
አይሆንም» አላቸው። ከዚህ በኋላ ተመልሰው በየቦታቸው ሔደዋል።
እነሱ ከሐ ዱ በኋላ ግን ንግሥቲቱ አውደክስያ ተቆጥታና
ተበላጭታ። ከፋ ሥራ ሠርተው፤ ፈጣሪያቸውን በድለው፤ የሐንሰ
አፈወርቅ አውግዞ የለያቸው፤ ከሹመታቸውም የሻራቸው ብዙ ኢጲቦ
ቆጶሳት ነበሩ። እነዚያን ሰብባ ከአደባባይ ተገኝታ «የሐንሰ
አፈወርቅ በማይገባ ነገር አውግዞኛልና ፍረዱኝ፤» አለቻቸው። እነዚ
ያም እንደ አንድ ልብ መካሪ እንደ አንድ ቃል ተናጋሪ ሁነው
በማይገባ አውግዟታልና ተግዞ ተለደ ይሙት በቃ ብለው ፈረዱበት።

ከዚያ በኋላ እርሱን መንፈቀ ሌሊት አለጠርታ በፈረሰ
በሠረገላ እድርጋ ደሴተ አጥራክያ ሰጻዋለች። እርሱም በዚያ ተግዞ
ተቀምጧል፤ ባጋዘችውም ጊዜ በከተማ ያሉ ንጉሠ-ም፤
መኪንንቱም፤ ሕዝቡም፤ ካህናቱም፤ ከፈረሰ ከሠረገላ ወረዱ፤
ያስሜማ ሔዱ፤ ከል ለበሱ፤ ከል ጠመጠሙ፤ እንደ አባት ያከብሩት፤
እንደመምህር ያፍሩት ነበርና በርሱ ስደት በርሱ ግዞት አዝነው
ተክዘው ተቀመጡ።

ዳግመኛም ንጉሥ በሚገዛው ሀገር ሁሉ ፍጹም መነዋወ
ጽ ተደረገ። አስቀድመን እንደተናገርነው እርሱ አጥራክያ በደረሰ ጊ
ዜ በደሴት ያሉ ሰዎች «እንግዲህ ይመከረናል፤» ብለው አጅግ ደስ
አላቸው። እርሱም መክሮ አስተምሮ ከገቢረ ኃጢአት ወደ ገቢረ
ጽድቅ መለላቸው። በዚያን ጊዜ የሮሙ ንጉሥ አኖሬዎስ ሊቀ
ጳጳሳቱም የናክንዲኖስ ይባሉ ነበር። እነሱም ቅዱስ የሐንሰ አፈወርቅ
እንደተጋዘ ሰምተው አዝነው ተቆጥተው ለንጉሡ ለእርቃዳዎስ
ደብዳቤ ላኩበት። ደብዳቤውም «ከዚህ ከሠራሽው ሥራ ተከልክለህ፤
የኛን ቃል ለምተህ፤ የሐንሰ አፈወርቅን ከቀደመ ቦታው ከቀደመ
መኖርጉ ካልመለሰከው እንግዲህ ወዲህ በእኛና በእንተ መካከል ፍቅር
እንድነት የለም፤» የሚል ነው። እርሱም የላኩበትን ደብዳቤ
በተመለከተ ጊዜ አዝኖ ተከዞ የሷን ፈቃድ ነሥቶ መልእክተኛ ሰዶ
የሐንሰ አፈወርቅን ከተሰደደበት እስመጥቶ ከቀደመ ቦታው ከቀደመ

መዓርጉ መልሶታል። ይህም በተደረገ ጊዜ በቁስጥንጥን ያሉ ሕዝቡ ሁሉ አጅግ ደስ አላቸው። ንግሥቲቱ አውደከበያ ግን የሕንሰ አፈወርቅ ከሰደቱ መመለሱ ያለፈቃዷ ነበርና ሌላ ምክንያት ፈልጋለች እንደገና ቀድሞ ወደ ተጋዘበት ሰፍራ ሰደደችው። እርሱም በመንገድና በአሥራት ድካም ስለጸናበት ገና ከመድረሱ በፊት ግንቦት አሥራ ሁለት ቀን በአራት መቶ ሰባት ዓ.ም ዐረፈ።

እግዚአብሔርም በታማኝ አገልጋዩ ላይ ስለደረሰው ግፍ መፍረዱን አልተወም። «ወአመንደባ በደዌ ዓቢይ» ይላል በፅኑ ደዌ ታማ ተሠቃይታለች። እድናለሁም ብላ ለብዙ መድኃኒት ብዙ ገንዘብ ጨርሳለች። ነገር ግን «ወእልዕ ዘበቱን ዘእንበለ ዘአልህማ» ተብሎ በወንጌል እንደተጠቀሰችው ሴት ደዌዋ እየባሰባት ሔደች እንጂ አላጸናትም። ከዚህም በኋላ ለክፉ አድራጊ በጎ መካሪ አይታጣምና፤ «ከየሕንስ እፈወርቅ መቃብር ሔደሽ ብትማፀኝ እርሱ ይማልድሻል እግዚአብሔርም ይቅር ይልሻል» ብለው መከራት። እርሷም ይህን ሰምታ ፈጥና ሔዳ ከመቃብሩ ላይ ወድቃ «የሩጎሩጎ ሎሌ ራራልኝ የአዛኝ ሎሌ እዘንልኝ የበደልሁህን በደል ይቅር በለኝ» እያለች ብትጸልይ ከደዌዋ ተፈውሳለች። ይህም የሚያስረዳው የቅዱሳንን አማላጅነት ነው።

ይህ እውነተኛ ታሪክ የተገኘው ከስንክሳር፣ ከየሕንስ ፣ ከአቡሻህር፣ ከጊዮርጊስ ወልደአሚድ፣ ከሐዌ፣ ከገድለ የሕንስ አፈወርቅ ነው።

እንግዲህ ከዚህ በላይ እንደገለጽነው የኤልያስና የየሕንስ አፈወርቅ ታሪክ የሚያስገነዝቡን ማንኛውም የሃይማኖት መሪ «ፍርድ ጎደለ፣ ደህ ተበደለ» ብሎ የመገሠጽ ሥልጣን ያለው መሆኑን ነው።

አንቀጽ ሦስት

ባሁኑ ጊዜ የአክሐብን ያህል እንኳ የሚጸጸት አልተገኘም

በእርግጠኛነት ለመናገር ባሁኑ ጊዜ ኤልያስን ወይም የሕንስ አፈወርቅን ሁኖ ለመገኘት ይቅርና ከራሴ ጀምሮ ከኛ ውስጥ የአክሐብን ያህል እንኳ በሚታየውና በሚሠራው ከፋ ሥራ የሚጸጸት አልተገኘም። በየገዢያን ዘመን እግዚአብሔር ኢሳይያስን ለመገሠጽ እንደተናገረው፣ ለው ሁሉ ራሱን ጠብቋል፤ እንገቱን ቀብሯል፣ በፍርሃት ተውጦ ዝምታን መርጧል በዚህም ምክንያት እንደርስት የሚጠቀሙበት ደመወዛቸው ተነጥቆ ለሌላ አየተሰጠ ምሁራኑ ሲሰደዱ ልጆቻቸው ለልመና ሲዳረጉ የርጎራኔ ድምፅ ያሰማቸው የለም።

ይህ ዓይነቱም የጭካኔ ጠባይ የሰበአዊ መብት መሥራችና የርጎራኔ ምንጭ ከሆነችው እናት ቤተክርስቲያን ጠባይ ጋራ ተቃራኒ ነው። ሊቃውንት ያወግዙታል ምእመናንም አጥብቀው ይሸሹታል። ለሸሸታቸውም መመሪያ ያደረጉት «ከዚያች አገር ሲያሳድዷችሁ ወደ ሌላ አገር ሸሹ» ተብሎ በማቴዎስ ወንጌል በም. 10 ቁ. 23 ላይ የታዘዘውን አምላካዊ ትእዛዝ ነው። በዚህም መሠረት ከጥቂቶቹ በቀር ብዙዎቹ ኢትዮጵያውያን በዓለም ዙሪያ የሚገኘውን የስደተኞች ካምፕ አጣበው ይገኛሉ።

በመሠረቱ ኢትዮጵያ በረዥም ታሪኳ ውስጥ ለዘመናት የስደተኞች መጠጊያ ሁኖ ትኖር ነበር እንጂ የእርሷ የሆኑት ተስደው በስደተኞች ካምፕ የተመዘገቡበት ጊዜ አልነበረም። ነገር ግን ወደ ኮምኒስቱ ዓለም ደርሳ ግራ እጇን በእግዚአብሔር ላይ ከቃጣች ጀምሮ ለንስሐ የሚያበቃ መካሪ አጥታለች። አሁንም በድፍረት ብሔራዊ ሃይማኖት የለኝም እስከማለት በመድረሷ ሳታጣ ያጣች በራሷ ምሁራን ሌላውን ዓለም ያበለጸገች ራሷን ግን በድህነት አረንቋ የጣለች ህገር ሁኖ ትገኛለች።

የዛሬን አያድርገውና ክርስቶስን በንግሥት ሕንደኬ ጃንደረባ አማካይነት በመጀመሪያው መቶ ዓመት (በ34 ዓ.ም) የተቀበለች ሀገር ናት። የተቀበለችውንም የክርስቶስ 45 በጨለማ ውስጥ ለነበሩ በወች በትምህርተ ወንጌል እንደ ዕንቁ ያበሩ ብዙ ቅዱሳን አበው ፈልቀውባታል። የውጭ አገር ተወላጆች የሆኑ ዘጠኙ ቅዱሳን አበው ወሰን ድንበር ባይገታቸው ለመጠጊያነት ወይም ለመኖሪያነት የመረጧት ገናና ሀገር ናት።

ቀድሞም ሆነ ዛሬ ኢትዮጵያ ታይቶ የማይጠገብ ቅርስ ተነግሮ የማይበለች ታሪክ፣ የተቀደሰ ባሕልና ሃይማኖታዊ ሥርዓት ያላት ሀገር ናት። ይህም እውነት በነገረ መለኮት ሊቃውንትም ሆነ በዓለም ጠቢባን የታመነ ነው።

የዚህ ሁሉ አኩሪ ታሪክ ማዕከል ግን ጥንታዊቷ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ናት። ምክንያቱም የራሷ ፊደል ያላት፣ ከዓለም በፊት በመላክት ዜማ እግዚአብሔርን ያመሰግናች አገር ነች። ባይንስና ቴክኖሎጂ እንደዛሬው ባልተበላሸበት፣ የዕውቀት ብርሃን ባልተዘረ ጋበት፣ የሥልጣኔ ቅርስ በሌሎች ዓለማት ባልታየበት ዘመን፣ ቋጥኛ ፈልፍላ ተራራ ንዳ በሰማያዊ መቅደስ አንጻር ብርቅና ድንቅ የሚሆኑ እግዚአብሔር የሚመሰግንባቸውን መቅደሶች የሠራች ይህች ቤተክርስቲያን ለኢትዮጵያ ታሪክ መሠረት ወይም ማኅደር ናት።

የኢትዮጵያ ጥንታዊ ታሪክም የሚነበበው፣ የሚተረጎመው ከኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ነው። እንግዲህ የዚች የዓለም ጥቁር ሕዝብ ነፃነት ምሳሌ የሆነች ኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊቷን ቤተክርስቲያን ታሪክና ባህል ረስቶና አካላቸው ከደና አፍርሶ፣ የምዕራባውያንን እምነትና ባሕል መከተል ማለት ከአንድ ቢሊዮን በላይ ነው የሚባለውን የጥቁር ዓለም የሰው ዘር ታሪክ ማዳፈንና የመንፈስ ኩራቱን መልሶ ማጨለም ነው። እንደገናም ለቅኝ ግዛት አገልፎ መበጠት ማለት ነው። ከዚች ታሪካዊት ቡርክተ ማኅፀን እናት ቤተክርስቲያን የተገኘ ትውልድ ሁሉ ይህን እውነታ ልብ ሊለው ይገባል።

ዘር ከመከር፣ መሠረት ከጉልላት የተባበረላት ሐዋርያዊቷ የኢትዮጵያ እርቶደክሰ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን መላው ታሪክ ከኢትዮጵያ ጋር የተሰናሰለ ነው። ምክንያቱም የሀገሪቱ የደስታና የመከራ ሕይወት ተካፋይ ናትና።

ኢትዮጵያ በታሪክ የተቀበለችውን ማንኛውንም የመከራ ገፈት የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ላትቀምስ ያለፈችበት ጊዜ ይኖር ይሆን? ጭራሽ ፍፁም የለም። በየዲት፣ በግራኝ መሐመድ፣ በድርቡሾች እንዲሁም በፋሽስት ኢጣሊያ መንግሥት ለአምስት ዓመታት የተፈራረቀው ለቆቃና መከራ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊቷ ቤተክርስቲያን የጋራ ታሪክ ለመሆኑ የታሪክ መዛግብት ዋቢ ናቸው። ለዚህም ምስክሩ የምንጊዜም የኢትዮጵያ ሕዝብ መመኪያና መከበሪያ የሆኑ ኢትዮጵያውያን ቅዱሳን በማዕታት ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስና፣ ብፁዕ አቡነ ሚካኤል ዘገሬ የፈጸሙት አንፃራዊ የሰማዕትነት ገድል ነው። ይህም ከላይ የተገለጸውን ታሪክ እንደ ብሉን የሚያጠነክር ሐቅ ነው። በዚህ ብሩህ የመሥዋዕትነት ጉዳይ ታልፎ ነው ኢትዮጵያ የአፍሪካ ሀልውና የተጻፈባት የታሪክ መዝገብና የዓለም ጥቁር ዘር የነጻነት ምሳሌ ለመሆን የበቃችው።

የኢትዮጵያ ባለውበታ የሆነችው ጥንታዊቷና ኢትዮጵያዊቷ ቤተክርስቲያን በግንባር ቀደምትነት ያደረገችው ከላይ የተገለጸው አንጻራዊ ገድልና የክፈለችው መሥዋዕትነት ሁሉ ተረበቶ በ1966 ዓ.ም በዘውድ ምትክ የተተካው የኅብረተሰብአዊት ኢትዮጵያ ጊዜ ያዊ ወታደራዊ መንግሥት እንደ ባዕድ በመቁጠር ያላትን ሀብት ወርሷል። ገዳማውያን አበው መነኮላት ንብረታቸውን አጥተዋል። ሁለተኛው ፓትርያርክ ቀዳማዊ ቴዎፍሎስ በግፍ ተገድለዋል።

ሀገሪ እግዚአብሔር ኢትዮጵያ በታሪክ ለመጀመያ ጊዜ «እግዚአብሔር ያለም!» የሚል ቃል እግዚአብሔር ሲመለከበት፣ ውዳሴ ቅዳሴ ማኅሌት ለእግዚአብሔር ሲቀርብበት በኖረው መለቀል እደባባይ ላይ ተነግሯል። ይህም ምእመናንን ለመንፈሳዊ አልህ እነሣበቷል። ወጣቱን ትውልድ ከቤተክርስቲያን ለማራቅ አኢወማ በሚል ድርጅት ስም ቤተ ክርስቲያንን ታግሏታል። ይህን የአሥራ ሰባት ዓመታት የክህደትና የመከራ ባሕር እግዚአብሔር በከሃሊንቱ የሚያስተምረንን ትምህርት አስተምሮ ማሻገሩ የትላንት ትዝታ ነው።

ምዕራፍ ሰባት ክህደትን በዲሞክራሲ ያወጀ ትውልድ

በእግዚአብሔር ቸርነት የመክራ ደመና ከምድረ ኢትዮጵያ ተገናጪ በምትኩ ፌዴራላዊት ዲሞክራሲያዊት ኢትዮጵያ የሚል እዲስ መንግሥት ከተመሠረተ ዛሬ ደግሞ አሥራ አምስት ዓመታትን አስቆጥሯል። ለኢትዮጵያ ሕዝብም ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ሰፍኗል ተብሏል። ለእኔ እንደሚገባኝ ዲሞክራሲ ማለት ምስፍና ሕዝብ ማለት ነው። የሕዝብ የበላይነት፣ የሕዝብ ገዥነት የሚረጋገጥበት ሥርዓት ማለት ነው።

ዛሬ ግን ትውልዱ ዲሞክራሲ የሚለው የአባቶችን ታሪክ ማከላሸቱን፣ የኑዛዜ ቃላቸውን መርላቱንና በኢትዮጵያዊነቱ ማፈሩን ነው። በሌላ መልኩ በምዕራባውያን ቅጥረኞች ግፊት ሃይማኖቱን ሲለውጥ ወድቆ ወደማይነሣበት የክህደት አዘቅት እንደሻማ ሲቀልጥ የታደሰ መበሎት ተሐድሶ በሚል ፊሊጥ ተሰባስቦ ቤተክርስቲያኒቱን ለማፍረስ ሲሯሯጥ የውስጥ ድጋፍ ከመስጠት በቀር ተው ተመለስ ብሎ ገሥጸ የሚገታው አልተገኘም።

የራሱን ትቶ እንደ ቅኝ ተገዥ የባዕዳንን ባህል እምነትና ሥርዓት መክተል ሀገርን መካድ ወደ ባንዳነት መለወጥ መሆኑን አላወቀም። እንደሚታወቀው አንድ ሀገር በየትኛውም የዓለም ክፍል ክራሱ ማንነት ጋር የሚመሳሰል እምነትና ባህል አለው። በመሆኑም የሰው ወርቅ ስለማይደምቅ የሌላውን መክተል አያስፈልግም። የኛ ሳይሆኑ የእኛ መሰለው ከእኛ ጋር የነበሩ ሰዎች

ግን ይዘውት የቆዩትን እምነትና ሥርዓት የተቀደሰውን ኢትዮጵያዊ ባህል ሲለውጡት አላመነቱም። ጥቂትም ትሬታ አልተለማቸውም ክህደታቸውንም በዲሞክራሲ ስም አውጀዋል።

ይህም የሚያሳየው የዲሞክራሲ ባህል የነፃነት ትርጉም ላልገባቸው + እውነቱን በሐሰት እምነቱን በክህደት ለውጠው ለሚዘላብዱ ሐሰተኞች ፍሬ ቢስ ገለባዎች ትርጉሙን እንኳ ሳይረዱት ዲሞክራሲ ማወጅ ከጥቅሙ ጉደቱ የሚያመዝን መሆኑን ነው።

ዛሬ ፍቅር እየቀዘቀዘና እየጠፋ በኢትዮጵያዊነት ስሜት መረዳዳትና መተሳሰብ እየተረጎሙ ሂደት። ኢትዮጵያዊው ለኢትዮጵያዊው ባዕድ ሆኖ ሁለት ኢትዮጵያውያን በውጭ አገር ሲገናኙ መጀመሪያ የሚጠያየቁት ክልላቸውን ነው። ይህም ጠባብ አስተሳሰብ ሥር እየሰደደ ሲሔድ ተተኪው ትውልድ ኢትዮጵያዊነቱን እየረሳ ስለሚሄድ ችግሩ ከባድ ነው። ይህም ብቻ አይደለም ለኢትዮጵያ ወርቃማ አገልግሎት ያበረከተች ለትውልዱ የማንነቱ መገለጫ የሆኑ ድንቅና ለዓለም ቱሪስት መስህብነት ያላቸው ቅርሶችንና ታሪካዊ ባህልን ያወረሰች ኢትዮጵያዊቷ ቤተክርስቲያንም በምዕራባውያኑ ሚሲዮናውያን ከዳር እስከ ዳር እየታመሰች እየተፈተነች ነው። የሕልውናዋም ማንነት በጥያቄ ውስጥ ገብቷል።

የዛሬን እያድርገውና ይህች ቤተክርስቲያን ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ ከስሜን እስከ ደቡብ ያለውን የኢትዮጵያን ሕዝብ በብሔራዊ ፍቅር አዋሕዳ ያኖረች አንድነቱንም በብዙ መሥዋዕትነት ጠብቃ ያቆየች ናት። ከዚህም ጋር በተለይ ሙስሊሙ ከክርስቲያኑ ክርስቲያኑ ከሙስሊሙ ጋር እንዳይጋጭ ተከባብሮ ለመኖር የሚችልበትን ትምህርት ስታስተላልፍ ኖራለች። በመሆኑም በሃይማኖት ቢለያይም በጋራ ሀገር መከራውንም ደስታውንም በጋራ እየተላተፈ በፍቅር ተባበሮ በሰላም መኖር የሚገባው መሆኑን እየሰበከች ሁሉንም አበተባብራ ያኖረች ባለውለታ ናት። ግራኝ መሐመድ አሥራ እምስት ዓመታት አላት አንድደባት ገዳማቷንና

አባነሣችሁም። ይሁን እንጂ ያሁኑ ትውልድ ውስታዋን ያወቀ አይመስልም፤ ቢያውቅም ያስታወሰ አይመስልም። ባለማስታወሱም በኢትያና በቁስጥንጥንያ እንዲሁም በኤፌሶን ጉባኤ ተወግዘው ከተባረሩ ጠባቶቿ ጉን አቁሞ ቢያወዳድራት ገናና ሰሟንም አዋርዶ ከታችኛው መሥመር ሲመዘግባት እየታየ ነው።

ዛሬ በዓለማችን ላይ በኢኮኖሚም ሆነ በፖለቲካ አድገዋል መጥቀዋል በልጽገዋል ከመባላቸውም ሌላ የዲሞክራሲ ሥርዓት መሠረት መሆናቸው የሚነገርላቸው አገሮች አንኳ የየራሳቸው እፊ ሌላዊ ሃይማኖት እንዳላቸው ይታወቃል። ለምሳሌ ኢጣልያ ካቶሊክ፣ ጀርመን ፕሮቴስታንት፣ ግሪክና ሩቢያ ኦርቶዶክስ፣ ባውዲዓረቢያ አስልምና የየመንግሥታቸው ብሔራዊ ሃይማኖት ነው።

ኢትዮጵያም ከአራተኛው መቶ ዓመት ምሕረት ጀምሮ እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ ብሔራዊ ሃይማኖቷ እንደሚታወቀው ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት መሆኑን የሚክድ አይኖርም። ኢትዮጵያ የክርስቲያን ደሴት ሁና የኖረችው በተለምዶት ብቻ ሳይሆን በመሪዎቿም ጥንካሬና የሃይማኖት ጽናት ጭምር ነው።

ዛሬ ግን የግብጽና የሊቢያ የሊባኖስና የሶሪያ ክፉ ዕድል እየተፈታተናት ነው። በፈተናውም ተደናግጦ የምትጨብጠውን አጥታለች። በተለይም ኢትዮጵያዊቷ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ሕልውናዋ ከኢትዮጵያ ሕልውና ጋር የተያያዘ በመሆኑ መስደጃ አጥታለች። ወደ ኢጣልያና ወደ ጀርመን ወይም ወደ ባውዲዓረቢያ እንዲትሰደድ የየራሳቸው ብሔራዊ ሃይማኖት ያላቸው ከመሆናቸውም በላይ በመላ ታሪካቸው ሕልውናዋን ለማፍረስ ታሪኳን ለመደምሰስ የረጅም ዘመን ዕቅዳቸውን ከግብ ለማድረስ በተለያዩ ዐረፍተ ዘመናት በጦርነት በፈትኗት የኖሩ ናቸው።

ይህ አየታወቀ ዛሬ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያ ሕዝብ መንፈሳዊና ማገበራዊ አገልግሎት ለዘመናት ስትሰጥ የኖረችበት

ውስታ ተረባቢ ሦስት ሺህ ዘመናት በይዘታነት ስትገለገልባቸው ለነበሩ ቅዱሳት መካናት ጊዜ አገኝን በሚሉ መናፍቃን ካርታ እየተጠየቀች ነው።

ከሦስት ሺህ ዘመናት ይዘታ በኋላ ካርታና ፕላን ማቅረብ በአጅጉ ስለሚያስቸግር በዚህ ምክንያት ዓውደ ምሕረቷ፣ መኮ መቃብሯ የጥምቀትና የመስቀል በዓል ማክበሪያ ቦታዋ አንዲወሰን መናፍቃን በሚሰጡት ደም አፋላሽ ትእዛዝ ምእመናን ተንገላተዋል፤ እየተደበደቡም ታሥረዋል። በዚህም ምስክሮቹ የአርባ ምንጭ ምእመናን ናቸው። እንግዲህ የዲሞክራሲ ትርጉም ኢትዮጵያዊቷን ቤተክርስቲያን ህልውና አልባ ማድረግ፣ ታሪኳን ማፈራረስ፣ እንደመናፍቃኑ አዛዦች አመስካከት የምእመናንን ሰላም ማደፍረስና ህብቷን መዝረፍ ይዘታዋን መንጠቅ ሆኗል።

እንዲሁም ከሆነ መፍትሔው እንደ አቡነ ጴጥሮስ ይግባኝ ለክርስቶስ ብቻ ነው። ይግባኝ ሰሚው ክርስቶስም ለአቤቱታ የተዘረጉ አጆቿን ተመልክቶ በሚፈርድባቸው ጊዜ ጠባቶቿ አይቀጡ ቅጣት እንደሚቀጡ የታመነ ነው። ስለዚህ የፋሽስት ኢጣልያን ከዚያም በፊት የነበረውን የግራኝን ታሪክ ተመልክተው ከወዲሁ ሊጠነቀቁ ይገባቸዋል።

የሚሠሩትን አለማወቅ የሚያስከትለው መዘዝ ብዙ ነው። «የጅብ ችኩል ቀንድ ይነከባል!» እንዲሉ ችኩላው በዲሞክራሲ ሰበብ ተዋሕዶ ሃይማኖትን ለማዳከም ጨርሶም ለማጥፋት የሚወስዱት እርምጃ ሁሉ ለማንም ለምንም አይበጅም። የአፍሪካ ቀንድ ኢትዮጵያ ዛሬም እንደቀድሞው ወደፊትም እንደዛሬው የክርስቲያን ደሴት በመባል ጸንታ ትኖራለች እንጂ ይህን በም የሚሠርዘው የለም። ምንአልባትም ቀርነ ሃይማኖቷን አፍልሰው ጎዳ አናደርጋታለን የሚሉ ካሉ ጉዳቱ በነሱ ላይ የሚከፋ መሆኑን መርባት የለባቸውም።

በመሠረቱ ሰው የተፈጠረው ከተፈጥሮ ንደኛው ጋር ተፋቅሮና ተባብሮ እግዚአብሔርን እያመሰገነ በላላም ሊኖር ነው። ዘመን አልፎ ዘመን ሲተካ መንግሥት በተለወጠ ቁጥር ኃይለኛው ደካማውን፣ ባለሥልጣኑ ተገዥ ወገኑን፣ ጊዜ አገኘሁ ብሎ እንዲያጠቃው አይደለም። ይህንንም ኢትዮጵያውያን ጠንቅቀው ስለሚያውቁ አንዱ ወድቆ ሁለተኛው ቢነግሥ በታሪካቸው ውስጥ ተከፋፍለው ሀገራቸውን ለጠላት እጋልጠው አያውቁም።

የሃይማኖት ልዩነትም አቃቅሯቸው ወይም አጋጭቷቸው እንደማያውቅ የዓለም ሕዝብ ምስክር ነው። ምክንያቱም ኢትዮጵያዊቷ ቤተክርስቲያን ለኢትዮጵያውያን በጥልቀት ያስተማረቻቸው ተፋቅሮና ተባብሮ መኖርን፣ ተካፍሎ መብላትን በመከራም ሆነ በደስታ መረዳትን፣ ወንድማማችነትን እና ለጋራ ሀገር በጋራ መቆምን ነው። በዚህም ጠባያቸው መላው ዓለም ሲያደንቃቸው ኖሯል። ከቀድሞ ጀምሮ ከፋፍሎ ለመምታት ሲያደቡ የኖሩ ጠላቶቻቸውም ጊዜ አገኝን ብለው በመካከላቸው ጣልቃ ለመግባት ተፍጨርቋል። ነገር ግን መግቢያ ቀዳዳ አላገኙም። ይህም የሆነው በኢትዮጵያዊቷ ቤተ ክርስቲያን አርቆ አስተዋይነት ነው። ይሁን እንጂ ጠላቶቿ ባርቆ አስተዋይነቷ አጽንታ ያቆያቸውን እንድንት አልፈለጉትም። የእንድንት መሠረት የሆነውንም ትምህርት ለኤፌሶን ሰዎች ከተሰጠው ትምህርት በመነሣት «እግዚአብሔር እንድ ነው፣ ሃይማኖትም እንዲት ናት፣ ጥምቀትም እንዲት ናት» እያለች በማስተማር ሁሉንም አስባሰባ በሃይማኖት እንድ ለማድረግ ያደረገችውን ጥረት እጣጥለውታል።

ቀድሞም ቢሆን ቅዱስ ጳውሎስ ይህንን ቃል ቢያስተምር ትምህርቱን ካልተቀበሉት ውስጥ አንዳንዶች ዓላማውን ለማድናቀፍ ታግለውታል። በምእመናን ላይ መሰናከል እየፈጠሩ በአጅጉ በሰለስቸገሩትም በመንፈስ ቅዱስ ኃይል አይቀጡ ቅጣት ቀጥቷቸዋል። ከነዚህም ውስጥ እንጥረኛው እለእስክንድሮስና ጠንቋዩ በርያሱስ ተጠቃሾች ናቸው። 2ኛ ጢሞ 4፡14፤ የሐዋ. ሥራ 13፡7-12

ከቅዱሳን ሐዋርያት በኋላም መሠረተ እክይ ከሆነው ከአርዮስ ጀምሮ ስሕተቱ እንደመናፍቃኑ ቁጥር እየበዛ በመሔዱ ልብወለድ በሆነ ፈጠራ ሃይማኖትን የሚፈበርኩ ሰዎች ብዙዎች ሆነዋል። በዚህም ምክንያት ከእርስ በርስ ጭቅጭቅና ንትርክ አልፎ በክርስቶስ ክርስቲያን የተሰኙ ወገኖች ደም እስከ መፋሰስ ድር ሰዋል። በየጊዜው የምናየውና የምንሰማው ከስተት አጅግ አስገራሚና አሳዛኝ ትርጓሜ ነው። በዚህም በአየርላንድ በካቶሊክና በፕሮቴስታንት መካከል ሲካሄድ የቆየውን የትጥቅ ትግል መጥቀስ በቂ አስረጅ ነው። ከዚህ ችግር የተነሣ ግን ክርስቲያኖች እንዳይለያዩ ለማቀራረብና አብሮ ለመሥራት እንዲቻል ኅብረት መፍጠር እስፈላጊ በመሆኑ የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር በጄኔቫ ተመሠረተ። የዚህ ማኅበር ዋና ዓላማ በአብያተ ክርስቲያናት መካከል ጥላቻና አለመግባባት ተወግዶ እንዲኖሩ የራሱን ጠብቆ የሌላውን አክብሮ በመተባበር በመቀራረብና በአንድነት እየሠሩ እየተረዳዱ መኖር ነው።

አንዱ የአንዱን በግ መሰረቅም በቻርተሩ ወንጀል እንደሆነ ተደንግጓል። የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር መንፈስ ይኸን ቢመስል ዛሬ ግን የሚሠራው ሌላ ነው። አንዱ የአንዱን በግ ለመንጠቅ የሚያደርገው ሩጫ ከፍ ያለ ነው። በተለያዩ ክርስቲያኖች ነገ የሚሉ ወገኖች መካከል በሚካሄደው ጦርነት ለደም መፋሰስ ምክንያትም ይህ መሆኑ ግንዛቤ ሲያገኝ ይገባዋል። በተለይም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን በተለያዩ አቅጣጫ በጉፎን እየተነጠቀች ነው፤ እሁንም በመንጠቅ ላይ ትገኛለች። ከዚህም አልፎ ኢትዮጵያዊው የዜማ ደራሲ በመንፈስ እግዚአብሔር እየተቃኘ መዘመር ከጀመረበት ከእምስተኛው መቶ ክፍለ ዘመን አጋማሽ ጀምሮ ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን የማንነቷ መገለጫና ልዩ መለያዋ የሆነውን ጥንግ ድርብ መቋሚያ፣ ጸናጽል፣ ከበሮ በማን አለብኝነት ዲሞክራሲን ጥግ በማድረግ ነጥቀዋታል። ለዚህም ምስክሩ ከየካቲት 23-25/

ጥግ በማድረግ ነጥቀዋል። ለዚህም ምስክሩ ከየካቲት 23-25/1992 ዓ.ም የተካሄደውን የፕሮቴስታንት ማኅበር ጉባኤ በተመለከተ የኢትዮጵያ ቴሌቪዥን ለተከታታይ ቀናት ባለተላለፈው ማስታወቂያ ላይ፤ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ለ1500 ዘመናት የተጠቀመችበትን አንጡራ ሀብቷም የሆነውን ጥንግ ድርብ ለብሰው፤ የማያውቁበትን መቋሚያ ጸናጽል ይዘው የቤተክርስቲያኗ ሳይሆኑ ለማስመሰል ያደርጉት የነበረውን የታሪክ ቅስጣ በኢትዮጵያ ቴሌቪዥን መስተዋት የተመለከቱ ምእመናን በሙሉ በኃዘን ከመገነዛቸውም በላይ ኅሊና ቸውን ያቆበለ አባዛኝ ትዕይንት ነበር። የዴሞክራሲ ትርጉም የአንዱን አንጡራ ሀብት ሌላው የራሱ አስመሰሉ ሊጠቀሙበት የሚገባ ነው የሚል አልነበረም።

ነገር ግን የሰው ልጅ ባለውና በተሰጠው ሀብት የማይረካ፤ ለከንቱ ምኞቱ ወሰንና ድንበር የሌለው ከመሆኑ የተነሣ የራሱ ያልሆነውን ለማግኘት ሲል እንኳን በዴሞክራሲ በም በእግዚአብሔርም ስም አያታሰብ ቤተክርስቲያንን ሲዝነስ መሥሪያ ወይም የንግድ መናኸሪያ ለማድረግ ሲጥር ይታያል። በዛሬይቱ ኢትዮጵያ አስፈሪው አደጋ ይህ እንደሚሆን እገምታለሁ።

ከላይ እንደተገለጸው ቤተክርስቲያን አንጡራ ሀብቷን በጠላቶቿ በትንጠቅ የድራሱልኝ ጨካኝነት ለማሰማት እንኳ አፍራ በዝምታ አልፋዋለች። እንዲህም ከሆነ ነገ ተነገ ወዲያ ገፍትረው ሲጥሏትና ሲረገጧት መሰማትና ማየት ለኛ ከምንም በላይ የከበደ አደጋ ነው። ነገር ግን የተፈጥሮ ግዳጅ ሆነና ስሉሞን እንደ ተናገረው ዝሮ የማይሰማው ነገር ዓይን የማያየው ግዙፍ ፍጡር የለም።

ምዕራፍ ስምንት

እናቶች በሕፃናት ላይ

በዘመናችን በዲሞክራሲ በባብ የሰማነውና ያየው ከላይ የተጠቀሰው ብቻ አይደለም። ሌላም ኅሊናችንን የሚያቆስል ብዙ ነገር አለ። ከብዙውም ከብደት ያለው ከእናቶች አንደበት ይለማ የነበረው አባፋሪ ነገር ነው። እንደሚታወቀው በቀድሞ ጊዜ እናቶች ለሕፃናት የርገራጌ ምንጭ አንደነበሩ የሚነገር ሲሆን ባሁኑ ጊዜ ግን በሕፃናት ላይ የሚያሳዩት ጭካኔ ስብአዊ ተፈጥሮን የሚያለጠሳ ሆኗል።

እስከዛሬ ድረስ ውስጥ ለውስጥ ይሠሩት የነበረውን የነፍስ ማጥፋት ወንጀል ባሁኑ ጊዜ ወቃሽና ከላሽ ሳይኖርባቸው በይፋ ለመፈጸም የሚያበችላቸውን ውሳኔ ለማግኘት በቅድስት ሀገራችን ርእሰ ከተማ ያበሙት የነበረ ጨካኝ እጅግ የሚያሰደነግጥ እግዚአብሔርንም የሚያሳዝን ያልታሰበ ከስተት ነበር።

ይኸውም በሥጋዊው ዓለም እንኳ መንፈሳዊት የክርስትና ደሴት አየተላለች በምትጠራው ቅድስት አገራችን በቅርቡ ከእናቶቻችን አንደበት ልጆቻችንን ለመግደል ውርጃ ይፈቀድልን ተብሎ የተሰማው እንግዳ ዜና ነው። ይህም እጅግ አስደንጋጭና አስገራሚ ነበር። ለሰው ልጅ የሕይወት ዋስትናው ሕገ እግዚአብሔርን መጠበቅ እንደሆነ ይታመናል። እግዚአብሔር አምላክ በአምላባ ንጉሥ በደብረ ሲና ተገልጾ ለሊቀ ነቢያት ሙሴ በመለከታዊ ጣቶቹ ከሠራቸው አሥርቱ ሕግጋት መካከል «አትግደል፤ አታመንዝር፤» የሚሉ ሕግጋት ይገኙበታል። ይህን የሰማይ የምድር ጌታ የቅዱስ እግዚአብሔርን ሕግ በመግለጽ ትእዛዝ በማፍረስ ጽንሰ ማስወረድ/ውርጃ/ በሕግ ይፈቀድልን፤ ሕጋዊነቱ ይጽደቅልን የሚል የጭካኔ ቃል፡- የርገራጌ ምንጭ ከሆኑ እናቶች ተሰምቷል። ይህ ያለምንም አስገዳጅ ኃይል በራሳቸው ፈቃድ በአደባባይ በኢ

ትዮጵያ ቴሌቪዥንና ሬዲዮ ከአሕዛብ እገሮች ተዋክሮ ጋር እያነጻ ጸፋ ሲያስተላልፉ የተደመጠው ገሊናን የሚሰቀጥጥ ዜና፤ ኢ ትዮጵያውያት ደጋግ እናቶችን ምን ነካቸው?» እንዲህ ያለውን ሄሮድሳዊ ጠባይ በሕፃናት ላይ ከወዴት እመጡት?» የሚያሰኝ ነበር። በብሉይ ኪዳን ዘመን የነበሩ እናቶች በጨካኝ ንጉሥ እንኳ ታዘው ለእግዚአብሔር ካላቸው ፍርሃትና ፍጹም እምነት እንዲሁም ለሕፃናት ከነበራቸው ርኅራኄ የተነሣ የንጉሡን ትእዛዝ ጥሰው ከማገፀን የሚወጡ ሕፃናትን ማጽናቸው በመጽሐፍ ቅዱስ ተመ ዝግቧል።

ከልዑል አምላካችን ከእግዚአብሔር ጋር ከአምሰት መቶ ጊ ዜ በላይ ቃል በቃል የተነጋገረው ሊቀ ነቢያት መሲ በጻፈው መ ጽሐፍ በኦሪት ዘጸአት በምዕራፍ 1+15-22 ያለውን እንመልከት ቃሉም የሚከተለው ነው። «የግብፅ ንጉሥ አንዲቱ ሲፓራ ሁለተኛይቱም ፋሐ የሚባሉትን የዕብራውያንን አዋላጆች እንዲህ ብሎ ተናገራቸው። እናንተ የዕብራውያንን ሴቶች በታዋልዱ ለመውሰድ እንደደረሱ ባያችሁ ጊዜ ወንድ ቢሆን ግደሉት ሴት ብትሆን ግን በሕይወት ትኑር። አዋላጆች ግን እግዚአብሔርን ፈሩ የግብፅም ንጉሥ እንዳዘዛቸው አላደረጉም። ወንዶቹን ሕፃናትንም አዳኑአቸው የግብፅም ንጉሥ አዋላጆችን ጠርቶ ለምን እንዲህ አደረጋችሁ? ወንዶቹን ሕፃናትን ለምን አዳናችሁ?» አላቸው። አዋላጆችም ፈርዖንን «የዕብራውያን ሴቶች እንደግብጽ ሴቶች ሰላላሆኑ እነርሱ ጠንካሮች ናቸውና አዋላጆች ሳይገቡ ስለሚወልዱ ነው!» አሉት። እግዚአብሔርም ለአዋላጆች መልካም አደረ ገላቸው። ሕዝቡም በዛ እጅግም ጸና አዋላጆችም እግዚአብሔርን ስለፈሩት ታላላቅ ነገር አደረገላቸው

እዚህ ላይ እናቶች ለሕፃናት ምን ያህል ርኅራኄ እንዳላቸውና በሕፃናት ሞት የሚሰማቸውን ጸር የሌለው ኃዘንና ሰቅሶ መግለጽ ይበልጥ ጥሩ ትምህርት እንደሚሰጥ እናምናለን። በቅዱስ መጽሐፍ ላይ እንደተመዘገበው እስራኤላውያን በረሃብ ምክንያት ወደ ግብጽ ወርደው ብዙ ዘመን በተድላ በደሰታ ከኖሩ በኋላ የሚያበጨነቅ የሚያበሰቅስ መከራ አገኛቸው። ከላይ የተገለ

ጸው ክፉ ንጉሥ ፈርዖን ተነሣባቸው። ለእግዚአብሔር በተመረጡ በእግዚአብሔር ሕዝቦች ላይ የመከራ አገዛዝ አጸናባቸው። የበደልና የግፍ መርግ ባላያቸው ጫነባቸው። ከሁሉ እጅግ የከፋው ከባድ መከራ ደግሞ በሴት ልጅ ላይ የሚደርሰው ግፍ ነበር። ሴት ልጅ በምጥ ተይዛ አንኳ የሚያሳርፋትን አለማግኘቷ ከሁሉም በላይ የሚሰቀጥጥ ዘግናኝ ግፍ ነው።

የጸነሱ ሴቶች ጭቃ እየረገጡ ጽንሱ ጭንጋፍ እየሆነ እንዲ ወጣ እየተፈረደባቸው ተለቃይተዋል። ብዙ ሕፃናትም በዚህ ምክንያት ለሞት ተጸርገዋል። ከዚህ የተነሣ ራሔል የተባለች አበራ ኤላዊት እናት ለጡብ ጭቃ እየረገጠች ሳለ በምጥ ተይዛ ብትወልድ «ከጭቃው ጋር እርገጭው!» ተባለች። በዚህ ምክንያት ከዚህ መከራ ሊረዳት ከአረመኔው አገዛዝም ነፃ ሊያወጣት ወደሚችል ወደ እግዚአብሔር አለቀለች። እንባዋን በእፍጅ ሞልታ ወደ ሰማይ ረጨች። ይህንንም የራሔልን መከራና ሰቆቃ ነቢዩ ኤርምያስ «ድምፅ በራማ ተሰማ፥ ለቅሶና ብዙ ዋይታ፤ ራሔል በለ ልጆቿ አለቀለች፥ መጽናናትም አላገኘችም!» በማለት ገልጸታል። ማቴ.2+18፤ ኤር 3+15

ይህን የመሰለ የእናቶችን ልባዊ ርኅራኄ ማን ወሰደው? ለሕፃናት እንዲህ የሚንሰፈሉና የወላድ አንጀት ዛሬ ወዴት ሔዶ ነው ሕፃናትን መግደል ይፈቀድልን የሚል ጥያቄ የተነሣው? ለሕ ፃናት ከእናት በላይ ማንም የላቸውም። እናቶችም እንደ ራሔል ያለውን ርኅራኄ ለሕፃናት በልባቸው መቅረጽ ይገባቸዋል። የሕ ፃናት ለሳሳኝ ገጽታ በልጅ ፍቅር የሚንሰፈሰፈውን የወላድ አንጀት ቀርቶ የልብ ጥንካሬ ያላቸውን ሰዎች ጭምር እጅግ የሚያሳዝን ነው። ይህንንም በተመለከተ ወደ እንደ ሥዕላዊ ታሪክ በመውሰድ የሚከተለውን ታሪክ ለመተረክ እወዳለሁ።

እንደ የፋርስ ንጉሥ በጠና ታመመ፤ ባለመድኃኒቶችም ሊ ያድኑት እልቻሉም። ንጉሡም በማዕድ የሚመግበው አብሮት የሚኖር አንድ ሥራዬኛ /መድኃኒት እዋቂ/ ለው ነበረው። ንጉሡ «ያንተ ከእኔ ጋራ መኖር ጥቅሙ ምንድን ነው ከዚህ በሽታ ካልፈወሰክኝ በስተቀር እገድልሃለሁ!» አለው። ጠንቋዩም በተንኮል፤

«ንጉሥ ሆይ የምነግርህን ካደረግህ ትድናለሁ!» አለው። ንጉሡም «ምንድነው የምትገግረኝ?» አለው በዚህን ጊዜ ጠንቋዩ፤ «ለአባትና ለእናቱ አንድ የሆነ ልጅ አስፈልገህ እናቱ አሥራ ትያዘውና አባቱ ይረዳው፤ በእርሱ ደም ትድናለሁ!» አለው። ጠንቋዩ እንዲህ ግለቱ፤ አንደኛ. «አላውቅም ካልኩ ንጉሡ ይገድለኛል!» ሁለተኛ. እንዲህ ያለውን ሥራ መሥራት ንጉሡ ይፈራል፤ ሦስተኛ. «ጨከኛ ልጄን ለሞት አባልፎ የሚበጥ አይገኝም!» ብሎ አስቦ ነው። ንጉሡም በሚገዛው አገር ውስጥ ፈልገው ለአንድ ሺህ የወርቅ ዲናር ሕፃን ልጅ ይገዙለት ዘንድ አሸከርቹን አዘዘ። በዚያችም አገር አንድ ልጅ ያላቸው ድሆች የሆኑ ባልና ሚስት ነበሩ፤ እነርሱም ይህን ነገር በምተው ልጃቸውን ወደ ንጉሡ ወሰዱ። ልጁም እያለቀሰ «እኔ በፈጠረኝ በእግዚአብሔር ላይ ተማምኛለሁና እርሱ ያድነኛል!» ይል ነበር። እናቱም አጥብቃ አሠረችው፤ አባቱም ሊያርደው በንጉሡ ፊት ሸተሉን መዘዘ። በዚህን ጊዜ ሕፃኑ ሀይኑን ወደ በማይ ሰቅሎ ከንፈሩን ያንቀሳቅስ ጀመረ። ይህ የሕፃኑ አባዛኝ ገጽታ የንጉሡን ልብ ነካውና ርኅራኄ አሳደረበት። ንጉሡም በዚህ ምክንያት እስቲ አንድ ጊዜ ተዉት አለ። ከዚያም «ሕፃኑን ምን እያልክ ነው?» ብሎ ጠየቀው። ሕፃኑም «ለልጅ ማዘን መራራት የሚገባቸው ወላጆች ነበሩ። እነሱ ግን አላልፈው በጡኝ ይህ ተበደለ ፍርድ ጎደለ፤ የሚል ንጉሥ ነበር፤ አንተም ስለጨከንክብኝ ከእናንተ ዘንድ ምንም በጎ ነገር አንደማይገኝ ስለተረዳሁ፤ የለማይ የምድር ንጉሥ የሆነውን አምላኬን ይግባኝ እየጠየኩ ነው» በማለት መልስ በጠ። ከሕፃኑም ድንቅ ምስክርነት የተነሣ ንጉሡ በእግዚአብሔር አመኑ። አባ ዳንኤል በተባሉ መነኩሴም ተጠምቆ ለመ ክርስትና እና ህብተ ወልድቺ አንዳገኘና ከደዌው እንደተፈወሰ ኅዳር 14 ቀን በሚነበው ስንክሳር ላይ ተመዝግቦ ይገኛል።

እንግዲህ ይህ ሁሉ እውነታ ተዘገግቶ በሀገረ እግዚአብሔር በቅድስት ኢትዮጵያ፡- ርከላት የሆነውን የዘመኑት ኃጢአት በመሥራታቸው የኖላ ዘመንን ትውልድ በንፍር ውኃ ቀቅሎ ከገ ጸ ምድር ያጠፋውን፤ ለደምንና ገሞራን በእባትና ዲን እንዲቃጠ

ሉና የአመድ ክምር ሆነው እንዲቀሩ ያደረገውን እግዚአብሔርን ከሚያስቆጣ ኃጢአት በመራቅ በቅድስና ሕይወት ለዘላለማዊ ክብር መብቃት ይገባ ነበር። ነገር ግን ዛሬም በዎች ለብአዊ ክብራቸውን አዋርደው ዘላለማዊ ጥቅማቸውን ባለማወቅ ኃጢአት አየሡና እግዚአብሔርን በማሳዘን ለላላም ለሕይወት ለደስታ የተፈጠረላቸውን ጊዜ ከፍርድ በታች አውለው ለኃዘን ለመክራና ለትካዜ በመዳረግ ላይ ይገኛሉ። እነሆ ዛሬ መድኃኒት የሌለው ብዙ ትውልድ እየቀሰፈ የሚገኘው ማንንም የማያፍር፣ ከመከከላችን የሰውን ልጅ የሚመነጥረው በሽታ ራሱ የዘመኑት ውጤት አይደለምን? መድኃኒቱስ ሕገ እግዚአብሔርን መጠበቅ ብቻ አልነበረምን? እንግዲህ ይህ አየታወቀ እግዚአብሔርን ለማሳዘንና ለማስቆጣት የዘመኑት ኃጢአትን ከነፍስ ግድያ ጋር በማያያዝ «በሕግ ይፈቀድልን!» ብሎ መጠየቅ እጅግ የድፍረት ኃጢአት ነው። ከእናቶችም አንደበት ሲለማ ይበልጥ የሚያሳፍር ነው። ከመወለዱ በፊት በማገፍን እያለም ሆነ ከተወለደ በኋላ ያለው ነፍስ አኩል ነው። ከማገፍን ጀምሮ እግዚአብሔር በመለኮታዊ ጥበቡ የሚጠብቀውን ገንዘቡ የሆነውን ፍጥረት በጭካኔ መግደል ጨካኝ ሄሮድስን መሆን ነው።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በተወለደበት ወራት በገሊላ ነገሡ የነበረው ንጉሥ ሄሮድስ ይባል ነበር። ሄሮድስ ለምታልፍ መንግሥቱ ካለው ሥጋት የተነሣ ለማንም ርኅራኄ የሌለው ከፉ ጨካኝ ሰው ነበረ።

ስለ ከፉ ሥራውም የቅርብ አማካሪው በይጣን በመሆኑ ከዕለታት አንድ ቀን «ሄሮድስ ሆይ፣ ያልተረዳሽው ነገር አለ። እንዳስረዳህም ከፈለግህ እነሆ የአንተን መንግሥት የሚነጥቅና የኔን ሥልጣን የሚሸር ሕፃን ተወልዷል። ያንንም ሕፃን በተናጠል አታገኘውም በገሊላና በናዝሬት በኢየሩሳሌምና በቤተልሔም ዙሪያ የሚገኙትን የዓመት፣ የዓመት ከመንፈቅ፣ የሁለት ዓመት ዕድሜ ያላቸውን ሕፃናት በአዋጅ አስብስቦህ አስፈጃቸው፤ ምንአልባት ያ ሕፃን ከነዚያ አንዱ ስለሚሆን አንተ ከሥጋት ትድናለህ አኔም እፎይታ አገኛለሁ» ቢል መክርታል። እርሱም እውነት መስሎት

«ለእናት ለአባታቸው ርስት ገዛት ልብስ ቀሰብ እስጣለሁ፤ ሕፃናቱንም በማር በወተት በፍትፍት አሳድጌ ለሹመት አበቃለሁ ልጆቻችሁን በብስባችሁ አምጡልኝ፤» በማለት የማታለያ አዋጅ አወጀ። እንደሚታወቀው የሰው ልጅ ጥቅም ታገኛለህ ሲሉት ሳስቶ መሸቀዳዳም ልማድ ነውና አንኳን ልጅ ያላቸው የሌላቸውም ካላቸው እየተዋሉ በብስባቸው እምጥተውለት አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ሕፃናት በሰይፍ አስፈጅቷል። የሕፃናቱ ደም እንደውኃ ፈሰሷል። እናቶች በዕንባ ተራጭተዋል። ዘጠኝ ወር የተሸከሙ ማገፃናት በኃዘን ተከማትረዋል። ዛሬ ግን በተቃራኒው እናቶች በሕፃናት ላይ የሞት ፍርድ እናስፈርድ እያሉ ናቸው። ይህም የዓለም ፍጻሜ መቃረብን የመጨረሻ ክፉ ዘመን መሆኑን የሚያሳይ ነው። ያን ጊዜ ሄሮድስ ቢጨክን ባልወሰደ አንጀቱ ነው። የወለዱ እናቶች የወላድ አንጀታቸው ጨክኖ «ልጆች ይገደሉ» ካሉ ጭካኔያቸው ከሄሮድስ ጭካኔ በላይ በመሆኑ የዓለም ክርስቲያኖች መቼ እያወጡ የሚያለቅሱበት በእጅጉ የሚያሳዝን ዘመን ነው።

ይህ ተግባር በደሙ ያነጸገን እና በሞቱ ያዳነን መድኃኔዓለም ክርስቶስን ማሳዘን ብቻ ሳይሆን ፈራጅነቱንም መካድ ነው። ቤተክርስቲያን ይህ ቢፈጸም ዝም ብላ አትመለከትም። ከተመለከተች መንፈሳዊ ሥራዋን አቁማለች ማለት ነው። እኔ ከአባቶቼ ከሐዋርያት በወረሰኩት መንፈሳዊ ሥልጣን ከህጎች ይህን የጽንሰ ማስወረድ ተግባራት ሕጋዊ እንዲሆን የቀረበውን ጥያቄ ተቃውሜዋለሁ፤ እንዳይፈጸምም አጥብቄ አወግዛለሁ። ይህም ዓይነቱ እንግዳ ነገር ሁሉ በዲሞክራሲ ጥግ ወይም ሽፋን የሚከሰት ነው። በዲሞክራሲ ያለው ነፃነት እኩ የሰውን ልጅ ከብር የማይነካ የማንንም መብት የማይጋፋ የሰው ሁሉ በብእዊ መብት ተከብሮ ሁሉም በእኩልነት እንዲኖርና ለሰው ልጅ ፍትሕ እንዲሰፍን የሚያደርግ ሥርዓት ነው እንጂ፤ እንዲያሌላውን ሀብት እንዲዘርፍ ወይም ደግሞ አገርንና ትውልድን የሚነጻ ኃጢአት እንዲሠራ የሚሰብክ አይመስለኝም። በመሠረቱ ሰው በአርዓያ ሥላሴ የተፈጠረ ነው። ለባዊ ነባቢ ሕያውም ነው፤ ለሰህንም የወደደውን በመምረጥ የመሥራት ነፃነት ተሰጥቶታል።

ይህም በቅዱስ መጽሐፍ አለቀድሞ የተነገረ እውነት ነው። ታዲያ በነውንና ክፉውን የሚለይ አእምሮ ያለው እንደመሆኑ መጠን የሚጠቅመውን በመምረጥ መሥራት አለበት።

ለምሳሌ፡- ለአባታችን ለአዳም ከአንዲት ዕፅ በለስ በቀር በዓለም ላይ ያለው ሀብት ተሰጥቶት ነበር። ነገር ግን አንዲቷን ዕፅ በለስ «አትብላ፤» የሚል እምላካዊ ሕግ ተደነገገለት። ይህንንም ሕግ ቢጠብቀው ሕይወት ባይጠብቀው ሞት የሚያስፈርድበት መሆኑ ተነገረው። ነገር ግን ከንቱ ምኞቱ ድፍረት ሰጥቶት የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ተላለፈ። በመተላለፉም ከሕይወት ወደ ሞት ከከብር ወደ ሃሳር ደረሰ። ዛሬ ለእኛም ቢሆን የመጻገም ሆነ የመጥፋት ምርጫ በእጃችን ላይ ነው። «አላትና ውኃ ሞትና ሕይወት በፈትህ አኑሬአለሁ በፈለከው እጅህን ሰደድ» የሚል ቃል ለላተነገረን ምርጫው የእኛ ነው። ቢራክ 15+16

ዛሬ ያለው ትውልድ በመንፈሳዊው ሆነ በሥጋዊው ዓለም የታሪክ ባለዕዳ ሁኗል። ምክንያቱም ከእግዚአብሔር መንግሥት የሚያርቅ ተግባር መምረጥ ይቀናዋልና ነው። በዚህ የመጨረሻ ዘመን በንስሐ ሕይወት መታደስ ሲገባው ክዕለት ወደ ዕለት አዳዲስ ኃጢአት እየፈጠረ በመሥራት ጥፋቱን ወይም ቅጣቱን አያፋጠነ ነው። ከሰው ልጅ ኃጢአትና በደል ብዛት የተነሣ ዓለማችን እጅግ በርካታ በሆኑ ችግሮች ታጥራለች። በነሣ ግጭቶች በተለያዩ ችግሮች በጦርነት ተወጥራለች። ሁሉን አስተባብሮ የሚይዘው ፍቅር ቀዝቅዷል። የኑሮ ውድነት እጅግ አሻቅቦአል። ገንዘብ ዋጋ አጥቷል፤ ብዙ አስከፊ ገጽታዎች እየተከሰቱ ነው። እግዚአብሔርም ከሰው ኃጢአት ብዛት የተነሣ የምሕረት እጁን አየሰበሰበ በድርቅ ምክንያት ብዙ ወገኖቻችን በተለያዩ ጊዜያት በረሃብ እየተጎዱ ነው።

አሁንም ቢሆን መሐሪና ይቅር ባይ፣ ቸር ሰው ወዳጅ ወደሆነው እምላካችን ወደ እግዚአብሔር በንስሐ እንመለስ። ምንም እንኳን በእንስሳዊ ግብር ተሸንፈን ከጽድቅ አንባ ብንከበልልም «እንደወጡ ይቅሩ፤» ሳይል «ወደ እኔ ተመለሱ፤» እያለ በየጊዜው የርገራጌ ጥሪውን አስተላልፎልናል። ዛሬም ሆነ ቀድሞ በሰሐተት ጉዳና ለሚገኙ ሁሉ ይህ ጥሪ እንዲደርሳቸው ለማድረግ

መልእክተኞቹን በብዛት አስነሥቶ በየአቅጣጫው ልኳል። ከተላኪዎቹም አንዱ በዐራት ሺህ ሰባት መቶ ዓመተ ዓለም የነበረ ኢዩኤል የተባለው ነቢይ ነው። ኢዩኤል የሮብዓም ልጅ አብያ በነገሠበት ዘመን የነበረ ነቢይ ቢሆን በዘመኑ ለነበሩ ሰዎች የእግዚአብሔርን ጥሪ ቢያስተላልፍ የሚከተለውን ቃል ተናግሯል። «አሁንስ ይላል እግዚአብሔር በፍጹም ልባችሁ በጾምም በልቅሶና በዋይታ ወደኔ ተመለሱ፤ ልባችሁን እንጂ ልብባችሁን አትቅደዱ፤ አምላካችሁም እግዚአብሔር ቸርና መሐሪ ቁጣው የዘገየ ምሕረቱም የበዛ ለክፋትም የተጸጸተ ነውና ወደ እርሱ ተመለሱ፤» በማለት መልእክቱን እድርሷል። ኢዩ.2+12 እንግዲህ ነቢዩ ገልጸ እንደተናገረው ወደ እግዚአብሔር መመለስ ማለት በሠሩት ኃጢአት ባደረጉት ስሕተት ማዘንና መጸጸት ራስንም በጾም መግዛት መቻል ነው። በተለይም በልሱና ውስጥ ያለ የቂም በቀልን ለንኮፍ ቀደው ሳያወጡ በኃጢአት ያረጀውን ሰውነት በልቅሶና በዋይታ በእውነተኛ ንስሐና ቀኖና ሳይሰውጡ አፍኦዊ ልብስን በመቅደድ አመድ ላይ እየተንከባለሉ በመሰገድ ፡- «የእግዚአብሔርን ጥሪ አክብራለሁ፤ የነቢዩን መልእክት ተቀብያለሁ፤ ከዚህም የተነሣ ወደ እግዚአብሔር ተመልሻለሁ፤» ማለት አይቻልም። አለመቻሉንም «ልባችሁን እንጂ ልብባችሁን አትቅደዱ፤» ያለው ቃል ይወስናል። በዚህ አኳኋን ኢዩኤል መልእክተኛ ሆኖ የእግዚአብሔርን ቃል በወቅቱ ለአስራኤል ቢያ በተላልፍላቸው ጾምን ለይተው እንዲጸሙ ሕፃናት ሳይቀሩ በቀኖና እንዲተባበሩና ክህናትም እያለቀሱ እግዚአብሔርን በጸሎት እንዲለምኑ አዝዟቸዋል። ወደ እግዚአብሔር የሚመለሱ ሉብትንም መንገድ በትክክል መርቷቸዋል። (ኢዩ.2+15) እነርሱም ባመለከታቸው መሠረት ወደ እግዚአብሔር ስለተመለሱ እግዚአብሔርም በምሕረት ወደ እነርሱ ተመልሶ ፍላጎታቸውን አሟልቶላቸዋል። ጠላቶቻቸውንም አባዶ እንደሚያጠፋቸው ቃል ከመግባቱም በላይ የከረምቱንና የበልጉን ዝናም በወቅቱ እያዘነመ የሚፈልጉትን ነገር ሁሉ አንጻች ሳያባጣ መግቧቸዋል። ፈጽሞም ራርቶላቸዋል። ለዚህም ነቢዩ «እግዚአብሔርም ስለምድሩ ቀና ለሕዝቡም ራራ ለት» ቢል መበክሯል። ኢዩ.2 ቁ18። በእርግጥም ስለራራላቸው ሙሉ የተሰፋ ቃል በጥቷቸዋል። ተሰፋውም «እኔ በአስራኤል

መካከል አንዳለሁ አኔም አምላካችሁ እግዚአብሔር አንደሆንኩት ከኔም በቀር ሌላ አምላክ እንደሌለ ታውቃላችሁ፤ ሕዝቤም ለዘለዓለም አያፍርም የሚል ነው» ኢዩ2 ቁ 27። ይህንንም የተሰፋ ቃል ለማግኘት ምክንያት የሆናቸው የኢዩኤል ለብከትና የንስሐ ጥሪ ነው። ኢዩኤል ልዑል እግዚአብሔር ከመፃት ወደ ምሕረት ተመልሶ ፍጥረቱን ይቅር የሚለው በጾም በጸሎት በልቅሶና በዋይታ በፍጹም ንስሐና ቀኖና መሆኑን ስለተረዳ «ቀድሱ ጸመ ወስብኩ ምሕላ፡- ጾምን ለዩ ምሕላንም ያዙ» እያለ አጥብቆ አውጇል፤ ምዕ.2+15። አዋጁንም በተግምባር ከፈጸሙ በኋላ እግዚአብሔር ከመፃት ወደ ምሕረት ተመልሶ «ሕዝቤ ለዘለዓለም አያፍርም!» ብሎ የተሰፋውን ቃል ቢሰጣቸው ችሏል። ኢዩኤልም ይህንን አይቶና ለምቶ ከመደሰት ጋራ በመንፈስ ረድኤት እየተቃኘ ወይም እየተገባኝ ዓለም ሁሉ የሚደስትበትን ተስፋ ተፈጻሚነት ባለው ትንቢት ቁልጭ አድርጎ ተናግሯል። «መንፈሴን በሥጋ ለባሽ ሁሉ ላይ አፈባለሁ፤ ወንዶችና ሴቶች ልጆቻችሁም ትንቢት ይናገራሉ፤ ሽማግሌዎቻችሁም ሕልምን ያልማሉ፤ ጉበዛዝቶቻችሁም ራእይ ያያሉ፤ ደግሞም በዚያ ወራት በወንዶችና በሴቶች ባርቼ /ባሪያዎቼ/ ላይ መንፈሴን አፈባለሁ፤» በማለት እግዚአብሔር የተናገረውን መልእክት አስተላልፏል። ኢዩ.2+28 እንዲህ አድርጎ እስከ ዓለም ፍጻሜ ለሚነሡ ማለትም በሃይማኖትና በቀኖና መንፈስ በንስሐ ዝግጁ ሆነው ለሚገኙ ሁሉ የእግዚአብሔር ቅዱስ መንፈስ ሲሰጥ እንደሚኖር አረጋግጧል። በዚህም አኳኋን ተልዕኮውን ከፈጸመ በኋላ ለክርስቶስ ልደት ስምንት መቶ ዓመት ቢቀረው ጥቅምት 21 ቀን ዐርቷል። ትንቢታዊ ቃሉም አንድ በአንድ ተፈጽሟል። አንግዲህ ከዚህ በላይ በተመለከትነው መሠረት ባጭሩ ለናስገነዝብ የምንወደው ነገር ቢኖር አስራኤል በቃሉ ተመርተው ቢመለሱ እነርሱ ለመጻን እግዚአብሔርም ለማጻን የተገናኙበት ድልድይ ንስሐ መሆኑን ነው። ንስሐ የረከሰው ባልተቀደሰበት ያረጀው ባልታደሰበት ዓመተ ፍጻ ዓመተ ኩነኔ ተብሎ ዓለም በሚጠራበት ዘመን አስራኤልን በማያጠራጥር መንገድ ከእግዚአብሔር ጋራ ያገናኛቸው መሆኑ ተረጋግጧል። እንዲህም ከሆነ ዛሬም ቢሆን ዘወትር በኃጢአት የምንጠቃ ሁሉ ልንጠቀምበት ያስፈልጋል። ምንም እንኳን ነቢዩ «በወንዶችና በሴቶች ባርቼ ላይ መንፈሴን አፈባለሁ አለ እግዚ

እብሔር» ብሎ የተናገረልን ትንቢት ተፈጽሞ መንፈስ ቅዱስ ቢ ያድርብንና በልጅነት መዓርግም ከእስራኤል በልጠን ብንገኝም፡ መንፈስ ቅዱስ ሳይለየን ልጅነታችን ጸንቶ ሊኖር የሚችለው ከክህደት ርቀን ከኃጢአት በንስሐ ተለይተን የተገኘን እንደሆነ ነው። ለዚህም ቅዱስ ጳውሎስ ማስጠንቀቂያ ሲጽፍልን «በ ጸናችሁ ጊዜ እናንተን ያከበሩበትን መንፈስ ቅዱስን አታሳዝኑት! የሚያሳዝነውን ነገር ሁሉ ብለውትንና መራገምን ሁሉ ጠብንና ስድብን ከክፉ ነገር ሁሉ ጋራ ከእናንተ አርቁ!» ብሏል። ኤፌ.4+30። በዚህም ማስጠንቀቂያ መሠረት ከኃጢአት ርቀን ከክፉ ሥራ ሁሉ ተከልክለን የምንኖር ከሆነ መንፈስ ቅዱስ ለሰክንድ ያህል እንኳ ሳይለየን እንደሚኖር አንጠራጠርም። ነገር ግን ከዐራቱ ባሕርያት የተፈጠረ ሰውነታችን ኃጢአት የሚሰማው ደካማ በመሆኑ ደክመን በሠራነው ኃጢአት ሳናሳዝነው አልቀረንም። ምንም እንኳ ኤልያስ እግዚአብሔርን «ብቻዬን ቀረሁ!» ባለው ጊዜ በእል የተባለውን ጣዖት ያላመለኩትን ለባት ሺህ ሰዎች አስቀርቻለሁ!» ባለው ዓይነት የዓለምን ፈቃድ ድል ነሥተው ሰውነታቸውን ለጽድቅ አሰገዙተው የሚኖሩ ደጋግ ሰዎች ባይታጡም ከመቶው መካከል ዘጠና ዘጠ ኛችን የምናስደስተው ሁነን አልተገኝንም። በዚህ ምክንያት እግዚ አብሔር ፈርዶ ከመቅጣቱ በፊት ራሳችንን አጋልጠን በንስሐ ብንቀጣ ይሻላል። ማንነታችንን እያወቅነው ኃጢአት የለብንም ብንል ራሳችንን እንበድላለን፤ እውነትም ከኛ ዘንድ የለም። ኃጢ አታችንን ግን አምነን ብንናገር ኃጢአታችንን ይቅር ይለን ዘንድ የታመን ቸር ነው፤ ከኃጢአታችንም ሁሉ ያነጻፍል። «አልበደልንም!» ብንል ግን እርሱን ሐሰተኛ እናደርገዋለን፤ ቃሉም ከእኛ ዘንድ የለም። ዮሐ 1+8። ለሰዚህ እርሱ ራሱ ቸር አባት እንደመሆኑ መጠን «ወደ እኔ ተመለሱ!» ብሏልና እርሱን ከምናሳዝንበት ክፉ ነገር ሁሉ ተቆጥቦ በፍጹም ልቡናችን በጸምና በጸሎት በልቅሶና በዋይታ በእውነተኛ ንስሐና ቀኖና ወደ እርሱ እንመለስ።

አንቀጽ አራት

ይህ ወቅት እጅግ አስቸጋሪና ፈታኝ የሆነ ወቅት ነው።

እንደ ነፃዊ ሰዎች ለንስሐ ተገዥ ሆነን ወደ እግዚአብሔር ካልተመለስን እግዚአብሔር እይበለው እንጂ ገና የባበ ጉድ እንዳለ ከወዲሁ ምልክት እየታየ ነው። ልዑል እግዚአብሔር በኢ ትዮጵያና ለኢትዮጵያ ሕዝብ ዝናመ ምሕረትን፤ እክለ በረከትን፤ ሥርየተ ኃጢአትን፤ ፍጹም የሆነ አምላካዊ ምሕረቱንና ይቅርታውን እንዲያደርግ ነጋ በኪዳን መሸ በቀርባን ሠርክ በ ጸሎተ ምሕላ ሲተቋርጥ ዘወትር የምትለምነው ጥንታዊቷና ሐ ዋርያዊቷ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ዛሬ ያለችው በእስፈሪ አደጋ ላይ ነው።

በእሁኑ ጊዜ ጠላቶቿ የቅድስና ስሟን አዋርደው «ትምክህተኞችና የነፍጠኞች ምሽግ!» እያሉ ያለስሟ ክፉ ስም ከመስጠታቸውም በላይ ህልውናዋን ደፍረው ለማስደፈር ዕቅድ የያዙ ይመስላሉ። በአንዳንድ የቅድስና ሥፍራ ላይ የደረሰውም ጥፋት ይህንን የሚያመለክት ነው። ቸግሩ እየገዘፈ መጥቷል። ቢንዚን እርከፍክፎ ቤተክርስቲያንን ማቃጠል ክርስቲያኖችን በተላለ በይፍ እያረዱ መጣል እንደተጀመረ በዜና ቤተ ክርስቲያን ተገልጿል።

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን አባት ሁኔ ምእመናንን ለማገልገል የመሥዋዕትነት መስቀል ከጨበጠኩበትና በመንፈስ ቅዱስ ጋይል ለመጨረሻው መዓርገ ክህነት ለሊቀ ጳጳስና ከደረሰኩበት ጊዜያት ውስጥ ይህ ወቅት እጅግ አስቸጋሪና ፈታኝ የሆነ ወቅት ነው። ይህንንም ስል በቀድሞው ዘመን ቸግሮ እልነበረም ማለቴ እይደለም፤ ያለፈው መንግሥት ክህደት ግልጽ ነው። ከማንም በላይ የከፋ «እግዚ አብሔር የለም!» ባይ በመሆኑ በሰነዘረው ዱላ ከሞቱት መካከል እርሱን በክህደት ከሚመለሉት በቀር ንጹሐን ሰዎች ለሰማዕትነት ክብር የበቁበት ዘመን ነው።

ቤተክርስቲያኒቱንም ወደ መጋዘንነት ሊለውጣት ቢዝትና ቢያስብም ለቤቱ የሚያስብ ባለቤቱ እግዚአብሔር ዛቻውንና ሐሳቡን እንዲለውጥ አድርጎ ተቃራኒዎቿ መናፍቃን በቅድስቲቱ ሀገር ሥልጣን እንዳይኖራቸው ልሣናቸው እንዲዘጋ መሰብሰቢያ አዳራሻቸው እንዲቆላፍ አድርጓል።

ዛሬ ግን መናፍቃን በቅድስቲቱ ሀገር ከምን ጊዜም በላይ ሠልጥነው የገዛ ልጆቿን እየመለመሉ ከራሷ ጉያ አውጥተው በውስጧ አደራጅተው ቤተክርስቲያኒቷን ለማፍረስና በገሀድ ማንነቷን ለማጥፋት ግልጽ ወረራ እያካሄዱ ነው።

ቀድሞ በኢትዮጵያ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን፣ በኢትዮጵያ የፕሮቴስታንት ቤተክርስቲያን ይባል የነበረ ዛሬ የኢትዮጵያ ካቶሊክ ቤተክርስቲያን፣ የኢትዮጵያ ፕሮቴስታንት ቤተክርስቲያን እየተባለ ነው።

ካቶሊክና ፕሮቴስታንት የኢትዮጵያ ለመባል ለዘመናት ታግለው በጦርነት ተፋልመው ያላገኙትን መብት ዛሬ ያለምንም ተቃዋሚ የኢትዮጵያ ለመባል በቅተዋል። ይህም በሰብንዮስ ዘመን በደንቀዝ በረሃ የፈለሰውን የሰማዕታትን ደም ሳያስጮህ አይቀርም። አርቶዶክሳዊት ኢትዮጵያዊት ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን በረጅም ዘመን ታሪኳ ያበረከተችውን ውለታ አስታውሶ «ተዉ ሕግ አይፈቅድላችሁም» የሚል ተቆጭ የታጣበት ጊዜ ነው። ፊደል ቀርጻ ትውልድ ያስተማረች ቤተክርስቲያን የደረሰባትን ችግር የሚመለከተው አካል ፍትሕ እንዲሰጥ ለምናቀርበው አቤቱታ አንድ አንድ ቦታ ላይ መልስ ካለማግኘታችንም በላይ የብዙ ምእመናንን ጥያቄ ይዘን ስንሄድ ሰሚ አጥተን መንገዳታት ይገጥመናል። ቤተ ክርስቲያኒቱን ከመጥላት የተነሣ ለመንፈሳዊ አባትነታችን ይቅርና ለሰብአዊ ተፈጥሯችን የሚሰጥ ክብር የለም። «በሰሜ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ።» ብሎ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተናገረው ቃል የተፈጸመው በሐዋርያት ላይ ብቻ ሳይሆን በኛም ላይ ሲፈጸም አየታየ ነው። አባቶቼ ሊቃነ ጳጳሳት የዚህ አዳይነት ችግር በየቦታው የገጠማቸው ለመሆኑ በተለያዩ አጋጣሚ በተግባር የታየ ነው። የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ትልቁ ፈተናም ዛሬ ይህ ነው።

ታዲያ ዛሬ ጥንታዊቷ ቤተክርስቲያን ከየት ወዴት እየተጓዘች ነው? ከታሪካዊነቷ ማገፀን የተወለዳችሁ ልጆቿን ምን እያሰባችሁ ይሆን?

አንቀጽ አምስት

ብሔራዊ ፊደልን መናቅ ቅኝ ተገዥነትን መናፈቅ ነው

እስኪ ወደኋላ መለስ ብላችሁ እናታችሁ ቤተ ክርስቲያን በየዛፋ ሥር «ዐሁ» እያለች ያስቆጠረቻችሁን ብሔራዊ ፊደል አስታውሱ። ዛሬ የምትኮሩበትን የጽሕፈት ሞያም በእንጨት ቅርፊት ላይ እየጻፈች አስተምራችሁ እንደነበር እስኪ ለአንድ እፍታ ትዝ ይበላችሁ። ልጅ የሚቆነጠጠውና የሚገረፈው ያስተማሩትን ፊደል ሲገድፍና ሲረሳ ነው። እናንተም የተማራችሁትን ከረሳችሁ በፊተና መውደቃችሁ የማይቀር ነው። በለዚህ ከወዲሁ ልታስቡበትና ልትጠነቀቁበት የሚገባ ነው።

ይህች ቤተክርስቲያን በየታሪኩ እርከን ከሦስት ሺህ ዓመታት በላይ መንፈሳዊና ማገበራዊ አገልግሎት ያበረከተች ናት። ይህንንም ስንል እንዲያው በከንቱ ለማጋነን የምንናገረው አይደለም። ብሉይ ኪዳንን በሐዲስ ኪዳን እየተረጎመች የተረጎመችውንም በሊቃውንት እያመስጠረች ልጆቿን ያስተማረች አስተምራም ያሠለጠነች መሆኗን ስለምናውቅ ነው። ስታሠቡትም የዛሬን አያድርገውና በቀድሞ ጊዜ ሌላው ቀርቶ ሀሌታው ህ ከሐመሩ ሐ፣ ሐመሩ ሐ ከብዙኃኑ ኃ፣ አልፋው አ ከዐይኑ ዐ፣ ጻድቁ ጸ ከፀሐዩ ፀ የፈደሉቹ ቅርጽ ያለቦታው እንዳይጻፍ ትቆጣጠር ነበር። ይህም የሚያኩራ ትምህርታዊ ጥበብ ነው።

ዛሬ ግን እንኳን ይህን ያህል ጥንቃቄ ሊደረግበት እንደ ቅኝ ተገዥ ሀገር ፊደሏ ተለውጦ እናያለን። በመሠረቱ አንድ ሀገር በቅኝ ገዥዎች ቀንበር ሥር ወድቆ ባህሉና ታሪኩ እምነቱና

ሥርዓቱ ተረባቢ የማንነቱም ምልክት ሲሠረዝ እንጂ በሉዓላዊ መንግሥቱ ታናሽና ተከብሮ ከቅኝ ግዛት ነፃ የሆነ ሀገር ያለው ዜጋ የተቀደሰ ባህሉን ሊለውጥ፣ ጥንታዊ ታሪኩን ሊረሳ፣ እምነቱንና ሥርዓቱን ሊያናገር ፈጽሎ ሊፍት አይገባውም።

እንደሚታወቀው ኢትዮጵያ ከጥንት ጀምሮ የብዙ ቋንቋ ተናጋሪ ሕዝብ ሀገር ናት። በመሆኗም ማንኛውም ዜጋ በአፍ መፍቻ ቋንቋው እንዳይናገር የተከለከለበት ጊዜ ያለ አይመስለንም። ነበረ ከተባለም ያ ጊዜ አልፏል። ባለፈ ነገር እየተቆጨ በቋንቋ አላባ ብሔራዊ ፈጽልን መለወጥ ተተኪውን ትውልድ የሚያሳፍር እንጂ የሚያከራ አይሆንም።

ይህንንም ስል ማንንም ለመቃወም አይደለም በተተኪው ጨቅላ ትውልድና በቅድስቲቱ ሀገር በኢትዮጵያ እንዲሁም በጥንታዊቷ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ማንነት ላይ ሳንጣጠረው ችግር።

1ኛ. ከየአቅጣጫው ተገቢ የሆነ መልስ ይገኝ እንደሆነ ብዬ፤

2ኛ. ጡቷን እያጠባች አሳድጋ በመንፈሳዊ ትምህርት አበል ጽጋ፣ በከፍተኛ መዓረገ ክህነት ሰይማ፣ በሐዋርያዊ መንበር ያበቀመጠችን እናት ቤተክርስቲያን የወላድ መካን እንዳትሆን ሰግቼ ነው። በተለይም የኢትዮጵያ ህልውና ከቤተክርስቲያኒቱ ህልውና ጋር የተያያዘ ስለሆነ ህልውናዋን ለመደምሰስ የሚፈልጉ የጠላቶቿ መበራከት አሳስቦኝ ነው።

ለበ እምላክ ዳዊት «ኢትዮጵያ እጆቿን ወደ እግዚአብሔር ትዘረጋለች፤» መዝ.67+31። በማለት ከእግዚአብሔር ጋር ያላትን ፍቅር ሲገልጽ ከደቂቀ ነቢያት አዋጽና ሶፎንያስም እናንተ የእሥራኤል ልጆች ለኔ እንደ ኢትዮጵያውያን አይደላችሁምን? በኢትዮጵያ ያሉ ልጆቼ መባዬን ይዘው ወደ እኔ ይመጣሉ።» በማለት ፍጹም ፍቅርና ጠንካራ እምነት በእግዚአብሔር ላይ እንዳላት ተናግረዋል። አዋጽ 9+7 ሶፎንያስ 3 +10 ስለሆነም ልዑላን ቃል ነቢያት በዚህ አኳኋን የመሰከሩላትን ኢትዮጵያን ከቤተክርስቲያኒቱ ጋር እንደ ትናንት ዛሬም ልንጠብቃት ይገባል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ መንግሥትም የሦስት ሺ ዘመናት አገልግሎት ለኢትዮጵያ ያበረከተችውን የኢትዮጵያን ቤተክርስቲያን ህልውና በተገቢው መልክ መጠበቅ አለበት። በጠላቶቿ ሕራ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ከጠፋች ኢትዮጵያም አብራ መጥፋቷ ግንዛቤ ሊያገኝ ይገባዋል። ምክንያቱም ኢትዮጵያ ከኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ታሪክ በቀር ሌላ ታሪክ እንደሌላት በተደጋጋሚ የተገለጸ ፍንትው ያለ ሐቅ ነው። ይህ ክህን የኢትዮጵያን ቤተክርስቲያን ክብርና ህልውና መጠበቅ ማለት የኢትዮጵያን ታሪክና ክብር መጠበቅ ማለት ነው። እኛ አደራ በልተን እምነት አጉድለን ግን ባንጠብቅ ኢትዮጵያንና የኢትዮጵያን ቤተክርስቲያን ትላንት የጠበቀ የማያንቀላፋ አረኛ እግዚአብሔር ዛሬም ይጠብቃል።

እጆቿን ወደ እግዚአብሔር ያለ ማቋረጥ የምትዘረጋው ቅድስት ኢትዮጵያ እስከ ዛሬም እንደ ጠላቶቿ አበዛዝ ቢሆን ኖሮ ህልውናዋ ያከትም ነበር። ነገር ግን የመጣውን ፈተናና መከራ ሁሉ በሰማዕታት ልጆቿ ደም እየተከላከለችና ግርማ ሌሊትን ድምፁ አራዊትን ፀብኦ አጋንንትን ታግሠው፤ ጤዛ ልሰው፣ ድንጋይ ተንተርሰው በሚኖሩ ቅዱሳን ጸድቃን ባሕታውያን ጸሎት ነው እየተጠበቀች የኖረችው። ዛሬም የሚጠፋውን በማይጠፋው ጊዜያዊውን በዘላለማዊው ለውጠው ከዓለም ተለይተው የሚኖሩ የቅዱሳን አባቶቻችን ጸሎት ባይታደጋት ኖሮ እንደኛ ቸልተኛነት ጠላቶቿ ባገኙት አጋጣሚ ተጠቅመው ለዘመናት ሲመኙት የነበረውን ድቀቷን ባፋጠኑት ነበር። ይሁን እንጂ እሁንም ታሪኳን ከመቀበሉ ቅርሶቿን ከመዝረፍ የተገታ የለም።

አንቀጽ ስድስት

ዘመናችን ያፈራው ትወልድ አታላይ ብቻ ሳይሆን ሾተላይም ነው

ሾተላይ፡- ዓይኑ ያረፈበትን ለጥፋት የሚዳርግ ነው ይባላል፤ ይህም ትወልድ እግዚአብሔርን የማይፈራ ለእናት ሀገሩ የማይራራ የቅርስ ቀበኛ ከመሆኑ የተነሣ፡- በዓይኑ ያየውን፣ በእጁ የገባውን ሁሉ ጽላት ሳይቀር የሚዘርፍ ደፋር ነው፡፡ እኔም በዚህ የምጽእት ዘመን በእናቴ ላይ የሚደርሰው ፈተና እጅግ እያሰጠኝ ነው፡፡ ከልቤም እያሰለቀሰኝ ነው፡፡ እኔና መበሎጅ የታሪክ ሽክግችን መሸከም ያቃተን እየመሰለኝ ልቤ በኃዘን እየደማ ነው፡፡ በእቅሜ ለኢትዮጵያውያን ወገኖቼ ለመንፈስ ቅዱስ ልጆቼ ይህን እንደ ኑዛዜ ቃል ኀዘን ባደቀቀው ኅሊናዬ የማስተላለፈው የታሪክ ተወቃሽ ከመሆን የሚያድን መበሎኝ ነው፡፡ በርግጥም የሚተላለፈው መልእክት እውነት እስከሆነ ድረስ በታሪክ ከመወቀስ ማጻኑ የማይቀር ነው፡፡ እንደሚታወቀው ቀድሞም እባቶቻችን በማዕተ ጽድቅ /የእውነት ምስክሮች/ ለመባል የበቁት፣ በታሪክ ተወቃሽ ከመሆን ድነው ሕያው ታሪክ ያተረፉት፣ በደት እስራትና ሞት ሳይፈሩ እውነት ተናግረው በእደባባይ መስከረው ነው፡፡ ይህን የሚያውቅ ትወልድ ግን በእሁኑ ጊዜ እልተገኘም፡፡ በተሰይም ቤተክርስቲያን ከጥንት ጀምሮ እደራ ተቀባይ የቅርስ ባለቤት መሆኗን የተገነዘበ የለም እንዲያውም የቅርስ ባለቤትነቷን ለማሳጣት ቅርሶቿ የሚገኙበትን መንገድ ለመሰለል ባሕር ተሻግረው የመጡ ብዙ ናቸው፡፡ እነዚህም በዕለታዊ ጥቅም ከተሸነፉ በረኞቹ ጋር እየተመሳጠናባት ይገኛሉ፡፡ የዛሬን እያድርገውና ማንም እንደሚያውቀው፣ ከጥንት ጀምረው የነበሩ የኢትዮጵያ ነገሥታትና መላው ሕዝብ ከርስቲያን፣ ቤተክርስቲያን የታመነች አደራ ጠባቂ የእግዚአብሔር

ግምጃ ቤት መሆኗን ለሀላጊው ንብረታቸውን ያወርሱ የነበር ለቤተክርስቲያን ነው፡፡

ከዚህም የተነሣ እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ በቤተክርስቲያን ውስጥ የማይገኝ ቅርስ አልነበረም፡፡ በየጊዜው ሲያደቡባት የኖሩ ተቃራኒዎቿ ግን ባገኙት እጋጣሚ ሁሉ በረቀቀ ስልት ሻጭና ገዥ በመሆን ቅርሷን አሟጠው ወስደውታል፡፡ ያልተወሰደውም በመቃጠል ላይ ይገኛል፡፡

የጥንታዊቷ የእንጃ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን በአሳት ቃጠሎ ከእንድ ሚሊዮን ብር በላይ የተገመቱ ጥንታውያን መጻሕፍትና ሌሎች ንዋያት ቅድሳት ተቃጥለዋል፡፡ በሰሜን ሸዋም የተደራጁ ሰዎች ከመስኖ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ብዙ መስቀሎችን ከሰረቀ በኋላ ጥቅሙን ለመከፈል ባለመስማማታቸው ባነሡት ገጭት እንድ ሰው ሞቶ እንደነበር በጊዜው በዜና ሰምተነዋል፡፡ በጋዜጣም አንብበነዋል፡፡ ይህ ሁሉ ሰዎች እስከምን ድረስ ለገንዘብ ተላልፈው መስጠታቸውን ያመለክተናል፡፡ ሐምሌ 22 ቀን 1993 ዓ.ም. በሰላላ ሀገረ ሰብከት ጥንታዊውን የደብረ ፍስሐ ሽንኩርት ሚካኤልን ቤተ ክርስቲያን ጠባቂውን ገድለው ንዋያት ቅድሳቱን ዘርፈው ሔደዋል፡፡

እጅግ ጥንታውያን ከሆኑት ገጻማት መካከል ብዙዎቹ ተዘርፈዋል፡፡ ተበርብረዋል፤ እንዳንደቸንም በአሳት አቃጥለዋቸዋል፡፡ የደብረ ጽዮን ሰምና ማርያም ቤተ ክርስቲያን (ደቡብ ጎንደር)፤ የጥንታዊው የደውክና ዐማኑኤል ገጻም (ሰሜን ጎንደር)፤ የቅድስት ወለተ ጴጥሮስ ገጻም /እዊ ዞን/ ሙሉ በሙሉ የተቃጠሉ አብያተ ክርስቲያናት ናቸው፡፡ በሰሜን ውሎ የሚገኘው የወረኢሉ ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ዕቃ ቤት፤ በሰሜን ሸዋ አንኮበር የምትገኘው የደረፎ ቅድስት ማርያም ዕቃ ቤት ደግሞ በቃጠሉ ንዋያት ቅድሳታቸውንና ቅርሶቻቸውን ካጡት ብዙ ገጻማትና እድባራት በምሳሌነት የሚጠቀሱ ናቸው፡፡ የእነዚህ የመቃጠ ሰቸው ዜና እዲስ እበባ በሰደረሰ እንደ ስምዐ ጽድቅ ባሉ ጋዜጦች ተመዝግቦ አንብበነዋል፡፡

ከባይ እኔ የገለጽኳቸውን በዚህ ጋዜጣ ላይ መመልከት ይቻላል። ይህም ብዙ ዜናቸው ያልተሰማና ጉዳታቸው ሳይታወቅ በዚህ ትውልድ የተመዘበሩ እንደሾተላይ እይቶ እንደቀበኛ እላምጦና አድቅቆ ያጠፋቸው መኖራቸውን ያሳየናል። ከዚህ የተረፉት ደግሞ አሁንም ወደ ውጭ ሀገር እየተወሰዱ በመሸጥ ላይ ናቸው። በቅርቡ በ1994 ዓ.ም. እንኳን ለንደን ላይ ብቻ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ንዋያት ቅድሳት በ14 ሚሊዮን ብር ለሽያጭ በይፋ ገበያ ላይ ቀርበው ነበር፤ የጥንታዊው የጣና ቂርቆስን ገዳም ደግሞ እንደ ግለሰብ ብቻውን ከግማሽ ሚሊዮን ብር በላይ የሚሆን ንብረት እንደዘረፈው ፖሊስ መግለጹን በስምዕ ጽድቅ ጋዜጣ የኅዳር 1994 ዓ.ም. እትም ላይ ተመልክተናል። እስከ አሁንም ድረስ እየወሰዱት ነው። ከሀገር ወጥተው በተለያዩ እህጉራት ዓለም ገብተው ከሚገኙት ቅርሶቻችን መካከል ከ2737 በላይ የሚሆኑት ቅርሶቻችን በእሥራሃስት እህጉራት ዓለም እንደሚገቡ በቅርብ ጥናትና ጥበቃ ባለሥልጣን የወጣው «ቅርስ» የተሰኘው መጽሐት እንደሚገልጽ ጠቅላይ ቤተ ክህነት በሃያ ዘጠነኛው ለምሪት እስገንዝቧል።

በወሰዱትም በአንድ እንደ ሐቀኞች ኢትዮጵያውያን ጠቋሚነት ዘራፊዎቹ በድንገት መጋለጣቸው አልቀረም። ይህንንም ወረራና ዘረፋ ኢትዮጵያዊ የሆነ ሁሉ ተባብሮ ጊዜ ባይሰጥ ባስቸኳይ ሊያስወግደው ይገባል። በመሠረቱ አባቶቻችን ያለረከቡን ኢትዮጵያን ከነዳር ድንበሯ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ከሥርዓተ እምነቷና ታይተው ከግዴጣቸው ቅርሶቿ ጋር እንደነበረ ታሪክ ምስክር ነው።

እንግዲህ ወገኖቼ የተረከብነውን አስወሰደን ለነገው ትውልድ የምናስረክበው ብናጣ ተተኪው ትውልድ ይቅርና በቤተክርስቲያን የረገፈው የአባቶቻችን ዐፅም ጦር ሆኖ ይወጋናል፤ ለይፍ ሆኖም ይቆርጠናል። ለዚህ ከአባቶቻችን በወረሳችሁት ብሔራዊ ስሜትና ጀግንነት የኢትዮጵያን ዳር

ድንበር እንዳስከበራችሁ ሁሉ የቤተክርስቲያንንም ቅርስ ለማስከበር ኅብረታችሁ ይጠንክር።

ችግሩ በቀላል የሚታይ አይደለም። ንዋያት ቅድሳት ከቤተክርስቲያን በምክንያት እየወጣ ወደ ሌላ ሔዶ በባለቤትነት የሚያዙበት ከሃይማኖታችን ውጭ የሆኑ በዎች ከሆኑ ኢትዮጵያን የቢዛንታይን እድል እንዳጋጠማት የሚያረጋግጥ ነው። ሆኖም ቢዛንታይን ወደ ቱርክነት የተሰወጠችው ክርስቲያኖች በሞት ከተለወጡ በኋላ እንደነበረ ይታወቃል። ኢትዮጵያ ግን ከእርባ አምስት ሚሊዮን በላይ የሚሆኑ የእርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነት ተከታዮች ያሉባት የታደለች ሀገር ናት። ይሁን እንጂ በእሁኑ ጊዜ እድባራትና ገዳማቷ አስተዋሽ፤ ጠባቂና ተቆጣጣሪ ያሏቸው መበሎ እይታይም። እንደ ደብረ ዳሞ ያሉት ጥንታውያን ገዳማት ከእምስተኛው መቶ ዓመተ ምሕረት ጀምሮ የነበራቸው ቅርስ ለአባት ተዳርጓል። እንደ እዲስ ዓለም ማርያም ያሉት የነገሥታት ንብረት ባለእደራ የሆኑ ታላላቅ እድባራት ተመባባይ ጥቃት ደርሶባቸዋል። እንደ እስቦት ባሉት ገዳማት የሚኖሩ መናንያን መነኮባት በኢትዮጵያዊነታቸው ሠርተው ለመኖር ሲጥሩ የነበራቸውን ይዞታ ተቀምተዋል። በየጊዜው ዘረፋ ሲካሄድባቸው ይታያል። ይህንንም ችግር ትክክለኛ ፍትሕ በጥቶ ሲያስወግደው የሚችል ባለመገኘቱ የክርስቶስን ፍርድ የሚጠብቅ ሁኗል። እንደሚታወቀው ቀድሞም ሆነ ዛሬ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን እውነተኛው ቤዛ ክርስቶስ ብቻ ነው።

በመሆኑም በማይቋረጥ ጸሎት እንደ እቡነ ጴጥሮስ ይግባኝ ለክርስቶስ እያሉ ተባብሮ ለመጮህ መለሎቹ ለሆኑት አባቶቼና ለመላው ሕዝብ ክርስቲያን ጥሪዬን አስተላልፋለሁ።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር አሚን።

የሰማዕቱ የብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ አጭር ታሪክ
ፕሮፌሰር ሰሸን ሩቢንሰን እንዳቀረቡት

ይህ ታሪክ በፀረ ቅኝ አገዛዝና ፀረ ጭቆና ትግል ሐምሌ 22 ቀን 1928 ዓ.ም የኢትዮጵያ ዋና ከተማ በሆነችው አዲስ አበባ ውስጥ በግፍ የተበዘ የአንድ ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳስ ታሪክ ነው። አቡነ ጴጥሮስ ይባላሉ። ከአዲስ አበባ ሰሜን አቅጣጫ ወደ ዓባይ ሊጓዙ መንገድ ላይ በምትገኘው ፍቼ ከተማ ውስጥ በ1884 ዓ.ም ተወለዱ። በመ ጥምቀታቸው ኃይለ ማርያም ነበር። የተለየ የጽሑፍ ስም የተሰጣቸውና አቡነ ጴጥሮስ የተባሉት እንደ ኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ለመዐርገ ጽሑፍ ሲበቁ ነው። በወጣትነት ዘመናቸው በተወለዱበት ፍቼ ከተማና በቤተ ክርስቲያን ዘንድ ታታሪና ትሑት በመሆናቸው ፅውቅናን አተረፉ። የአብነት ትምህርት ለመማር የመረጡት ገና በልጅነታቸው ነው። በ24 ዓመታቸው ሥርዓተ ምንክሱናን ፈፀሙ። በፍቼና በወላይታ አካባቢዎች በነበሩት ገዳማት ዘንድም በመ ጥር መምህር ሆኑ። ለዚህም ነበር በ1910 ዓ.ም በወላይታ አካባቢ ለምትገኘው የደብረ መንከራት ገዳም ለደብረ ጽዮን ማርያም መምህርና ቀዳሽ ሆነው የተሾሙት። እስከ 1916 ዓ.ም በዚህች ገዳም አገለገሉ። ከዚያም ከአዲስ አበባ ወደ ደቡብ ሊጓዙ ዝዋይ ደሴት ላይ ለምትገኘው ለአመቤታችን ገዳም መምህር ሆነው እንዲያገለግሉ ተመደቡ። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ አንደተናገረው «... እንደ አግዚአብሔር ምርጦች ... ምሕረትን፣ ርኅራኄን፣ ቸርነትንና ትሕትናን...» የተላበሱ ስለነበሩ በዝዋይ ደሴቶችና በአካባቢው ነዋሪዎች ዘንድ ተናፋቂ መምህር ሆኑ። /ቆላ. 3+12/ ትምህርታቸውና ስብከታቸው በሚለግበው አክብሮት የተነሣ በደቀመዛሙርቶቻቸው ዘንድ ብቻ ሳይሆን በአጠቃላይ በአካባቢው ሕዝብ ክርስቲያን ዘንድ ፍቅርና ከብርን አተረፉ።

በ1921 ዓ.ም ዐራት ኢትዮጵያውያን አባቶች ተመርጠው በመንበረ ማርቆስ /የእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን/ ፈቃድ ጳጳሳት ተብለው ሲሾሙ ከእነዚህ አንዱ አቡነ ጴጥሮስ ተብለው የተሾሙት መምህር ኃይለ ማርያም ነበሩ።

እንደተሾሙም የመካከለኛውና የምሥራቅ ኢትዮጵያ ጳጳስ ሆነው ተመደቡ። በቆይታቸው ግማሽ የሚሆነውን ጊዜ በደሴ

ከተማና በአካባቢዋ በሚገኙት ገዳማት፣ ቀሪውን ደግሞ በወረኢሉ አካባቢ የሚገኙ ገዳማትን በመጉብኘትና በማስተማር አሳልፈዋል። በአነዚህ ሁለት አካባቢዎች /ደሴና ወረኢሉ/ ይወሩት የነበረው የቤተክርስቲያን አስተዳደር ሥራ የተቃና ይሆን ዘንድ ከሁለቱም አካባቢዎች አንዳንድ ካህናት በረዳትነት ተመደቡላቸው። ልክ እንደ ዝዋይ ሁሉ በደሴና ወረኢሉም ትምህርታቸው ተወዳጅ ነበር። ለአምነታቸው ቀናሊና የክርስቶስን አርአያነት በትጋት የሚከተሉ ስለነበሩ በመንፈስ ልጆቻቸው ዘንድ ሁሉ የሚናፈቁ ሆኑ። በዚህ ጽሑፍ ውስጥ ለወደፊት እንደምናነበው «ይህ ስለ ክርስቶስ ተሰጥቷችኋልና ስለርሱ መከራ ደግሞ ልትቀበሉ እንጂ በእርሱ ልታምኑ ብቻ አይደለም» የተባለውን በሕይወታቸው ተግብረዋል። /ፈልጽ. 1+29/

በፋሽስት መሰሉኒ ትመራ የነበረችው ኢጣሊያ በ1924 ዓ.ም ሀገራቸውን ኢትዮጵያን ስትወር አቡነ ከንጉሠ ነገሥታቸው ከቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴና ከጦራቸው ጋር ወደ ሰሜን ግንባር ዘመቱ። ቁስለኞችን በማጽናት፣ ለሰማዕታት ጸሎተ ፍትሐት በማድረስና ወንጌልን በመስበክ ይተጉ ነበር። በሰሜን ግንባር ቆይታቸው የወራሪውን ኃይለ አሸባሪነትና ብልግና ለዐይናቸው አይ። ያ ግፈኛ ጦር ንጹሐንንና ቤት ንብረታቸውን፣ ባር ቅጠሉን፣ ... ወዘተ በመርዝ ጋዝ ና በሌሎችም በተራቀቁ የጦር መሣሪያዎች ቢያጋይና በስተመጨረሻም የማይጨው ጦርነት ባለድል ቢሆን ተመለከቱ። ከዚህ አበቃቂ ትእይንት በኋላ አርበኞቹ ለማፈገፈግና ወራሪውን ኃይለ በሽምቅ ውጊያ ስልት ለመፋለም ሲወስኑ ብፁዕነታቸውም ያንን ዘግናኝ ድርጊት በገሊናቸው እንደባሉ ወደ መሐል ሀገር ተመልሰው በደብረ ሊባኖስ ገዳም ተጠለሉ። የገዳሙን መነኩሳትና ካህናትም በጸምና በጸሎት እንዲተጉ አደረጉ። ራሳቸውም በጸምና በጸሎት ተጠምደው አግዚአብሔር የኢትዮጵያን ሕዝብ በምሕረት እንዲታደግ አየተማጠኑ ወደፊት ለሚጠበቃቸው ታላቅ ተጋድሎ መዘጋጀት ጀመሩ። መጽሐፉ «ይህ ናፍቆቱ ተስፋይም ነውና፤ በአንድ ነገር አንኳ አላፍርም፤ ነገር ግን በሕይወት ብኖር ወይም ብሞት ክርስቶስ በግልጽነት ሁሉ እንደወትሮው አሁን ደግሞ በሥጋዬ ይከብራል» /ፈልጽ. 1+20/ እንዳለው ማለት ነው።

ስለብከታቸው ሁሉ ብፁዕነታቸው የሚከተለውን ጥያቄ ይሰነዝሩ ነበር። «እንዴት ራሷ ክርስቲያን ነች የምትለው ሀገር ጣሊያን ክርስቲያን በሆነችው ኢትዮጵያ ላይ እንዲህ ዓይነት

እጅግ ዘግናኝ የሆነ የሽብር ተግባር ትፈጽሟቸዋል?» አቡኑ ይህን ጥያቄ የሚሰነዝሩት ክርስቲያኖችን ሁሉ በእኩል ይመለከቱ በሰነበረ ነው። ለእርሳቸው ሁሉም ክርስቲያኖች ክርስቶስን በመንግሥተ ሰማይ ለማግኘት በተስፋ የሚናፍቁ የዚህች ዓለም መጽሐፍ ወንድማማቾችና እገትማማቾች ነበሩ። በሰዚህ ሊደጋገፉ እንጂ ሊጨካኩ አይገባም። እንዲህ በማስተማር ነበር የወደፊት ፈታኝ ተጋድሎአቸውን የጀመሩት። ወራሪው ኃይል እየፈፀመው የነበረውን ጭካኔ የተሞላበት ተግባር አጥብቀው ማውገዛቸውን በድፍረት ተያያዙት። በወቅቱ ወራሪው የፋሽስት ኃይል በሳማውያን ዜጎችን ያለ ርገራጌ ያበቃይ /ይደፍር/ ይጨፋ ጭፍ፣ / ነበር። ይህንም የሚያደርገው በወቅቱ በሰው ኃይልና በመንፈስ እየበረቱ የመጡትን አርበኞች እያገዛችሁ ነው በሚል ጥርጣሬ ነበር። በወቅቱ ከፍርሃታቸው የተነሣ የወራሪውን ኃይል የበሳይነት ተቀብለው በሰሩ ለማደር የጀመሩ ጥቂት የቤተ ክርስቲያኒቱ ካህናት ነበሩ። ወራሪው ጦር በነዚህ ባንዳ ካህናት ለማካይነት ወደ ተከባሪነት አቡን ጦማር /ደብዳቤ/ ባከ። ይዘቱም «የጣሊያንን ኃያልነት አምኑ ተቀበል፤ ፀረ ጣሊያን ስብከትህንም አቁመህ ከኛ ተባበር፤ ይህን ለሚን ብለህ ከተቀበልህ አዲስ አበባ ውስጥ ምርጥ ቤት ተሰጥቶህ የተንደላቀቀ ኑሮህን ትገፋለህ» የሚል ነበር። አቡኑ ግን ነገሩን በእግዚአብሔርና በክርስቶስናቸው ላይ ያምፁ ዘንድ እንደተዘረጋ ወጥመድ ቆጠሩት። መልእክቱን ውድቅ አድርገው እዚያው ደብረ ሊባኖስ ገዳም ውስጥ ይበልጥ በ ጸሎትና በጸም ተገተው ቆዩ። «ከግብፅም ብዙ ገንዘብ ይልቅ ስለ ክርስቶስ መነቀፉ እጅግ የሚበልጥ ባሰጠግነት እንዲሆን አስቧልና ለጊዜው በኃጢአት ከሚገኝ ደስታ ይልቅ ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር መከራ መቀበልን መረጠ» ተብሎ እንደተጻፈለት ነቢይ እርሳቸውም የሕዝባቸው ሙሴ ሆኑ። /ዕብ 1+25-26/

የአርበኝነት ተጋድሎውም እንደሰደደ እሳት በመላው ኢትዮጵያ ተዳረሰ። በተለያዩ የጦር ግንባሮች አርበኞች አሸነፉ። ብፁዕነታቸውም ሕዝባቸው በአምነቱ እንዲጸና፤ እግዚአብሔርም በግፍ የተረገጠች ኢትዮጵያን ሳይዘገይ እንደሚገባቸው በትጋት ማስተማራቸውን ቀጠሉ። «ለእናንተም ሰወዳጆቼ አላችኋለሁ፤ ሥጋን የሚገድሉትን በኋላም አንድ ሰንኳ የሚበልጥ ሊያደርጉ የማይችሉትን አትፍሩ። እኔ ግን የምትፈሩትን አሳያችኋለሁ፤ ከገደለ በኋላ ወደ ገሃነም ለመጣል ሥልጣን ያለውን ፍሩ። አዎን! አላችኋለሁ እርሱን ፍሩ።» በማለት ክርስቶስ የተናገረውን አምልተው፤ አስፍተው ያስተምሩ ነበር።/ሉቃ. 12+4-5/ በዚህም

ጣሊያን ኢትዮጵያን መውረጅ ውጤት እንደሆነና ሕዝባቸውም የፍርሃት መንፈስ እንዳይገዛው ዘወትር ሳይታክቱ አስረድተዋል።

አዲስ አበባ የነበሩት የፋሽስት መላሎጌ ወኪሎችም የአቡነ ጴጥሮስን ኢትዮጵያውያንን የማደፋፈር ስብከት ለማከላሸት ያልፈነቀሉት ድንጋይ አልነበረም። አቡኑ በሕዝቡ ዘንድ የነበራቸው ተቀባይነት ከፍተኛ መሆኑን የተገነዘቡት እነዚያ ባለሥልጣናት አቡነ ጴጥሮስን ከማበርና ከመግደል ይልቅ አግባብተው ለጣሊያን እንዲወግኑ ማድረጉ እንደሚመረጥ ግልጽ ሆኖላቸው ነበር። ይህ በአንዲህ አንዳለ በወርቃ ሐምሌ 1928 ዓ.ም አርበኞች በአዲስ አበባ ላይ ጥቃት ሰነዘሩ። በዚህ ጊዜ አቡኑ የክብር ልብባቸውን ለብሰው፤ ከቢጫ መሐረም ጋር የሚይዙትን የእጅ መስቀላቸውን እንደያዙ ወደ አዲስ አበባ ሰተት ብለው ገቡ። በይፋ ፀረ ፋሽዝም ለብከታቸውን በወረራ ተጠፍሮ ለሚተክዘው ሕዝባቸው ያስሙ ጀመር። በዚያን ጊዜ ነበር የፋሽስቱ ወታደሮች አቡኑን በቁጥጥር ስር አውለው በጣሊያን መንግሥት ላይ ፈፀሙት ለተባለው ክህደት ፍርድ ቤት እንዲያቀሩባቸው ትእዛዝ የደረሳቸው። እንደታዘዙትም አደረጉ። ብፁዕነታቸው በአበር ቤት ሆነው ለፍርድ የሚቀርቡበትን ጊዜ እየተጠባበቁ እያለ በበርካታ የፋሽዝም ባለሥልጣናትና በባንዳ ቀባውስት ይለመኑ ነበር። ጣሊያን ያስፈነችውን የወረራ አገዛዝ ተቀብለውት ቡራኪያቸውን ይቸሩት ዘንድ። ሆኖም ግን እርሳቸው ከአቋማቸው ዝንፍ እንደማይሉ ሊታወቅ የሚከተለው ዛቻ /ማስፈራሪያ/ ደረሳቸው። «የታላቁ መላሎጌ ጦር እየወሰደው ያለውን ርምጃ ማውገዝህን አቁም! የጣሊያንንም የበሳይነት ተቀብል! አርበኞችን ቀማኞች ናቸው ብለህ አውግዝ! ይህን አልፈጽምም ካልህ ሕይወትህን ታጣለህ» ተባሉ። ብፁዕነታቸው ግን ምንም ሰቆቃ ቢጸናባቸውም ከቀረቡላቸው ግዴታዎች ውስጥ አንዱንም ለመፈፀም ፈቃደኛ ሳይሆኑ ቀሩ። በአስተርጓሚ በኩልም ለሚጠይቃቸው የፋሽስት መንግሥት ሹም የሚከተለውን ተናገሩ። «በነርብ ጋዝና ሌሎች የሽብር ጦር መሣሪያዎች የፈጀሃቸው የሀገሪ ልጆች ያስሙት ሰቆቃና ለቅሶ መቼም ቢሆን ገሊናዩ ለዛቻህ እንዳይንበረከክ ያደርገኛል። የእናንተን አስቃቂ ወንጀል እንዳሳየሁኝ ዝም ብል እንደት አድርጌ ነው ፈጣሪ አምላኬን የማየው? አርሱ ምን እንደሚል ታውቃለህን? ጽድቅን የምታውቁ ሕጌም በልባችሁ ያለ ሕዝብ ሆይ ስሙኝ! የሰውን ተግዳሮት አትፍሩ! በስድባቸውም አትደንግጡ። እንደልብስም

ብል ይበላቸዋል፤ እንደ በግ ጠጉርም ትል ይበላቸዋል፤ ጽድቅ ግን ከዘላለም ግዳጅ ለትውልድ ሁሉ ይሆናል። በለጽድቅ የሚሰድዱ ብዙዓን ናቸው፤ መንግሥተ ሰማያት የእነርሱ ናትና። ይላል» አሉት። /ኢሳ. 51፡7-8/ ፤ /ማቴ.5፡10/

ከዚህ በኋላ በጥድፊያ የተሰየመው ችሎት በብፁዕ እቡን ጴጥሮስ ሳይ ሞት ፈረደባቸው። የዚህ ዘግናኝ ውሣኔ ወሬው በመላው ሀገሪቱ ተዳረበት፤ አቡኑ ተወዳጅ ነበሩና። ለአግዚአብሔር እውነተኛ ጥሪ፤ ተወዳጅ ኢትዮጵያውያንን ከግፈኞች ለማጽን ተልዕኮ ራሳቸውን የሰጡትን ተወዳጆችን ጻፋቸውን ለመሰናበት በርካታ ኢትዮጵያውያን ወደ እዲስ አበባ ተመመው። ይህ ሁሉ የሞት ዛፉ ሳይበግራቸው ለሀገርና ለሕዝብ ነጻነትና ክብር ሲሉ የፈጸሙትን የምዕተ ዓመት ጀግናቸውን ሊሰናበቱ ብዙዎች ተጓዙ።

ይህን ሕዝቡ ለጻፉት ያለውን ጽኑ ፍቅር የተረዳው ወራሪው ጦር እርባቸውን ከእስር የማስለቀቅ ሙከራና ሌሎችም ዓመዶች ይካሄዱ ይሆናል የሚል ስጋት አደረበት። በሰዚህ የሞት ቅጣቱ በእስቸኳይ እንዲፈጸም ተወሰነ። እቡኑ ወደ ሞት አደባባይ ተወስዱና የመጨረሻ ንግግራቸውን ይናገሩ ዘንድ ተጠየቁ። መስቀላቸውን እንሥተው ሕዝባቸውን በወራቱም አቅጣጫ ከጣረኩ በኋላ የሚከተለውን የመጨረሻና ወርቃማ ንግግር ተናገሩ። «የተወደዳችሁ የሀገሬ ልጆች፤ እርባቸውን ቀግሮች ናቸው ብለው ፋሺስቶች ቢያወሩላችሁ እትመኑ። እርባቸውን እነማን እንደሆኑ እኔ እነግራችኋለሁ። እርባቸውን ፋሺስቶች ከሚነኩት ሽብር ነጻ ለመውጣት እጅግ የሚናፍቁ ንጹሐን ናቸው። ቀግሮችህ በእኔና በእናንተ ፊት ቆመው የምትመለከቷቸው ከሩቅ ሀገር መጥተው ሰላማዊ ሀገራችንን ኢትዮጵያን በጉልበት የሚያሸብሩት ወታደሮች ናቸው። ለፋሺስት ወታደሮች መቼም አንዳትንበረከኩ የመቋቋም ብርታቱን አግዚአብሔር ለኛ ለኢትዮጵያውያን ያድላን። ምድሪቱም የወራሪውን ጦር እገዛዝ እሜን ብላ ብትቀበል የተወገዘች ትሁን» አሉ። ከዚያ በኋላ በተወዳጁ ጻፋስ ሳይ የጥይት ሩምታ ዘንበባቸው።

ከርሸናው /ከግድያው/ በኋላ የፋሺስቱ ጦር በእቡን ጴጥሮስና በሌሎች ኢትዮጵያውያን ሳይ የፈጸመውን ግፍ ለመደበቅ ሲል ምንም ዓይነት ጽሑፍ በሰ እርባቸው እንዳይጻፍ ከለክለ። ይህ የተወሰነው በሀገር ውስጥም ሆነ በውጭ እቡኑ የነበረ

ቸው ዝና ጣሊያን አያራመደች የነበረውን ኢትዮጵያን ቅኝ የመግዛት ፓሊሲ ጥላ ያጠላበታል ከሚል ስጋት ነበር። በወቅቱም የጣሊያን ድርጊት በሀገር ውስጥና በውጭ ተቃውሞ እየበረታበት በሰነበረ የእቡን ጴጥሮስ የሰማዕትነት ዜና ሁኔታውን ያባብሰዋል የሚል ሥጋት በፋሺስቶቹ አድር ነበር። ምንም እንኳን የጭካኔ ድርጊቱን ለመደበቅ ጥረት ቢደረግም እውነትን በሚናፍቁ ዘንድ የእቡን ጴጥሮስ ገድል እስከ ዛሬ ድረስ ብሩህ ሆኖ ይኖራል። ከሁሉም የበለጠው የእቡኑ ሰማዕትነት እስተዋጽኦ ግን የፀረ ፋሺዝም ትግሉን የበለጠ ማቀጣጠሉ ነበር። የፋሺስቱ ጦር በህገሬው ዘንድ ተለማኒነት ከማጣቱም ባሻገር በርካታ ኢትዮጵያውያን የፋሺስቶች ጠንካራ ይዞታ የነበረችውን አዲስ አበባን እየለቀቁ እርባቸውን የመቀላቀልና ለነጻነታቸው የመዋደቅ ወኔን ተላበሱ። የእርባቸውን ትግሉም የበለጠ እመርታን እግኝቶ በአጭር ጊዜ ውስጥ ሀገሪቱ ነጻ ለመሆን በቅታለች።

የእኚህን ታላቅ ሰማዕት የመጨረሻ ሰዓታት ተወዳጅና በቅርብ ጊዜ ያረፈው ገጣሚ ሎሬት ጸጋየ ገብረ መድኅን «ጴጥሮስ ያችን ሰዓት» በሚል ቲአትሩ ቀልጭ አድርጎ ለባይቷል። በሰማዕትነት ካለፉ ከአሥር ዓመት በኋላ የቆመ የእርባቸው ሐውልት እዲስ አበባ ከተማ ውስጥ ይገኛል። ይህም እስከ ሞት ለእውነት መታመንን፤ ለሰው ልጅ ከብር በጽናትና በቆራጥነት መጋደልን፤ በሐላፊ ድሉት ወይም ዛፉ ተሸንፎ ከብርን እለማ ጉደፍንና ከሁሉም በላይ ሁላችንም እንድ ቀን በአግዚአብሔር ፊት ቆመን ስለሠራነው ተግባር መጠየቃችን ስለማይቀር በእምነት መጽናትን ለትውልድ ይናገር ዘንድ ቆሟል። ኢትዮጵያ ለዘለለም ትኑር!!!

ምስጋና

በሀገሪ በዊድን የምትገኘው የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋህዶ ሴተ ክርስቲያን ለተደረገላት ድጋፍ ሁሉ ሰማዕቱ ብፁዕ እቡን ጴጥሮስ የምዕተ ዓመቱ ሰማዕታት ከሆኑት ውስጥ አንዱ አድርጎ በማሰብ በኩል ባባዩት ጥረት የሰዊድንን ሴተ ክርስቲያን በተለይም የቦትራንጋስ ሀገር ሰብከት ጻፋስ የሆኑትን ለባ ዮናስ ጆንስንን ታመሰግናለች።